

แผนพัฒนาการศึกษา จังหวัดพะเยา พ.ศ.2566 - 2570

ฉบับทบทวน พ.ศ.2568

กลุ่มนโยบายและแผน
สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพะเยา
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
กระทรวงศึกษาธิการ

Contact Us

 054 079 873

 www.pyopeo.com

 สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพะเยา

แผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดพะเยา พ.ศ. 2566 – 2570
(ฉบับทบทวน พ.ศ. 2568)

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพะเยา

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพะเยา
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

ตามบทบัญญัติของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.2546 มาตรา 9 กำหนดไว้ว่า การบริหารราชการเพื่อให้เกิดสัมฤทธิ์ผลต่อภารกิจของรัฐ ในส่วนราชการ ถือปฏิบัติ คือ(1) ก่อนจะดำเนินการตามภารกิจใด ส่วนราชการต้องจัดทำแผนปฏิบัติราชการไว้เป็นการล่วงหน้า (2) การกำหนดแผนปฏิบัติราชการของส่วนราชการตามข้อ (1) ต้องมีรายละเอียดของขั้นตอนระยะเวลา และงบประมาณที่จะต้องใช้ในการดำเนินการของแต่ละขั้นตอน เป้าหมายภารกิจ ผลสัมฤทธิ์ของภารกิจและตัวชี้วัดความสำเร็จของภารกิจ และคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ 19/2560 เรื่องการปฏิรูปการศึกษา ในภูมิภาคของกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ 3 เมษายน 2560 กำหนดให้จัดตั้งสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อปฏิบัติภารกิจของกระทรวงศึกษาธิการเกี่ยวกับการบริหารและการจัดการศึกษาตามที่กฎหมายกำหนด การปฏิบัติราชการตามอำนาจหน้าที่ นโยบาย และยุทธศาสตร์ต่าง ๆ ตามที่ได้รับมอบหมายในการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาตามนโยบายของรัฐบาลและกระทรวงศึกษาธิการสู่การปฏิบัติในระดับจังหวัด โดยอำนาจหน้าที่ข้อหนึ่งที่มีมอบหมายให้สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดรับผิดชอบในข้อ 11 (2) คือ การจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาและแผนปฏิบัติการเพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการจัดการศึกษาและการส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษาทุกระดับประเภทในจังหวัด

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพะเยา จึงได้ดำเนินการทบทวนแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดพะเยา พ.ศ. 2566 – 2570 (ฉบับทบทวน พ.ศ.2568) รวมทั้งทบทวนการกำหนดตัวชี้วัด ค่าเป้าหมาย ในการขับเคลื่อนแผนพัฒนาการศึกษาของจังหวัดพะเยาให้ครอบคลุม ครบถ้วน สอดคล้องกับกรอบทิศทางการพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการและจังหวัดพะเยา เพื่อให้หน่วยงานทางการศึกษาของจังหวัดพะเยาใช้เป็นกรอบแนวทางในการพัฒนาการศึกษาของจังหวัดพะเยาอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุด โดยมีสาระสำคัญประกอบด้วย บทสรุปผู้บริหาร บทนำ กรอบแนวคิดและความสอดคล้องกับแผน 3 ระดับ ข้อมูลพื้นฐาน ด้านการศึกษา สาระสำคัญของแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดพะเยา พ.ศ. 2566 – 2570 (ฉบับทบทวน พ.ศ.2568) และการแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพะเยา ขอขอบคุณหน่วยงานทางการศึกษาและหน่วยงานทุกภาคส่วนที่เป็นเครือข่ายและให้การส่งเสริม สนับสนุนและมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาการศึกษาของจังหวัดเป็นอย่างดี และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าหน่วยงานทุกภาคส่วนจะได้มีส่วนร่วมขับเคลื่อนภารกิจด้านการศึกษาของจังหวัดพะเยา ให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าประสงค์ของแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดพะเยา พ.ศ. 2566 – 2570 (ฉบับทบทวน พ.ศ.2568) ให้เกิดเป็นรูปธรรมต่อไป

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพะเยา
กลุ่มนโยบายและแผน

บทสรุป

ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 มาตรา 9 การบริหารราชการเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐให้ส่วนราชการปฏิบัติดังต่อไปนี้ (1) ก่อนจะดำเนินการตามภารกิจใดส่วนราชการต้องจัดทำแผนปฏิบัติราชการไว้เป็นการล่วงหน้า (2) การกำหนดแผนปฏิบัติราชการของส่วนราชการตาม (1) ต้องมีรายละเอียดของขั้นตอนระยะเวลาและงบประมาณที่จะต้องใช้ในการดำเนินการของแต่ละขั้นตอนเป้าหมายของภารกิจผลสัมฤทธิ์ของภารกิจและตัวชี้วัดความสำเร็จของภารกิจและมาตรา 16 ให้ส่วนราชการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดพะเยา (พ.ศ. 2566 – 2570) ของส่วนราชการนั้น โดยจัดทำเป็นแผนห้าปีซึ่งจะต้องสอดคล้องกับแผนการบริหารราชการแผ่นดินและในวรรค 2 ในแต่ละปีงบประมาณให้ส่วนราชการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัด โดยให้ระบุสาระสำคัญเกี่ยวกับนโยบายการปฏิบัติราชการของส่วนราชการเป้าหมายและผลสัมฤทธิ์ของงานรวมทั้งประมาณการรายได้และรายจ่ายและทรัพยากรอื่น นั้น

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพะเยา เป็นหน่วยงานในสังกัด สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ ปฏิบัติภารกิจของกระทรวงศึกษาธิการเกี่ยวกับการบริหารและการจัดการศึกษา ตามที่กฎหมายกำหนดการปฏิบัติราชการตามอำนาจหน้าที่ นโยบาย และยุทธศาสตร์ของส่วนราชการต่าง ๆ ที่มอบหมายและให้มีอำนาจหน้าที่ในเขตจังหวัด ดังต่อไปนี้

(1) รับผิดชอบงานธุรการของ กศจ. อศจ. คณะอนุกรรมการบริหารราชการเชิงยุทธศาสตร์ คณะอนุกรรมการเกี่ยวกับการพัฒนาการศึกษา คณะอนุกรรมการและคณะทำงาน รวมทั้งปฏิบัติงานราชการที่เป็นไปตามอำนาจและหน้าที่ของ กศจ. และตามที่ กศจ.มอบหมาย

(2) จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาและแผนปฏิบัติการ

(3) สั่งการ กำกับ ดูแล เร่งรัด ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานของส่วนราชการหรือหน่วยงาน และสถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการให้เป็นไปตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ

(4) จัดระบบ ส่งเสริม และประสานงานเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศและเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา

(5) ส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาเพื่อคนพิการ ผู้ด้อยโอกาส และผู้มีความสามารถพิเศษ

(6) ดำเนินงานเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

(7) ส่งเสริม สนับสนุน และดำเนินการเกี่ยวกับงานด้านวิชาการ การนิเทศ และแนะแนวการศึกษา

ทุกระดับและทุกประเภท รวมทั้งติดตามและประเมินผลระบบบริหารและการจัดการศึกษา

(8) ดำเนินการเกี่ยวกับการตรวจสอบด้านการบริหาร การเงิน และการบัญชีของส่วนราชการหรือหน่วยงานและสถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ แผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดพะเยา พ.ศ. 2566 – 2570 (ฉบับทบทวน พ.ศ. 2568)

(9) ส่งเสริมและประสานงานการศาสนา ศิลปวัฒนธรรม และการกีฬาเพื่อการศึกษา

(10) ส่งเสริม สนับสนุน และดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการศึกษาเอกชน

(11) ปฏิบัติภารกิจตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการหรือตามที่ได้รับมอบหมาย รวมทั้งปฏิบัติการเกี่ยวกับราชการประจำทั่วไปของกระทรวงศึกษาธิการ และประสานงานต่าง ๆ ในจังหวัด

ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพะเยา ซึ่งรับผิดชอบดำเนินการในพื้นที่จังหวัดพะเยา ในการกำหนดกรอบนโยบายและวางระบบในการบริหารงานด้านการพัฒนาการศึกษา จังหวัดพะเยาแบบบูรณาการ ให้เชื่อมโยงและสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาจังหวัด นโยบายและยุทธศาสตร์

ของกระทรวงศึกษาธิการ และยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัดในระดับภาค โดยการศึกษา วิเคราะห์ความสอดคล้องเชื่อมโยงกับแผนระดับที่ 1 แผนระดับที่ 2 และแผนระดับที่ 3 ตามหลักการความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล (XYZ) ซึ่งแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดพะเยา พ.ศ.2566 –2570 (ฉบับทบทวน พ.ศ. 2568) จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นกรอบในการกำหนดทิศทางและเป้าหมายในการปฏิบัติราชการของหน่วยงานการศึกษาในจังหวัดพะเยาให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันอย่างมีเอกภาพ บรรลุวิสัยทัศน์ ที่กำหนดร่วมกัน โดยมีสาระสำคัญสรุป ได้ดังนี้

วิสัยทัศน์

ภายในปี 2570 คนพะเยาได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ
ดำรงชีวิตอย่างมีความสุขตามวิถีล้านนา

พันธกิจ

1. ส่งเสริม สนับสนุนการบริหารและจัดการศึกษา ทั้งทางด้านคุณภาพทางการศึกษา และคุณธรรมแบบบูรณาการทุกระดับ ทุกพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ
2. ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงในโลกยุคใหม่
3. ส่งเสริม สนับสนุนการสร้างโอกาส และความเสมอภาคทางการศึกษาอย่างทั่วถึงเหมาะสมดำรงชีวิตอย่างมีความสุขตามวิถีล้านนา ตามศักยภาพและช่วงวัยของผู้เรียน
4. ส่งเสริม สนับสนุน การพัฒนาสมรรถนะของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงในโลกยุคใหม่
5. ส่งเสริม สนับสนุนการสร้างผลงานวิจัย องค์กรความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรมและสิ่งประดิษฐ์ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์สำหรับการพัฒนาทางการศึกษา สังคม หรือสร้างมูลค่าเพิ่มเชิงเศรษฐกิจ
6. พัฒนาระบบบริหารจัดการการศึกษาให้ทันสมัย มีประสิทธิภาพตามหลักธรรมาภิบาล

ค่านิยมร่วม

“เรียนดี มีความสุข”

ประเด็นยุทธศาสตร์

1. การจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคมและประเทศ
2. การผลิตและพัฒนากำลังคนเพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ
3. การพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัยและการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตามวิถีล้านนา
4. การสร้างโอกาสเข้าถึงบริการทางการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึงและเสมอภาค
5. การจัดการศึกษาเพื่อการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
6. การพัฒนาระบบบริหารจัดการศึกษา ให้ทันสมัย มีประสิทธิภาพตามหลักธรรมาภิบาล

เป้าประสงค์รวม

1. ผู้เรียนได้รับการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต ที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึง และเสมอภาค
2. ผู้เรียนมีคุณลักษณะและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้
3. ผู้เรียนสามารถดำรงชีวิตอย่างมีความสุขตามวิถีล้านนา
4. ข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษามีสมรรถนะที่ส่งผลต่อการพัฒนาผู้เรียนให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงในโลกยุคใหม่
5. ผู้เรียนได้รับโอกาสทางการศึกษาที่มีคุณภาพ อย่างทั่วถึง และเสมอภาคด้วยรูปแบบที่หลากหลาย
6. หน่วยงานและสถานศึกษามีการส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
7. หน่วยงานมีระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล ตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และโปร่งใส

เป้าประสงค์และตัวชี้วัดตามประเด็นยุทธศาสตร์

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 การจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคมและประเทศ

เป้าประสงค์ที่ 1 ผู้เรียนมีจิตสำนึกความรู้ความสามารถทักษะความคิดที่ศรัทธาความเชื่อค่านิยม และพฤติกรรมที่เหมาะสมรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมและโลกศตวรรษที่ 21 สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างสันติและสงบสุข

ตัวชี้วัด

- 1) ร้อยละของสถานศึกษาที่จัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจและสร้างจิตสำนึก ที่ถูกต้องเกี่ยวกับสถาบันหลักของชาติยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
- 2) ร้อยละของผู้เรียนที่ได้รับการสร้างภูมิคุ้มกันจากภัยคุกคามรูปแบบใหม่ (ยาเสพติด บุหรี่ไฟฟ้าภัยไซเบอร์ ภัยสังคม ภัยพิบัติธรรมชาติ โรคอุบัติใหม่ ฯลฯ)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 การผลิตและพัฒนากำลังคนเพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

เป้าประสงค์ที่ 2 ผู้เรียนได้รับการศึกษาเรียนรู้และพัฒนาตนเองตลอดชีวิต ด้วยรูปแบบการจัดการศึกษาทั้งในระบบนอกระบบและตามอัธยาศัยและมีทักษะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ดำรงชีวิตอย่างมีความสุขตามวิถีล้านนา

ตัวชี้วัด

- 3) ร้อยละของหลักสูตรฝึกอบรมวิชาชีพพระยะสั้น ที่ตอบสนองต่อการพัฒนากำลังคน
- 4) ร้อยละของผู้เรียนที่ได้รับการพัฒนาทักษะอาชีพ เพื่อการมีงานทำหรือนำไปประกอบอาชีพ ในท้องถิ่นที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานในพื้นที่
- 5) สัดส่วนผู้เรียนมัธยมศึกษาตอนปลายประเภทอาชีวศึกษาต่อสามัญศึกษา

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัยและสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตามวิถีล้านนา

เป้าประสงค์ที่ 3 ผู้เรียนทุกช่วงวัยได้รับการศึกษาและการเรียนรู้ที่มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ และมาตรฐานสากล

เป้าประสงค์ที่ 4 หน่วยงานทางการศึกษา มีการจัดการศึกษาส่งเสริมอาชีพ วัฒนธรรม ประเพณี เพื่อให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าและภูมิใจในวัฒนธรรมล้านนา

เป้าประสงค์ที่ 5 ครูและบุคลากรทางการศึกษามีคุณภาพตามมาตรฐานวิชาชีพ และได้รับการส่งเสริมให้มีความก้าวหน้าในวิชาชีพและมีคุณภาพชีวิตที่ดี

เป้าประสงค์ที่ 6 มีผลงานวิจัย องค์ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรมและสิ่งประดิษฐ์ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์เพื่อพัฒนาการศึกษา สังคม หรือสร้างมูลค่าเพิ่มเชิงเศรษฐกิจ

ตัวชี้วัด

- 6) ร้อยละของเด็กปฐมวัยที่มีพัฒนาการสมวัย
- 7) คะแนน O-NET ในระดับจังหวัดเพิ่มขึ้นทุกวิชา (วิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6
- 8) คะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านการศึกษานอกระบบ (N-NET)
- 9) คะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ (V-NET)
- 10) คะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (B-NET)
- 11) ร้อยละของนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามหลักสูตรระดับดีขึ้นไป
- 12) ร้อยละของผู้เรียนที่ได้รับการคัดกรองและหรือส่งต่อเพื่อพัฒนาหุปัญญา รายบุคคล
- 13) อัตราการสำเร็จศึกษาระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
- 14) อัตราการสำเร็จศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ปวช. ปวส.
- 15) ร้อยละของสถานศึกษาที่มีผลประเมินคุณภาพภายใน (ด้านผู้เรียน ด้านการบริหารจัดการ และด้านการจัดการเรียนการสอน) ระดับดีขึ้นไป (ด้านผู้เรียน) ระดับก่อนประถมศึกษา ระดับประถมศึกษา – มัธยมศึกษา และระดับอาชีวศึกษา
- 16) ร้อยละของหน่วยงานทางการศึกษามีการจัดการศึกษาส่งเสริมอาชีพ วัฒนธรรม ประเพณี ท้องถิ่น เพื่อให้ผู้เรียนได้เห็นคุณค่าและมีความภาคภูมิใจในวิถีล้านนา
- 17) ร้อยละของครูผู้สอนภาษาอังกฤษ ที่ได้รับการทดสอบความสามารถทางภาษาอังกฤษ ตามเกณฑ์มาตรฐาน CEFR
- 18) ร้อยละของครูที่ได้รับการพัฒนาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนแบบ Active Learning /ครุยุคใหม่
- 19) ร้อยละของครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกระดับและประเภทการศึกษาได้รับการส่งเสริมและพัฒนาตามมาตรฐานวิชาชีพ เพื่อให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 20) ร้อยละของครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการส่งเสริมความก้าวหน้าทางวิชาชีพ สวัสดิการ สวัสดิภาพเพื่อเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีเป็นแรงจูงใจในการปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 21) ร้อยละของผลงานวิจัยนวัตกรรม เทคโนโลยี องค์ความรู้และสิ่งประดิษฐ์ ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการศึกษา สังคม หรือสร้าง มูลค่าเพิ่มเชิงเศรษฐกิจ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 การสร้างโอกาสเข้าถึงบริการทางการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึงและเสมอภาค

เป้าประสงค์ที่ 7 ผู้เรียนทุกช่วงวัยได้รับโอกาสเข้าถึงบริการทางการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึงเสมอภาคและเหมาะสมกับช่วงวัย

ตัวชี้วัด

- 22) ร้อยละของผู้พิการ/ผู้ด้อยโอกาสได้รับโอกาสในการเข้าถึงบริการการศึกษา การพัฒนาสมรรถภาพหรือบริการทางการศึกษาที่เหมาะสม ตามความต้องการจำเป็น
- 23) จำนวนผู้เรียนสำเร็จการศึกษาหลักสูตรการศึกษานอกระบบขั้นพื้นฐาน
- 24) จำนวนครั้งของประชาชนที่เข้าถึงหลักสูตร สื่อ แหล่งเรียนรู้ที่จัดการศึกษา ในรูปแบบการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong learning) (ห้องสมุดประชาชน, TK Park)
- 25) ร้อยละของนักเรียนที่ได้รับเงินอุดหนุนปัจจัยพื้นฐานสำหรับนักเรียนยากจน
- 26) ร้อยละของเด็กตกหล่นที่กลับเข้าสู่ระบบการศึกษา
- 27) อัตราการเข้าเรียนต่อในระดับอุดมศึกษา

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5 การจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

เป้าประสงค์ที่ 8 หน่วยงานและสถานศึกษามีการส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ตัวชี้วัด

- 28) ร้อยละของสถานศึกษาที่ดำเนินโครงการหรือกิจกรรมเกี่ยวกับการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- 29) ร้อยละของหน่วยงานและสถานศึกษา ที่น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการศึกษา มาบูรณาการในการจัดการเรียนการสอน

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 6 การพัฒนาประสิทธิภาพของระบบบริหารจัดการศึกษาให้ทันสมัย มีประสิทธิภาพตามหลักธรรมาภิบาล

เป้าประสงค์ที่ 9 หน่วยงานมีระบบบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล ตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และโปร่งใส

ตัวชี้วัด

- 30) ผลคะแนนประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของแต่ละหน่วยงานทางการศึกษาจังหวัดพะเยาอยู่ในระดับผ่านตามเกณฑ์ ITA (Integrity & Transparency Assessment) 31) ร้อยละของระดับความสำเร็จของการใช้แพลตฟอร์มเพื่อการศึกษา และการบริหารจัดการ
- 32) ระดับความสำเร็จในการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการศึกษา (Data for Education)
- 33) ร้อยละของหน่วยงานและสถานศึกษาที่พัฒนากระบวนการ/ระบบบริหาร จัดการสู่องค์กรดิจิทัล

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
บทสรุป	ข
สารบัญ	ช
ส่วนที่ 1 บทนำ	1
หลักการและเหตุผล	1
ข้อมูลสภาพทั่วไปของจังหวัด	2
ส่วนที่ 2 ความสอดคล้องกับแผน 3 ระดับ และนโยบายที่เกี่ยวข้อง	37
รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560	37
ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561-2580	39
แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2566 -2580) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม)	39
แผนปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา	47
แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ.2566 – 2570)	51
นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2566 - 2570)	52
เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs)	54
นโยบายรัฐบาล ของคณะรัฐมนตรี (นายเศรษฐา ทวีสิน นายกรัฐมนตรี)	56
นโยบายด้านการศึกษา (พลตำรวจเอกเพิ่มพูน ชิดชอบ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ)	57
แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579	62
แผนปฏิบัติการราชการของกระทรวงศึกษาธิการ (ระยะ 5 ปี พ.ศ. 2566-2570)	64
แผนปฏิบัติการด้านการศึกษากลุ่มจังหวัดภาคเหนือ ตอนบน 2	66
เป้าหมายการพัฒนาจังหวัดพะเยา 20 ปี (พ.ศ. 2566 – 2585)	67
เป้าหมายการพัฒนาจังหวัดพะเยา (พ.ศ. 2566 – 2570) ฉบับทบทวนปีงบประมาณ พ.ศ. 2568	68
การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT Analysis) การพัฒนาการศึกษาของจังหวัดพะเยา	69
ส่วนที่ 3 ข้อมูลพื้นฐานด้านการศึกษา	71
ส่วนที่ 4 สาระสำคัญของแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดพะเยา พ.ศ. 2566 – 2570	85
(ฉบับทบทวน พ.ศ. 2568)	
วิสัยทัศน์ พันธกิจ ค่านิยมร่วม	85
ประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์รวม เป้าประสงค์รายประเด็นยุทธศาสตร์	86
ตัวชี้วัดเป้าประสงค์และค่าเป้าหมาย	87
ส่วนที่ 5 การแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติ	94
ภาคผนวก	
คณะผู้จัดทำ	

ส่วนที่ 1

บทนำ

หลักการและเหตุผล

ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2549 หมวด 3 การบริหารราชการเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ มาตรา 9 ได้กำหนดไว้ว่า การบริหารราชการเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ ให้ส่วนราชการปฏิบัติ ดังต่อไปนี้ (1) ก่อนจะดำเนินการตามภารกิจใด ส่วนราชการต้องจัดทำแผนปฏิบัติราชการไว้เป็นการล่วงหน้า (2) การกำหนดแผนปฏิบัติราชการของส่วนราชการตาม (1) ต้องมีรายละเอียดของขั้นตอนระยะเวลาและงบประมาณที่จะต้องใช้ในการดำเนินการของแต่ละขั้นตอน เป้าหมายของภารกิจผลสัมฤทธิ์ของภารกิจ และตัวชี้วัดความสำเร็จของภารกิจ ประกอบกับพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2562 มาตรา 7 ประกอบ มาตรา 33 กำหนดให้ส่วนราชการจัดให้มีการทบทวนภารกิจของตนว่าภารกิจใดมีความจำเป็นหรือสมควรที่จะยกเลิกปรับปรุง หรือเปลี่ยนแปลงการดำเนินการต่อไปหรือไม่ โดยคำนึงถึงยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บท แผนการปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายของคณะรัฐมนตรีที่แถลงต่อรัฐสภา และแผนอื่นที่เกี่ยวข้อง รวมถึงกำลังเงินงบประมาณของประเทศ ความคุ้มค่าของภารกิจและสถานการณ์อื่นประกอบกัน ประกอบกับมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 12 มีนาคม 2562 เห็นชอบให้หน่วยงานของรัฐบาลปรับปรุงแผนระดับ 3 ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ นั้น

ดังนั้น เพื่อให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 และ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2562 และบทบาทหน้าที่ตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ รวมถึงสอดคล้องกับนโยบายของคณะรัฐมนตรี (นายเศรษฐา ทวีสิน นายกรัฐมนตรี) กรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561 – 2580) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ กรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 – 2570) แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560 – 2579 นโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 รวมถึงบริบทในพื้นที่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพะเยา ยุทธศาสตร์การพัฒนาการศึกษากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดพะเยา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นเครื่องมือกำหนดทิศทางการพัฒนาการศึกษาในพื้นที่ จังหวัด พะเยา และให้หน่วยงานใช้เป็นแนวทางในการแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ และก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดตามทิศทางที่วางไว้บทบาทและหน้าที่ตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ 19/2560 เรื่อง การปฏิรูปการศึกษาในภูมิภาคของกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ 3 เมษายน 2560 เรื่อง การปฏิรูปการศึกษาในภูมิภาคของกระทรวงศึกษาธิการ ข้อ 11 ให้มีสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อปฏิบัติภารกิจของกระทรวงศึกษาธิการเกี่ยวกับการบริหารและการจัดการศึกษาตามที่กฎหมายกำหนดการปฏิบัติราชการตามอำนาจหน้าที่ นโยบาย และยุทธศาสตร์ของส่วนราชการต่าง ๆ ที่มอบหมายและและให้อำนาจหน้าที่ในเขตจังหวัด ดังต่อไปนี้

(1) รับผิดชอบงานธุรการของ กศจ. ออกศจ. คณะอนุกรรมการบริหารราชการเชิงยุทธศาสตร์ คณะอนุกรรมการเกี่ยวกับการพัฒนาการศึกษา คณะอนุกรรมการและคณะทำงาน รวมทั้งปฏิบัติงานราชการที่เป็นไปตามอำนาจและหน้าที่ของ กศจ. และตามที่ กศจ.มอบหมาย

- (2) จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาและแผนปฏิบัติการ
  - (3) สั่งการ กำกับ ดูแล เร่งรัด ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานของส่วนราชการหรือหน่วยงานและสถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการให้เป็นไปตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ
  - (4) จัดระบบ ส่งเสริม และประสานงานเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศและเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา
  - (5) ส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาเพื่อคนพิการ ผู้ด้อยโอกาส และผู้มีความสามารถพิเศษ
  - (6) ดำเนินงานเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
  - (7) ส่งเสริม สนับสนุน และดำเนินการเกี่ยวกับงานด้านวิชาการ การนิเทศ และแนะแนวการศึกษาทุกระดับและทุกประเภท รวมทั้งติดตามและประเมินผลระบบบริหารและการจัดการศึกษา
  - (8) ดำเนินการเกี่ยวกับการตรวจสอบด้านการบริหาร การเงิน และการบัญชีของส่วนราชการหรือหน่วยงานและสถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ
  - (9) ส่งเสริมและประสานงานการศาสนา ศิลปวัฒนธรรม และการกีฬาเพื่อการศึกษา
  - (10) ส่งเสริม สนับสนุน และดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการศึกษาเอกชน
- ปฏิบัติการกิจกรรมนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการหรือตามที่ได้รับมอบหมาย รวมทั้งปฏิบัติการกิจเกี่ยวกับราชการประจำทั่วไปของกระทรวงศึกษาธิการ และประสานงานต่าง ๆ ในจังหวัด

ข้อมูลสภาพทั่วไปของจังหวัดพะเยา

ความเป็นมา

จังหวัดพะเยา เป็น เมืองเก่าแก่อีกเมืองหนึ่งแห่งล้านนาไทยเป็นเมืองเล็ก ๆ ซึ่งแยกตัวออกจากจังหวัดเชียงราย เดิมเป็นเพียงอำเภอรอบนอกหลายๆ อำเภอของจังหวัดเชียงราย ก่อนที่จะรวมตัวกันก่อตั้งเป็นจังหวัดพะเยาเป็นเมืองที่มีความเจริญรุ่งเรืองมาตั้งแต่อดีตกาล จะเห็นได้ จากซากของสิ่งก่อสร้างที่ปรากฏ ตามโบราณสถานต่างๆ ในเมืองพะเยาซึ่งโบราณสถานและโบราณวัตถุที่พบล้วนแล้วแต่แสดงถึงความเจริญทางด้านศิลปกรรมเป็นอย่างดี หากย้อนกลับไปในอดีตจะพบว่า เมืองพะเยา เดิมชื่อว่า“ภูกามยาว” หรือ“พยาว” ก่อตั้งขึ้น เมื่อปี พ.ศ.1638 โดยพ่อขุนศรีจอมธรรมพระราชโอรสของกษัตริย์แห่งราชวงศ์ลาวะในพุทธศตวรรษที่ 18 (พ.ศ.1700 - 1799) และในยุคสมัยพ่อขุนงำเมืองเป็นกษัตริย์เมืองภูกามยาวมีความเจริญรุ่งเรืองมาก มีฐานะเป็นเมืองเอก เรียกว่า “อาณาจักรพยาว” ต่อมาในปี พ.ศ.1881 เจ้าผู้ครองเมืองหิรัญนครเงินยาง (เชียงใหม่) ได้สมคบกับเจ้าผู้ครองเมืองนันทบุรี (น่าน) ยกทัพเข้าตีอาณาจักรพยาวเป็นเหตุให้อาณาจักรพยาวถูกผนวกเข้าไว้ในอาณาจักรล้านนาไทยตั้งแต่บัดนั้นเป็นต้นมา ในปี พ.ศ.2437 รัชสมัยรัชกาลที่ 5 โปรดให้ปฏิรูปการปกครองแบบเดิมเป็นมณฑลเทศาภิบาล

ดังนั้น เมืองพะเยาจึงถูกผนวกเข้าเป็นส่วนหนึ่งของมณฑลพายัพ ซึ่งการปฏิรูปการปกครองหัวเมืองดังกล่าว ส่งผลให้เกิดการต่อต้านโดยขบถ ร.ศ.121 (พ.ศ. 2445) ทำให้เมืองพะเยาได้รับผลกระทบไปด้วยในเหตุการณ์ขบถพวกเงี้ยวก่อความวุ่นวายจนกระทั่งเมื่อเหตุการณ์สงบลงเมืองพะเยาจึงถูกปรับเปลี่ยนฐานะจากเมืองเป็นจังหวัด เรียกว่าจังหวัดบริเวณพะเยา ครั้น พ.ศ. 2448 พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่

หัวทรงพระดำรัสสั่งยุบเลิกจังหวัดบริเวณพะเยาเสียให้มีฐานะเป็นอำเภอเมืองพะเยา ต่อมาภายหลัง ปี พ.ศ.2457 เทศาภิบาลมณฑลพายัพพิจารณาระบอบการปกครองบ้านเมืองฝ่ายเหนือ จึงสั่งให้ยุบเลิกหัวเมืองเล็ก หัวเมืองน้อยแล้วให้ไปรวมกับหัวเมืองใหญ่ทำให้อำเภอเมืองพะเยา เป็นอำเภอพะเยา อยู่ในอำนาจการปกครองของจังหวัดเชียงราย จนกระทั่งได้มีพระราชบัญญัติจัดตั้งจังหวัดพะเยาขึ้น ในปี พ.ศ.2520 ทำให้อำเภอพะเยามีฐานะเป็นจังหวัดพะเยา เมื่อวันที่ 28 สิงหาคม 2520 เป็นจังหวัดที่ 72 ของประเทศไทย (อ้างอิง:บรรดาศักดิ์ บุญปาน,สุจินต วงษเทศ และคณะ,2538:ประวัติศาสตร์ สังคมและวัฒนธรรม เมืองพะเยา:สำนักพิมพ์มติชน)

ลักษณะทางกายภาพ

ที่ตั้งและอาณาเขต

จังหวัดพะเยา มีที่ตั้งและอาณาเขตอยู่ในภาคเหนือของประเทศไทยมีระยะทางห่างจากกรุงเทพมหานคร ตามทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 1 (ถนนพหลโยธิน) 735 กิโลเมตร มีพื้นที่ปกครอง 6,335 ตารางกิโลเมตร หรือ 3,959,412 ไร่ โดยมีอาณาเขตติดต่อ ดังนี้

- ทิศเหนือ ติดเขตอำเภอพาน อำเภอป่าแดด และอำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย
- ทิศใต้ ติดเขตอำเภองาว จังหวัดลำปาง และอำเภอสอง จังหวัดแพร่
- ทิศตะวันออก ติดเมืองคอบแขวงไชยบูลี สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และอำเภอท่าวังผา อำเภอเมืองน่าน อำเภอบ้านหลวง จังหวัดน่าน
- ทิศตะวันตก ติดเขตอำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง

ภาพที่ 1 แผนที่แสดงอาณาเขตของจังหวัดพะเยา

ลักษณะภูมิประเทศ

ลักษณะภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นที่สูงและภูเขา มีระดับความสูงของพื้นที่ตั้งแต่ 300 - 1,500 เมตรจากระดับน้ำทะเล มีพื้นที่ป่าไม้ประมาณ 2,002,110.91 ไร่ หรือร้อยละ 51.77 ของพื้นที่ ซึ่งป่าไม้ส่วนใหญ่ เป็นป่าดงดิบและป่าเบญจพรรณ โดยมีพันธุ์ไม้ที่สำคัญ ได้แก่ ไม้สัก ไม้ประดู่ ไม้มะค่า ไม้ชิงช้า ไม้ยาง ไม้เต็ง ไม้รัง ฯลฯ มีเทือกเขาล้อมรอบทั้งทางด้านทิศตะวันตก ทิศตะวันออก ทิศใต้ และทางตอนกลาง ของจังหวัด มีทิวเขาฝิปันน้ำโอบล้อมถือเป็นกำแพงตามธรรมชาติและเป็นเทือกเขาที่สำคัญ อันได้แก่ ดอยภูลังกา ดอยสันปันน้ำ ดอยแม่สุก ดอยขุนแม่แฝก ดอยขุนแม่ต๋ำและดอยขุนแม่ต๋อม

(ที่มา : กรมทรัพยากรธรณี , กันยายน 2549 /สง.ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดพะเยา , สิงหาคม 2555)

ลักษณะภูมิอากาศ สภาพอากาศ ของจังหวัดพะเยาแบ่งได้เป็น 3 ฤดู คือ

ฤดูร้อน อยู่ระหว่าง เดือนมีนาคมถึงเดือนพฤษภาคม อากาศร้อนจัดในเดือนพฤษภาคมอุณหภูมิสูงสุดวัดได้ประมาณ 39.5 องศาเซลเซียส

ฤดูฝน อยู่ระหว่างเดือนพฤษภาคมถึงเดือนตุลาคมของทุกปี ในปี พ.ศ.2559 มีฝนตกประมาณ 116 วัน ปริมาณน้ำฝนวัดได้ 1,080.0 มิลลิเมตร

ฤดูหนาว อยู่ระหว่างเดือนพฤศจิกายน ถึงเดือนกุมภาพันธ์ อากาศหนาวจัดในเดือนพฤศจิกายน และเดือนมกราคม อุณหภูมิต่ำสุดในเดือนธันวาคม วัดได้ประมาณ 10.8 องศาเซลเซียส ในเดือนธันวาคม

โครงสร้างพื้นฐาน

1) การคมนาคมขนส่ง

โครงสร้างพื้นฐานปัจจุบันมีรูปแบบการขนส่งหลัก 4 รูปแบบ ได้แก่ ทางบก ทางราง ทางน้ำ ทางอากาศ โดยจังหวัดพะเยามีที่ตั้งอยู่บริเวณส่วนกลางของกลุ่มภาคเหนือตอนบนทางทิศเหนือติดกับจังหวัดเชียงราย ทางทิศใต้ติดกับจังหวัดลำปาง และจังหวัดแพร่ ทางทิศตะวันออกติดกับจังหวัดน่าน ทางตะวันตกติดกับจังหวัดลำปางซึ่งใช้เส้นทางคมนาคมทางบกเป็นหลัก โดยมีเส้นทางคมนาคม ติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียงหลายจังหวัด และยังมีแนวชายแดนติดต่อกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว) โดยราษฎรของทั้งสองประเทศสามารถเดินทางติดต่อกันได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว เพื่อเป็นการส่งเสริมบรรยากาศการค้าการลงทุนและการท่องเที่ยวในจังหวัดพะเยา รวมไปถึงกลุ่มจังหวัดในภาคเหนือตอนบนสามารถใช้เส้นทางคมนาคมระหว่างจังหวัดและภายในจังหวัดซึ่งจังหวัดพะเยามีข้อจำกัดในการคมนาคมขนส่งเพียงรูปแบบเดียวคือ ทางบก ดังนั้นการคมนาคม ขนส่งในจังหวัด ถนนจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง โดยมีเส้นทางและสายรอง ดังนี้

สำหรับทางหลวงแผ่นดินซึ่งเป็นเส้นทางคมนาคมสายหลักและมีความสำคัญทางเศรษฐกิจของจังหวัดพะเยา มีเส้นทางที่สำคัญต่างๆ ได้แก่

- ทางหลวงหมายเลข 1 ถนนพหลโยธิน(สายเอเชียAH2)เป็นทางหลวงแผ่นดินสายหลักของภาคเหนือ โดยเริ่มต้นจากกรุงเทพมหานครไปสิ้นสุดที่จังหวัดเชียงราย

- ทางหลวงหมายเลข 120 จาก จังหวัดพะเยา – อ.วังเหนือ จ.ลำปาง – อ.เวียงป่าเป้า จ.เชียงราย และสามารถใช้เดินทางต่อไปยังจังหวัดเชียงใหม่

- ทางหลวงหมายเลข 1021 เป็นเส้นทางโครงข่ายทางหลวงเพื่อเชื่อมโยงระหว่างประเทศเป็นทางหลวงจังหวัดที่แยกจากทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 1 บริเวณบ้านแม่ต๋ำ อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา

ผ่านอำเภอดอกคำใต้ อำเภอจุน อำเภอเชียงคำ และสามารถใช้เดินทางต่อไปยังสะพานข้ามแม่น้ำโขงแห่งที่ 4 อ.เชียงของ จังหวัดเชียงราย

- ทางหลวงหมายเลข 1091 แยกจากทางหลวงหมายเลข 1021 เส้นทางดังกล่าวผ่านอำเภอจุน อำเภอปง อำเภอเชียงม่วน และเข้าสู่อำเภอบ้านหลวง จังหวัดน่าน

- ทางหลวงหมายเลข 1120 เป็นเส้นทางที่แยกจากทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 1091 ผ่านอำเภอเชียงม่วน เข้าสู่อำเภอสอง จังหวัดแพร่

- ทางหลวงหมายเลข 1093 แยกจากทางหลวงหมายเลข 1021 บริเวณ อ.เชียงคำ เป็นเส้นทางหลักที่ใช้ในการเดินทางไปยังจุดผ่อนปรนบ้านฮวก อ.ภูซาง จังหวัดพะเยาที่มีการค้าชายแดน ระหว่างไทย – ลาว และได้รับการยกระดับให้เป็นจุดผ่านแดนถาวร อีกทั้งยังเป็นเส้นทางที่ใช้ในการเดินทางท่องเที่ยวตามแหล่งธรรมชาติ อาทิเช่น อุทยานแห่งชาติน้ำตกภูซาง ภูชี้ฟ้า ผาตั้ง เป็นต้น

- ทางหลวงหมายเลข 1202 แยกจากทางหลวงหมายเลข 1 เป็นเส้นทางที่แยกจากถนน เลียงเมือง บริเวณสี่แยกประจักษ์ไปจนถึงอำเภอป่าแดด จังหวัดเชียงราย

- ทางหลวงหมายเลข 1251 แยกจากทางหลวงหมายเลข 1021 บริเวณ อ.ดอกคำใต้ เป็นถนนลาดยางไปบรรจบทางหลวงหมายเลข 1091 ที่อำเภอเชียงม่วน เส้นทางนี้สามารถช่วยย่นระยะทาง ในการเดินทางจากอำเภอเชียงม่วนไปยังอำเภอดอกคำใต้ อำเภอเมืองพะเยา อีกทั้งยังเป็นเส้นทางที่สามารถ เดินทางไปสู่จังหวัดน่านได้สะดวกอีกด้วย

ภาพรวมโครงสร้างพื้นฐานในพื้นที่จังหวัดพะเยา

สัดส่วนของถนนเป็นตัวชี้วัดที่สำคัญในการกำหนดเป้าหมายของโครงการโดย World Bank ใช้สัดส่วนระหว่างความยาวของถนน(กม.)กับพื้นที่ดินหักออกด้วยพื้นที่ป่าไม้ (ตร.กม.)หรือสัดส่วนระหว่าง ความยาวของถนน (กม.) กับ จำนวนประชาชน(คน) สำหรับสัดส่วนความยาวของถนนต่อจำนวนประชาชน ในประเทศอินโดนีเซีย ลาว ฟิลิปปินส์ และจีน เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศไทย ตั้งแต่ปี 1995-2003 พบว่า ประเทศอินโดนีเซียมีสัดส่วนความยาวของถนนต่อจำนวนประชาชนที่สูง รองลงมาได้แก่ประเทศจีน ฟิลิปปินส์ ไทย และลาว ตามลำดับ

จังหวัดพะเยามีพื้นที่ปกครอง 6,335 ตารางกิโลเมตรหรือประมาณ 3,959,412 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 3.7 ของพื้นที่ พื้นที่จังหวัดพะเยาส่วนที่มีสภาพเป็นพื้นที่ป่า คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 50.07 ของพื้นที่ทั้งหมด หากเป็นไปตามเกณฑ์สัดส่วนของถนน 1กิโลเมตร/1 ตารางกิโลเมตรจังหวัดพะเยามี Road Density เพียง 0.69 กิโลเมตร/ ตารางกิโลเมตร

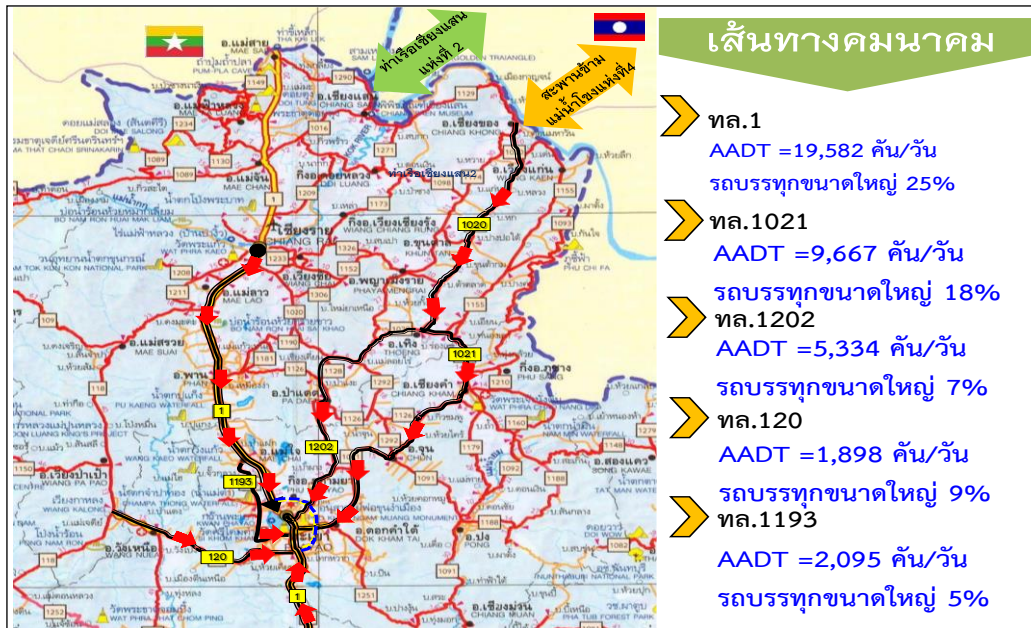
2) รถโดยสารสาธารณะ/รถจักรยานยนต์สาธารณะ

(1) เส้นทางเดินรถโดยสารสาธารณะจังหวัดพะเยา รวมจำนวน 15 เส้นทาง ผู้ประกอบการขนส่ง 6 ผู้ประกอบการ และมีจำนวนรถโดยสารประจำทางทั้งหมด 225 คัน

(2) รถจักรยานยนต์สาธารณะจำนวน 6 อำเภอ ได้แก่ เมืองพะเยา เชียงม่วน แม่ใจ ดอกคำใต้ จุน และเชียงคำ รวมจำนวน 15 แห่ง และมีจำนวนรถจักรยานยนต์สาธารณะทั้งหมด 140 คัน

ปัจจุบัน จังหวัดพะเยาได้รับผลกระทบจากปริมาณจราจรที่เพิ่มขึ้นของรถที่ต้องผ่านจังหวัด พะเยาโดยมีแนวโน้มของปริมาณรถบรรทุกขนาดใหญ่ บนเส้นทางสายหลัก ซึ่งเป็นสาเหตุให้เกิดอุบัติเหตุบ่อยครั้ง

และ เนื่องจาการถโดยสารสาธารณะยังไม่มีบริการครอบคลุมทุกพื้นที่ การคมนาคมโดยรถส่วนบุคคลจึงมีความจำเป็นในการเดินทางซึ่งปริมาณจราจรของจำนวนรถยนต์มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นบนเส้นทางสายรอง และสายย่อย

จังหวัดพะเยามีศักยภาพด้านพื้นที่ เหมาะที่จะเป็นศูนย์กลางการค้า การลงทุนจุดเชื่อมโยงในระบบ Logistic และกระจายสินค้าสู่กลุ่มประเทศ GMS และกลุ่ม ASEAN มีจุดผ่อนปรนชายแดนไทย-ลาว ที่เป็นจุดพักเพื่อการเดินทางไปท่องเที่ยว หรือการกระจายสินค้าสู่ส่วนกลางของประเทศและภายในภาคเหนือ ซึ่งสามารถเชื่อมโยงระหว่างจังหวัดได้สะดวก จึงเป็นโอกาสของจังหวัดพะเยา ซึ่งตั้งอยู่บริเวณส่วนกลางภาคเหนือตอนบน 2 ของกลุ่มจังหวัดที่สามารถเชื่อมต่อโครงข่ายเส้นทางที่เอื้อประโยชน์ในการค้า การลงทุน การท่องเที่ยว นอกจากนี้ การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมภายหลังการเปิดการค้าเสรีประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ดังนั้นจึงต้องเร่งพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถในการแข่งขันทุกๆด้าน โดยเฉพาะการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานตั้งแต่พื้นที่ระดับตำบล อำเภอ และจังหวัด เพื่อให้เกิดการเชื่อมโยงซึ่งจังหวัดพะเยามีถนนเป็นรูปแบบการคมนาคมขนส่งหลักในจังหวัดพะเยา ถนนจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการเชื่อมโยงกับโครงข่ายคมนาคมรูปแบบอื่นและเพื่อการรองรับการเชื่อมโยง ในระดับภูมิภาคต่อไป

จังหวัดพะเยา ตั้งอยู่บริเวณส่วนกลางของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 (เชียงราย แพร่ น่าน พะเยา) ที่สามารถเชื่อมต่อทั้งด้านเส้นทางและบูรณาการยุทธศาสตร์การพัฒนาของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 สามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงตามกรอบความร่วมมือ AEC GMS BIMSTEC ACMECS ผ่านทางจุดผ่อนปรนบ้านฮวก ตำบลภูซาง อำเภอภูซาง ซึ่งปัจจุบันคณะรัฐมนตรีได้มีมติยกระดับเป็นจุดผ่านแดนถาวรแล้ว เมื่อวันที่ 31 กรกฎาคม 2561 โดยเป็นชุมชนพื้นที่ที่มีศักยภาพในการพัฒนาพื้นที่รองรับเศรษฐกิจการค้าชายแดนด้านการเชื่อมโยงเส้นทางท่องเที่ยวทั้งทางธรรมชาติ (Ecotourism) และการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม (Cultural tourism) อาศัยอัตลักษณ์ทางด้านวัฒนธรรมไทยลื้อในพื้นที่ กอปรกับการส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่ให้มีศักยภาพในการส่งออก เพื่อเป็นการเพิ่มศักยภาพในการพัฒนาด้านเศรษฐกิจชายแดน การค้าชายแดน ส่งเสริมการพัฒนาระบบคมนาคมขนส่งและโลจิสติกส์

ด้วยเหตุนี้ จังหวัดพะเยาได้ตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาจุดผ่านแดนถาวรบ้านฮวก เป็นนโยบายสำคัญที่ต้องเร่งดำเนินการพัฒนาพื้นที่เพื่อเตรียมความพร้อมรองรับการเป็นจุดผ่านแดนถาวรและ

การเชื่อมโยงด้านการค้า การลงทุน การท่องเที่ยวและวัฒนธรรม ประกอบกับมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 11 พฤศจิกายน 2555 เห็นชอบให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ สปป.ลาว เพื่อปรับปรุงและก่อสร้างถนน ซึ่งสำนักงานความร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน (องค์การมาชาน) หรือ สพพ. ได้ลงนามในสัญญาให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวตามโครงการปรับปรุงและก่อสร้างถนนช่วงบ้านฮวก (จ.พะเยา) - เมืองคอบ - เมืองเชียงฮ่อน และเมืองคอบบ้านปากคอบ - บ้านก้อตัน ในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว วงเงินงบประมาณ 1,390 ล้านบาท ดำเนินการแล้วเสร็จในปี พ.ศ. 2562 ซึ่งเมื่อด่านประเพณีบ้านปางมอน เมืองคอบ แขวง ไชยะบูลี ได้รับการยกระดับเป็นด่านสากลแล้วจะส่งผลให้มูลค่าการค้าการลงทุนชายแดนเพิ่มขึ้น รวมทั้งกระแสการรวมตัวของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ก่อให้เกิดการเชื่อมโยงด้านการค้า การลงทุน การท่องเที่ยวและวัฒนธรรม ระหว่างประเทศต่างๆ ในภูมิภาคนี้ โดยจะต้องมีการพัฒนาความร่วมมือในทุกด้านเพื่อให้มีความเหมาะสมและเกิดการเชื่อมโยงระหว่างกัน

การเชื่อมโยงกับกลุ่มประเทศใน ASEAN และ GMS

ภายใต้กรอบความร่วมมือทางเศรษฐกิจอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง (GMS) จังหวัดพะเยามีพื้นที่ติดต่อกับประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ที่บ้านฮวก ตำบลภูซาง อำเภอภูซาง จังหวัดพะเยากับ เมืองคอบแขวงไชยะบูลี ซึ่งเป็นจุดผ่อนปรนทางการค้าชายแดนภายใต้ข้อตกลงของคณะกรรมการการรักษาความสงบเรียบร้อยตามแนวชายแดน ไทย - ลาว ซึ่งมีศักยภาพในการเชื่อมโยงทางการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น การส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างทั้งสองประเทศ มีการพบปะ เยี่ยมเยือนอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ การเข้าร่วมงานประเพณี การแข่งเรือ การตัดกบตรสองแผ่นดิน การเชื่อมโยงการค้า การลงทุน การท่องเที่ยว โดยเมื่อวันที่ 15 มกราคม 2555 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบในคณะรัฐมนตรี ได้มีมติเห็นชอบในหลักการให้ยกระดับจุดผ่อนปรนการค้าบ้านฮวก อำเภอภูซาง จังหวัดพะเยา เป็นจุดผ่านแดนถาวร ส่งผลให้เกิดการพัฒนาเพื่อเตรียมความพร้อมรองรับการเป็นจุดผ่านแดนถาวร ซึ่งต่อมาในการประชุมคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 31 กรกฎาคม 2561 โดย พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี เป็นประธาน ได้มีมติเห็นชอบให้ยกระดับเป็น “จุดผ่านแดนถาวรบ้านฮวก อำเภอภูซาง จังหวัดพะเยา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างสัมพันธภาพอันดีระหว่างราชอาณาจักรไทย และสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เพื่อพัฒนาการค้าชายแดน รวมทั้ง อำนวยความสะดวกด้านการคมนาคมขนส่ง ฯลฯซึ่งนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ได้ออกประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การเปิดจุดผ่านแดนถาวรบ้านฮวก

อำเภอภูซาง จังหวัดพะเยา ลงวันที่ 28 กันยายน 2561 สำหรับให้บุคคล และพาหนะที่เกี่ยวข้องผ่านเข้า – ออก พร้อมทั้งได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา หน้า 18 เล่ม 135 ตอนพิเศษ 253 ง ลงวันที่ 10 ตุลาคม 2561 เรียบร้อยแล้ว

ส่งผลให้ทิศทางการพัฒนาจังหวัดในด้านการพัฒนาพื้นที่ชายแดน ดังนี้

1. ด้านการค้า (การค้าชายแดนสู่การค้าข้ามแดน) การกำหนดจุดผ่านแดนถาวรบ้านฮวก อำเภอภูซาง จังหวัดพะเยา เป็น HUB ด้านการกระจายสินค้า

2. จุดผ่านแดนถาวรบ้านฮวกอำเภอภูซาง เป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพในการพัฒนาพื้นที่รองรับเศรษฐกิจการค้าชายแดน ด้านการเชื่อมโยงเส้นทางการท่องเที่ยวทั้งทางธรรมชาติ (Ecotourism) และการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม โดยสามารถพัฒนาเชื่อมโยงจากสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวไปสู่สาธารณรัฐประชาชนจีน และประเทศในกลุ่มสมาชิกอนุภูมิภาคุ่มแม่น้ำโขง

3. การเชื่อมโยงเส้นทางโลจิสติกส์จุดผ่านแดนถาวรบ้านฮวก เชื่อมโยงโครงการก่อสร้างรถไฟทางคู่เด่นชัย - เชียงราย - เชียงของ ซึ่งมีแนวเส้นทางโครงการในพื้นที่จังหวัดพะเยา 54 กิโลเมตร ผ่าน 3 อำเภอ 9 ตำบล คือ

- 1) อำเภอเมืองพะเยา ได้แก่ ตำบลแม่กา ตำบลจำป่าหวาย ตำบลท่าวังทอง ตำบลแม่ต้า
- 2) อำเภอดอกคำใต้ ได้แก่ ตำบลดอกคำใต้ ตำบลห้วยลาน
- 3) อำเภอภูพานยาว ได้แก่ ตำบลแม่อิง ตำบลดงเจน ตำบลห้วยแก้ว

โดยมีสถานีและที่หยุดรถรวม 6 แห่ง ดังนี้

- (1) สถานีมหาวิทยาลัยพะเยา
- (2) ที่หยุดรถบ้านโศกหาว
- (3) สถานีพะเยา
- (4) ที่หยุดรถดงเจน
- (5) ที่หยุดรถบ้านร้อง
- (6) ที่หยุดรถบ้านใหม่

4) โครงการเส้นทางโลจิสติกส์เชื่อมจังหวัดพะเยาสู่เส้นทางด้านการค้า การลงทุนสู่ประเทศสมาชิกในกลุ่มอนุภูมิภาคุ่มแม่น้ำโขง (GMS) เชื่อมโยงโครงการก่อสร้างรถไฟสปป.ลาว - จีน (ช่วงบ่อเต็น - เวียงจันทน์) โดยผ่านเส้นทางจุดผ่านแดนถาวรบ้านฮวก อำเภอภูซาง จังหวัดพะเยาและด่านสากลปางมอญ เมืองคอบ แขวงไชยบุรี สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ไปยังสถานีเมืองไซ แขวงอุดมไซ และสถานีอื่น ๆ ของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และสาธารณรัฐประชาชนจีน

5) การเปรียบเทียบเส้นทางการท่องเที่ยวจากจังหวัดเชียงใหม่ ไปยังเมืองหลวงพระบาง สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยจังหวัดพะเยาเป็นเส้นทางที่มีระยะที่สั้นที่สุดเมื่อเทียบกับเส้นทางจากจังหวัดเชียงใหม่ - เมืองหลวงพระบาง สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ผ่านด่านห้วยโก๋น จังหวัดน่าน และเส้นทางจากจังหวัดเชียงใหม่ - เมืองหลวงพระบาง สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ผ่านด่าน เชียงของ จังหวัดเชียงราย ซึ่งเส้นทางจากจังหวัดเชียงใหม่ผ่านจุดผ่านแดนถาวรบ้านฮวก ไปยังเมืองหลวงพระบาง สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จะใช้ระยะทาง 547 กม. ซึ่งถือว่าเป็นระยะทางที่สั้นที่สุด

- 6) การเชื่อมโยงเส้นทางการเชื่อมโยงการขนส่งทางราง เชื่อมเส้นทางรถไฟสปป.ลาว - จีน

ระยะทาง 414.332 กิโลเมตร โดยกำหนดจะเปิดให้บริการในวันที่ 2 ธันวาคม 2564 ในช่วงแรกให้บริการ 18 เที่ยวต่อวัน สำหรับผู้โดยสาร 4 เที่ยวต่อวัน สำหรับสินค้า 14 เที่ยวต่อวัน โดยมีความเร็วอยู่ที่ 160 กม./ชม.

7) ศักยภาพด้านสากลปางมอญ เมืองคอบ แขวงไชยะบูลี ซึ่งเป็นด้านสากลแห่งที่ 4 ของแขวงไชยะบูลี ถือเป็นพื้นที่ตั้งยุทธศาสตร์ทางด้านบริการด้านโลจิสติกส์ และการค้าในระดับอนุภูมิภาค เป็นประตูเชื่อมโยงระเบียงเศรษฐกิจระหว่างแขวง 8 แขวงในภาคเหนือของ สปป.ลาว และกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบนของราชอาณาจักรไทย เป็นการเชื่อมเส้นทางท่องเที่ยว ล้านนา สู้ล้านช้าง จากจังหวัดในภาคเหนือผ่านเส้นทางดังกล่าว สู่เมืองมรดกโลกหลวงพระบาง ส่งผลให้เกิดความสัมพันธ์ทางการค้า การลงทุนและการท่องเที่ยวระหว่างสองประเทศ ให้มีความสะดวกขึ้น ซึ่งไม่เพียงแต่จะนำผลประโยชน์ทางด้านเศรษฐกิจมาสู่ทั้งสองประเทศ ยังเป็นส่วนประกอบของการพัฒนาประเทศในภาพรวมสำหรับการเดินทางจากจุดผ่านแดนถาวรบ้านฮวกถึงท่าเทียบเรือ

สำหรับการเดินทางจากด่านบ้านฮวกถึงท่าเทียบเรือปากคอบ เมืองคอบ แขวงไชยะบูลี ระยะทาง 38 กิโลเมตร และเชื่อมโยงไปสู่หลวงพระบาง ใช้เวลาเดินทาง โดยเรือ 4 ชั่วโมง ปัจจุบันได้อนุญาตให้ราษฎรแต่ละฝ่ายเดินทางผ่านจุดผ่อนปรนที่บ้านฮวก อำเภอภูซาง จังหวัดพะเยา และด่านประเพณีบ้านปางมอญ เมืองคอบ แขวงไชยะบูลี ทุกวัน (เวลา 06.00-18.00 น.) และวันตลาดนัด ทุกวันที่ 10,30 ของเดือนซึ่งการดำเนินการธุรกิจผ่านจุดผ่อนปรนบ้านฮวก อำเภอภูซาง และด่านประเพณีบ้านปางมอญ เมืองคอบ แขวงไชยะบูลี

จังหวัดพะเยาได้มีการส่งเสริมความร่วมมือในด้านต่างๆ รวมทั้งมีการกระชับความสัมพันธ์กับแขวงไชยะบูลี สปป.ลาว อย่างต่อเนื่อง ตามกรอบความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ กับประเทศเพื่อนบ้านในระดับทวิภาคีโดยการส่งเสริมความร่วมมือในด้านต่างๆ ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกรอบความร่วมมือตามบันทึกการประชุมคณะกรรมการร่วมมือรักษาความสงบเรียบร้อยตามชายแดนไทย - ลาว จังหวัดพะเยา - แขวงไชยะบูลี เพื่อร่วมกันผลักดันในการยกระดับจุดผ่อนปรนให้เป็นด้านสากลในอนาคต เพื่อเชื่อมโยงด้านการท่องเที่ยว การค้า การลงทุน อีกสนับสนุนยุทธศาสตร์ด้านความร่วมมือทาง ด้านการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยว เชื่อมโยงกับ กลุ่มประเทศ GMS อาทิต

1) การประชุมคณะผู้ว่าราชการจังหวัดและเจ้าแขวงชายแดนไทย - ลาว ครั้งที่ 9 เมื่อวันที่ 8 มีนาคม 2556 ณ กรุงเทพมหานคร

2) การประชุมคณะกรรมการร่วมมือรักษาความสงบเรียบร้อยตามชายแดนไทย - ลาว จังหวัดพะเยา - แขวงไชยะบูลี ครั้งที่ 8 เมื่อวันที่ 25 สิงหาคม 2556 ณ แขวงไชยะบูลี สปป.ลาว

3) การประชุมคณะกรรมการร่วมมือรักษาความสงบเรียบร้อยตามชายแดนไทย - ลาว จังหวัดพะเยา - แขวงไชยะบูลี ครั้งที่ 9 เมื่อวันที่ 9 มีนาคม 2560 ณ จังหวัดพะเยา

4) การประชุมผู้ว่าราชการจังหวัดและเจ้าแขวงชายแดนไทย - ลาว ครั้งที่ 11 เมื่อวันที่ 28 กันยายน 2560 ณ นครหลวงเวียงจันทน์ สปป.ลาว

5) จังหวัดพะเยาจัดกิจกรรมกระชับความสัมพันธ์ด้านการค้า การลงทุน และสำรวจเส้นทาง การท่องเที่ยว ระหว่างจังหวัดพะเยา -แขวงไชยะบูลี ณ แขวงไชยะบูลี สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เมื่อระหว่างวันที่ 15 - 17 กุมภาพันธ์ 2562

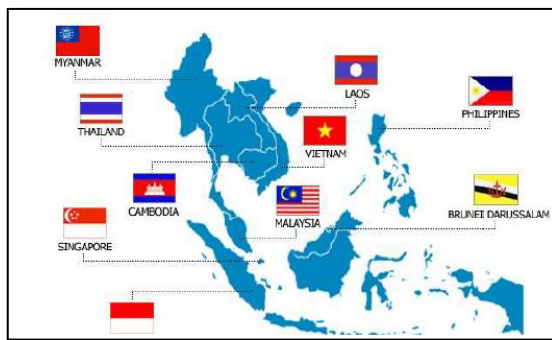
6) จังหวัดพะเยาจัดประชุมเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างจังหวัดพะเยา กับแขวงไชยะบูลี และแขวงอุดมไชย สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เพื่อผลักดันให้เกิดความร่วมมือในด้านต่าง ๆ ร่วมกัน

โดยเฉพาะความร่วมมือด้านการค้า การลงทุน รวมถึงการพัฒนาการเชื่อมโยงการท่องเที่ยวข้ามชายแดน การพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม – ธรรมชาติ เชื่อมล้านนา – ล้านช้าง สู่แขวงไชยะบูลี แขวงอุดมไชย และแขวงหลวงพระบาง ผ่านทางช่องทางจุดผ่านแดนถาวรบ้านฮวก อำเภอภูซาง จังหวัดพะเยา และ ตำบลบ้านปางมอญ เมืองคอบ แขวงไชยะบูลี ในอนาคต เมื่อวันที่ 24 มิถุนายน 2562 ณ จังหวัดพะเยา

นอกจากนี้ จังหวัดพะเยา ได้ลงนามในบันทึกแสดงเจตจำนงเพื่อสถาปนาความสัมพันธ์บ้านพี่เมืองน้องกับเขตปกครองตนเองชนชาติไตสิบสองปันนา สาธารณรัฐประชาชนจีน เมื่อวันที่ 28 พฤศจิกายน 2547 เพื่อดำเนินการแลกเปลี่ยนการเยือนและความร่วมมือในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งในด้านเศรษฐกิจ การค้า การท่องเที่ยว วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี วัฒนธรรม การศึกษา การกีฬา สาธารณสุขและอื่น ๆ ด้วยความเสมอภาค และเอื้ออำนวยประโยชน์แก่กัน เพื่อความเจริญก้าวหน้าร่วมกัน ซึ่งภายหลังจากการลงนาม ได้มีการเดินทางแลกเปลี่ยนการเยี่ยมเยือนระหว่างสองประเทศ เพื่อกระชับสัมพันธ์ไมตรีให้แน่นแฟ้นการประชุมร่วมกับผู้บริหารของทั้งสองประเทศ โดยต่อมาทั้งสองประเทศได้มีการลงนามในบันทึกความเข้าใจเพื่อสถาปนาความสัมพันธ์เมืองพี่เมืองน้อง (Memorandum of Understanding : MOU) เมื่อวันที่ 22 กันยายน 2562 เพื่อการสร้างความสัมพันธ์ด้านวัฒนธรรมไทย - จีน ต่อไป

จังหวัดพะเยามีศักยภาพด้านพื้นที่ เหมาะที่จะเป็นศูนย์กลางการค้า การลงทุน จุดเชื่อมโยงในระบบ logistic (เหมาะสมกับระยะเวลาพักรถ ซึ่งใช้ระยะเวลาเดินทางจากสิบสองปันนาถึงพะเยา ไม่เกิน 10 ชั่วโมง)และกระจายสินค้าสู่กลุ่มประเทศ GMS และ ASEAN นอกจากนี้ ยังสามารถเป็นจุดพักเพื่อเดินทางไปท่องเที่ยว หรือการกระจายสินค้าลงสู่ส่วนกลางของประเทศ และภายในพื้นที่ภาคเหนือ ซึ่งสามารถเชื่อมโยงการเดินทางระหว่างจังหวัดได้สะดวก ด้วยภูมิประเทศที่เป็นศูนย์กลางเชื่อมโยงโครงข่ายการคมนาคม การพักรถ การกระจายสินค้าไปจังหวัดต่าง ๆ และประเทศในกลุ่ม GMS

ประชาคมอาเซียน (ASEAN Community : AC)

ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN economic Community :AEC) มีเป้าหมายส่งเสริมอาเซียนให้เป็นตลาดและฐานการผลิตเดียวกัน มีการเคลื่อนย้ายสินค้า บริการ การลงทุน แรงงานฝีมือ และเงินลงทุนอย่างเสรี โดยมีสินค้า ใน 9 สาขาหลักที่สำคัญที่อยู่ภายใต้แผนงานการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ คือ เกษตร ประมง ไม้ ยาง สิ่งทอ ยานยนต์ อิเล็กทรอนิกส์ เทคโนโลยีสารสนเทศ และสาขาสุขภาพ จึงเป็นโอกาสสำคัญที่จังหวัดพะเยา ซึ่งมีที่ตั้งอยู่บริเวณส่วนกลางของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 (เชียงราย พะเยา แพร่ น่าน) ที่สามารถเชื่อมต่อ ทั้งด้านเส้นทางและบูรณาการยุทธศาสตร์การพัฒนาทั้งกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 และกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 สามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงตามกรอบความร่วมมือ GMS BIMSTEC ACMECS และ AEC สนับสนุนกิจกรรมที่เอื้อประโยชน์ในการค้าการลงทุน และการท่องเที่ยว ทำให้จังหวัดพะเยาต้องเร่ง

พัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถในการแข่งขัน ให้มีความพร้อมในทุกๆ ด้าน เช่น การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานการพัฒนาทรัพยากรบุคคลของจังหวัด การอนุรักษ์รักษาไว้ซึ่งวัฒนธรรม ประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีคุณค่า การพัฒนาเกษตร การท่องเที่ยว การค้าการลงทุนการอนุรักษ์ฟื้นฟูพัฒนา ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมการเสริมสร้างความมั่นคงภายในและตามแนวชายแดน ดังนั้น แนวโน้มการพัฒนาจึงควรมีการพัฒนา ศักยภาพพื้นที่ กระบวนการผลิตทางการเกษตรโดยเน้น ความปลอดภัย มีมาตรฐาน เพื่อสร้างจุดเด่นและเพิ่มมูลค่าของสินค้าให้สูงขึ้นภายใต้ศักยภาพด้านการท่องเที่ยว สังคม วัฒนธรรม และความมั่นคง โดยสภาพทั่วไปของจังหวัดมีความสงบ เหมาะแก่การหยุดพักเพื่อพักผ่อนและท่องเที่ยวในรูปแบบใหม่

ข้อมูลโครงการก่อสร้างทางรถไฟ สายเด่นชัย – เชียงราย – เชียงของ ตอนที่ 3 – 4

การรถไฟแห่งประเทศไทย ได้ว่าจ้างกลุ่มบริษัทที่ปรึกษา ประกอบด้วย บริษัท เอ็มเอเอ คอนซัลแตนท์ จำกัด บริษัทเอเชียนเอ็นจิเนียริงคอนซัลแตนท์ จำกัด และบริษัท ทีม คอนซัลติ้ง เอ็นจิเนียริง แอนด์ แมเนจเม้นท์ จำกัด (มหาชน) เพื่อดำเนินงานสำรวจรายละเอียดก่อสร้างทางรถไฟสายเด่นชัย-เชียงราย-เชียงของ ตามสัญญาจ้างเลขที่ กส.06/ทค./2563 ลงวันที่ 9 กรกฎาคม 2563 นั้น ต่อมาได้มีการประกาศบังคับใช้พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินที่จะเวนคืน ในพื้นที่บางส่วนในท้องที่อำเภอเด่นชัย อำเภอสว่างเม่น อำเภอเมืองแพร่ อำเภอหนองม่วงไข่ อำเภอสอง จังหวัดแพร่ อำเภอจาง อำเภอจาง อำเภอเมืองพะเยา อำเภอดอกคำใต้ อำเภอภูพานยาว จังหวัดพะเยา และอำเภอป่าแดด อำเภอเทิง อำเภอเมือง เชียงราย อำเภอเวียงชัย อำเภอเวียงเชียงรุ้ง อำเภอดอยหลวง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย เพื่อดำเนินการก่อสร้างทางรถไฟสายเด่นชัย – เชียงราย – เชียงของ พ.ศ. 2564 ซึ่งประกาศในพระราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 138 ตอนที่ 36 หน้า 43 – 50 ลงวันที่ 27 พฤษภาคม 2564 เพื่อให้เป็นไปตามมาตรา 14 แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนและการได้มา ซึ่งอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. 2562 ที่กำหนดให้เผยแพร่ข้อมูลและสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับวัตถุประสงค์แห่งการเวนคืนให้ประชาชนทราบ พร้อมทั้งรับฟังความคิดเห็นของประชาชนเพื่อนำมาประกอบการพิจารณา วันอังคารที่ 17 สิงหาคม พ.ศ. 2564 เวลา ณ ห้องเบญจรงค์ โรงแรมพะเยาเกทเวย์ อำเภอเมือง พะเยา จังหวัดพะเยาการรถไฟแห่งประเทศไทยได้แจ้งเจ้าของหรือผู้ครอบครองซึ่งอสังหาริมทรัพย์ โดยชอบด้วยกฎหมาย เข้าร่วมประชุมประชาสัมพันธ์ ฯ เพื่อรับฟังการชี้แจงกรอบระยะเวลาการดำเนินงาน ขั้นตอนการจัดกรรมสิทธิ์ที่ดิน สิทธิและหน้าที่ของผู้ถูกเวนคืน และหลักเกณฑ์ในการกำหนดค่าทดแทน อสังหาริมทรัพย์ที่ถูกเวนคืน พร้อมทั้งรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในโครงการก่อสร้างรถไฟสายเด่นชัย – เชียงราย – เชียงของ ซึ่งมีแผนกำหนดการรังวัดที่ดิน ในเดือนตุลาคม 2564 และเริ่มจ่ายเงินค่าเวนคืน ในเดือน พฤษภาคม 2565 และกำหนดส่งมอบที่ดินแปลงแรกในเดือนมิถุนายน 2565 หลังจากนั้นกำหนดเริ่มงานก่อสร้างในปี พ.ศ.2565 ทั้งนี้ จังหวัดพะเยาจะมีแนวโน้มธุรกิจใหม่ที่จะเกิดขึ้นภายหลังการก่อสร้างรถไฟสายเด่นชัย – เชียงราย – เชียงของ เช่น เกิดแหล่งท่องเที่ยวใหม่ พร้อมธุรกิจการท่องเที่ยว เช่น โรงแรม ร้านอาหาร ธุรกิจบริการ ธุรกิจการก่อสร้างและอสังหาริมทรัพย์ ซึ่งจะมีการซื้อขายที่ดิน สร้างบ้านอยู่อาศัย สร้างโครงการบ้านพัก อาศัย โรงงานอุตสาหกรรม เป็นต้น นอกจากนี้อาจเกิดการพัฒนาพื้นที่โดยรอบสถานีรถไฟ (Transit Oriented Development) และอาจพัฒนาต่อยอดเป็นเมืองอัจฉริยะ (Smart City) ซึ่งอาจนำมาซึ่งการพัฒนาธุรกิจด้านการขนส่งสินค้าและโลจิสติกส์ ซึ่งอาจเป็นการสร้างธุรกิจใหม่กับคนในท้องถิ่น ในรูปแบบของ Start-up และช่วยยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันวิสาหกิจขนาดเล็กลงและขนาดกลาง (SMEs) 42

ข้อมูลโครงการศึกษาความเป็นไปได้ในการก่อสร้างท่าอากาศยานพะเยาจังหวัดพะเยา

กรมท่าอากาศยานได้ว่าจ้างกลุ่มบริษัทที่ปรึกษา ซึ่งประกอบด้วย บริษัท อินเด็กซ์ อินเตอร์เนชั่นแนล กรุ๊ป จำกัด (มหาชน) บริษัท ดีเคดี คอนซัลแตนท์ จำกัด และบริษัท อลانا เอ็นจิเนียริง จำกัด เป็นที่ปรึกษาเพื่อศึกษาความเป็นไปได้ในการก่อสร้างท่าอากาศยานพะเยา จังหวัดพะเยา ซึ่งขณะนี้การดำเนินงานของโครงการศึกษาความเป็นไปได้ในการก่อสร้างท่าอากาศยานพะเยาอยู่ระหว่างของการศึกษาพื้นที่ที่มีศักยภาพในการพัฒนาเป็นท่าอากาศยานพะเยา ซึ่งใช้ระยะเวลาในการศึกษา 9 เดือน และ กรมท่าอากาศยานได้จัดประชุมรับฟังความคิดเห็นของประชาชนครั้งที่ 1 (ปฐมนิเทศโครงการ) เมื่อวันอังคารที่ 31 สิงหาคม 2564 เวลา 08.30 – 12.00 น. โดยการประชุมทางไกล (Video Conference) ผ่านระบบ Zoom Cloud Meeting โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอรายละเอียดข้อมูลโครงการ ขอบเขตการศึกษา พื้นที่ที่มีศักยภาพในการพัฒนาเป็นท่าอากาศยานพะเยา พร้อมทั้งรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้มีส่วนได้เสีย โดยมีที่ตั้งทางเลือกที่มีแนวโน้มเหมาะสมเบื้องต้น ดังนี้ 1. พื้นที่ตำบลจำป่าหวาย อำเภอเมืองพะเยา 2. พื้นที่ตำบลคือเวียง อำเภอดอกคำใต้ 3. พื้นที่ตำบลดอนศรีชุม และสันโค้ง อำเภอดอกคำใต้ 4. พื้นที่ตำบลห้วยลาน อำเภอดอกคำใต้ 5. พื้นที่ตำบลท่าจำปีและห้วยใหม่ อำเภอเมืองพะเยา ทั้งนี้ กรมท่าอากาศยานมีแผนการศึกษาของโครงการเบื้องต้น ดังนี้ 1. ขั้นตอนการศึกษาความเป็นไปได้ ปี พ.ศ. 2564 - 2565 2. ขั้นตอนออกแบบรายละเอียดและการศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) ปี พ.ศ. 2566 3. ขั้นตอนการจัดหาที่ดิน ปี พ.ศ. 2567 - 2568 4. การก่อสร้างปีพ.ศ. 2569 - 2571 5. การเปิดให้บริการประมาณ ปี พ.ศ. 2572

การไฟฟ้า

การบริการด้านการไฟฟ้าจังหวัดพะเยา มีจำนวนครัวเรือนที่ใช้ไฟฟ้าทั้งหมด 173,321 ครัวเรือน และมีครัวเรือนที่ไม่ได้ใช้ไฟฟ้าจากระบบจำหน่าย กฟภ. และไม่มีไฟฟ้าใช้ 70 ครัวเรือน พื้นที่ที่ยังไม่มีไฟฟ้าใช้ 70ครัวเรือน ได้แก่ 1.บ้านผาแดง ตำบลเจริญราษฎร์ อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา และ 2.บ้านป่าเมี่ยง ตำบลศรีถ้อย อำเภอแม่ใจ โดยการไฟฟ้าแบ่งเขตพื้นที่รับผิดชอบดังนี้

การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดพะเยา พื้นที่รับผิดชอบ อำเภอเมืองพะเยา อำเภอดอกคำใต้ อำเภอแม่ใจ และอำเภอภูกามยาว การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค สาขาจุน พื้นที่รับผิดชอบ อำเภอจุน อำเภอเชียงม่วน และอำเภอปง การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค สาขาเชียงคำ พื้นที่รับผิดชอบ อำเภอเชียงคำ และอำเภอภูซาง

ประปา

จังหวัดพะเยาอยู่ในเขตความรับผิดชอบของการประปาส่วนภูมิภาค เขต 9 การประปาส่วนภูมิภาคที่ให้บริการชุมชนในจังหวัด มี 2 แห่ง การประปาส่วนภูมิภาค สาขาพะเยา และการประปาส่วนภูมิภาค สาขาจุน ประกอบด้วย

1) การประปาส่วนภูมิภาค สาขาพะเยา

(1) การประปาส่วนภูมิภาค สาขาพะเยา ให้บริการน้ำประปา 3 อำเภอ คือ อำเภอเมืองพะเยา อำเภอดอกคำใต้ และอำเภอภูกามยาว โดยใช้แหล่งน้ำดิบจากกว๊านพะเยา รวมพื้นที่ให้บริการ 21.6 ตารางกิโลเมตร จำนวนผู้ใช้น้ำทั้งหมด 24,686 ราย แบ่งเป็น ที่อยู่อาศัย จำนวน 21,366 ราย ราชการ จำนวน 271 ราย รัฐวิสาหกิจ จำนวน 21 ราย ธุรกิจขนาดเล็ก จำนวน 2,152 ราย ธุรกิจขนาดใหญ่จำนวน 807 ราย และอุตสาหกรรมจำนวน 69 ราย

(2) ข้อมูลด้านระบบผลิต แหล่งน้ำดิบกว๊านพะเยา

กว๊านพะเยา ปริมาณน้ำปัจจุบัน 16.74 ล้าน ลบ.ม. (ปริมาณน้ำเพียงพอต่อการใช้งาน)

(3) ระบบผลิตและระบบจ่ายของการประปาส่วนภูมิภาคสาขาพะเยา

สถานีผลิตน้ำตอยจอมทองกำลังการผลิต 1,000 ลบ.ม./ชม.จ่ายน้ำประปา 19,000 ลบ.ม./วัน

2) การประปาส่วนภูมิภาค สาขาจุน

(1) การประปาส่วนภูมิภาคสาขาจุน ให้บริการน้ำประปาแก่ อำเภอจุน อำเภอปง และอำเภอเชียงคำ โดยในพื้นที่อำเภอจุน ใช้แหล่งน้ำดิบจาก ลำน้ำจุน สระเก็บน้ำบ้านหัวขัว พื้นที่อำเภอปง ใช้แหล่งน้ำดิบจากลำน้ำจิม และพื้นที่อำเภอเชียงคำ ใช้แหล่งน้ำดิบจาก ลำน้ำแม่ลาว ลำน้ำแวน และสระเก็บน้ำบ้านหนอง รวมพื้นที่ให้บริการ 76.2 ตารางกิโลเมตร จำนวนผู้ใช้น้ำทั้งหมด 6,894 ราย แบ่งเป็น ที่อยู่อาศัย จำนวน 5,336 ราย ราชการ จำนวน 100 ราย รัฐวิสาหกิจ จำนวน 10 ราย ธุรกิจขนาดเล็ก จำนวน 1,204 ราย ธุรกิจขนาดใหญ่ จำนวน 237 ราย และอุตสาหกรรม จำนวน 7 ราย

(2) ข้อมูลด้านระบบผลิตรับแหล่งน้ำดิบ

แม่ข่ายจุน

- ลำน้ำจุน ปัจจุบันระดับน้ำ 1.5 ม. (ปริมาณน้ำไม่เพียงพอต่อการใช้งาน)

- สระพักน้ำดิบบ้านหัวขัว ปริมาณความจุ 580,000 ลบ.ม. ปัจจุบันมีปริมาณน้ำกักเก็บ 310,000 ลบ.ม. ปริมาณน้ำเพียงพอต่อการผลิต (ใช้งาน)

หน่วยบริการปง

- ลำน้ำจิม ปัจจุบันระดับน้ำ 1.0 ม. ปริมาณน้ำเพียงพอต่อการผลิต

หน่วยบริการเชียงคำ

- ลำน้ำลาว ปัจจุบันระดับน้ำ 1.0 ม. ปริมาณน้ำเพียงพอต่อการผลิต (ใช้งาน)

- ลำน้ำแวน ปัจจุบันระดับน้ำ 1.2 ม. ปริมาณน้ำเพียงพอต่อการผลิต (สำรองใช้งาน)

- สระพักน้ำดิบบ้านหนอง ปริมาณความจุ 250,000 ลบ.ม. ปัจจุบันมีปริมาณน้ำ กักเก็บ 239,000 ลบ.ม. (สำรองใช้งาน)

(3) ระบบผลิตและระบบจ่ายของการประปาส่วนภูมิภาคสาขาจุน

- สถานีผลิตน้ำแม่ข่ายจุน กำลังการผลิต 80 ลบ.ม./ชม. จ่ายน้ำประปา 1,100 ลบ.ม./วัน

- สถานีผลิตน้ำปง กำลังการผลิต 100 ลบ.ม./ชม. จ่ายน้ำวันละ 1,200 ลบ.ม./วัน

- สถานีผลิตน้ำเชียงคำกำลังการผลิต 150 ลบ.ม./ชม. จ่ายน้ำวันละ 2,000 ลบ.ม./วัน

3) การประปาส่วนภูมิภาคสาขาพาน

(1) การประปาส่วนภูมิภาคสาขาพาน ให้บริการน้ำประปาแก่ อำเภอพาน จังหวัด เชียงรายและอำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา โดยในพื้นที่อำเภอพาน ใช้แหล่งน้ำดิบจากชลประทาน พื้นที่อำเภอแม่ใจ ใช้แหล่งน้ำดิบจากหนองเล็งทราย รวมพื้นที่ให้บริการ 123.82 ตารางกิโลเมตร จำนวนผู้ใช้น้ำทั้งหมด 10,537 ราย แบ่งเป็น ที่อยู่อาศัย จำนวน 9,351 ราย ราชการ จำนวน 94 ราย รัฐวิสาหกิจ จำนวน 13 ราย ธุรกิจขนาดเล็ก จำนวน 840 ราย ธุรกิจขนาดใหญ่ จำนวน 239 ราย

(2) ข้อมูลด้านระบบผลิตรับแหล่งน้ำดิบ

แม่ข่ายพาน

- น้ำชลประทาน (ปริมาณน้ำเพียงพอต่อการใช้งาน)

- สระพักน้ำดิบในแม่ข่ายพาน ปริมาณความจุ 160,000 ลบ.ม. ปัจจุบันระดับน้ำ 6.4 ปริมาณน้ำเพียงพอต่อการผลิต (ใช้งาน)

หน่วยบริการแม่ใจ

- หนองเล็งทราย ปัจจุบันระดับน้ำ 2.5 ม. ปริมาณน้ำเพียงพอต่อการผลิต

หน่วยบริการแม่ใจ

(3) ระบบผลิตและระบบจ่ายของการประปาส่วนภูมิภาคสาขาพาน

- สถานีผลิตน้ำแม่ข่ายพาน กำลังการผลิต 400 ลบ.ม./ชม. จ่ายน้ำวันละ 4,000 ลบ.ม./วัน

- สถานีผลิตน้ำแม่ใจ กำลังการผลิต 300 ลบ.ม./ชม. จ่ายน้ำวันละ 2,500 ลบ.ม./วัน

สถานการณ์การค้ากับประเทศเพื่อนบ้าน

จังหวัดพะเยา ซึ่งอยู่ตรงข้ามกับด่านสากลปางมอญ แขวงไชยยะบูลี สปป.ลาว มีแนวชายแดน ที่ติดกับแขวงไชยยะบูลี สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว) ตั้งแต่อำเภอเชียงคำถึงอำเภอภูซาง เป็นระยะทางประมาณ 44 กิโลเมตร โดยมีช่องทางกึ่งหก หมู่ที่ 2 ตำบลป่าซาง จังหวัดพะเยา เป็นช่องทางติดต่อ ระหว่างบ้านฮวก อำเภอภูซาง กับบ้านปางมอญ (ด่านสากลปางมอญ) เมืองคอบ แขวงไชยยะบูลี สปป.ลาว จุด ผ่านแดนบ้านฮวก ยกกระดับเป็นด่านถาวร เมื่อวันที่ 3 กรกฎาคม 2561 ทั้งนี้ ตั้งแต่ 15 เมษายน 2563 เป็นต้น มา จังหวัดพะเยามีคำสั่งระงับการเดินทางเข้าของบุคคล ยานพาหนะ และสิ่งของ ณ จุดผ่านแดนถาวรจุดผ่อนปรนการค้า และช่องทางอื่น ๆ ตลอดแนวชายแดนจังหวัดพะเยาเป็นการชั่วคราว

ตาราง แสดงสถิติการค้าชายแดนไทย – สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (ปี 2554-2564)

ปี พ.ศ.	ประเภทมูลค่าการส่งออก			
	มูลค่าการค้ารวม	มูลค่าการนำเข้า	มูลค่าการส่งออก	ดุลการค้า
ปี 2554	41,950,161.47	3,564,028.61	38,386,132.86	34,822,104.25
ปี 2555	150,890,916.02	5,883,478.08	45,267,560.46	171,800,036.29
ปี 2556	181,023,261.60	259,641.29	180,763,620.31	180,503,979.02
ปี 2557	231,398,471.34	1,463,019.97	229,935,451.41	228,472,431.44
ปี 2558	356,064,441.35	21,833,798.68	334,230,642.67	312,396,843.99
ปี 2559	162,654,583.66	13,107,563.71	149,547,019.95	136,439,456.24
ปี 2560	289,366,787.09	165,261,744.19	124,105,042.09	-41,156,701.26

ปี 2561	144,689,320.40	55,846,720.63	88,742,599.77	32,895,879.14
ปี 2562	164,945,669.96	96,956,402.02	67,989,267.94	-28,967,134.08
ปี 2563	373,265,669.82	119,186,636.56	254,079,033.26	133,445,384.84
ปี 2564(ม.ค - มิ.ย.)	395,494,566.74	61,444,071.81	281,887,666.67	220,443,594.86

ที่มา : สำนักงานพาณิชย์จังหวัดพะเยา, กรกฎาคม 2564

มูลค่าการค้าชายแดน

ปี 2564 มกราคม – มิถุนายน ของปี 2564 มูลค่าการค้ารวม 343.33 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีก่อน 214.72 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 166.96 โดยการส่งออก มีมูลค่า 281.89 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีก่อน 203.21 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 258.26 การนำเข้ามีมูลค่า 61.44 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีก่อน 11.51 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 23.07 ไทยได้ดุลการค้า 191.688 ล้านบาท

ปี 2563 – 2564 มีมูลค่าการค้ารวมทั้งสิ้น 716.597 ล้านบาท โดยจังหวัดพะเยาได้เปรียบในด้านดุลการค้าทั้งหมด 355.335 ล้านบาท

เห็นได้ว่า ปี 2564 มูลค่าการค้าชายแดน จังหวัดพะเยา มีมูลค่าการค้าเพิ่มขึ้น มีสาเหตุสำคัญเนื่องจากจุดผ่อนปรนบ้านฮวก ยกระดับเป็นด่านถาวรบ้านฮวก และด่านประเพณีปางมอญของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว) ได้ยกระดับเป็นด่านสากลปางมอญ เช่นเดียวกันส่งผลให้สินค้าจากทั้งสองประเทศสามารถเคลื่อนย้ายผ่านด่านพรมแดนดังกล่าวได้อย่างเต็มรูปแบบโดยมีกฎหมายภายในประเทศรองรับ ในการนำเข้า-ส่งออก และเป็นไปตามหลักศุลกากรสากล

สถิติปริมาณการค้า – ออก ของราษฎรไทย และราษฎร สปป.ลาว

สถิติปริมาณการค้า – ออก ของราษฎรไทย และราษฎร สปป.ลาว ณ จุดผ่านแดนถาวรบ้านฮวก ปี 2564 (ม.ค.– มิ.ย.) รวมจำนวนทั้งสิ้น 3,046 คน มีแนวโน้มลดลง เนื่องจากมีมาตรการควบคุมการเคลื่อนย้ายคนเข้า-ออกประเทศ จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

การวิเคราะห์ข้อมูลด้านการท่องเที่ยว

ข้อมูลจากกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา พบว่า จำนวนผู้เยี่ยมเยือนจังหวัดพะเยา มีอัตราเพิ่มสูงขึ้น แทบจะทุกปี แต่ในปี 2563 จำนวนผู้เยี่ยมเยือนลดลงเกือบครึ่งหนึ่ง มีจำนวนผู้เยี่ยมเยือน 411,082 คน โดยเป็นผู้เยี่ยมเยือนชาวไทยร้อยละ 98.13 และผู้เยี่ยมเยือนชาวต่างประเทศ ร้อยละ 1.87 และส่งผลให้รายได้ จากการท่องเที่ยว ในปี 2563 จำนวน 829 ล้านบาท ลดลงจากปี 2562 ร้อยละ 59.09 โดยในปี 2562 ผู้เยี่ยมเยือนมีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อวันเฉลี่ยเท่ากับ 2,711 บาท แต่เมื่อเปรียบเทียบระหว่างผู้เยี่ยมเยือนชาวไทยและ ชาวต่างประเทศ พบว่า ผู้เยี่ยมเยือนชาวต่างประเทศมีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อวัน เท่ากับ 1,362 บาท สูงกว่าผู้เยี่ยมเยือนชาวไทย ที่มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อวัน เท่ากับ 1,349 บาท ทั้งนี้เนื่องมาจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ส่งผลให้จำนวนนักท่องเที่ยวและรายได้จากนักท่องเที่ยวลดลงจำนวนมาก

ที่มา : กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

เส้นทางท่องเที่ยวเชื่อมโยงจุดผ่านแดนถาวรบ้านฮวกกับประเทศในกลุ่มอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง

1. เส้นทางเรือ ภูซาง-ปากคอบ-ปากแบ่ง-หลวงพระบาง เส้นทางท่องเที่ยวดังกล่าวจะแบ่งเป็น 2 ลักษณะคือทางบกและทางน้ำ โดยเริ่มต้นจาก การเดินทางทางบกจากอำเภอภูซาง จังหวัดพะเยา จนถึงจุดผ่านแดนถาวรบ้านฮวกมีระยะทางประมาณ 20 กิโลเมตร และออกจากจุดผ่านแดนถาวรบ้านฮวกเข้าสู่ สปป.ลาว ณ ด่านสากลปางมอญ เมืองคอบ สปป.ลาว และ เดินทางต่อไปประมาณ 38 กิโลเมตร สู่ชุมชนปากคอบ ที่ตั้งอยู่ริมแม่น้ำโขง ที่เป็นเส้นทางผ่านของเรือจาก เมืองห้วยทราย สปป.ลาว ไปเมืองปากแบ่ง ซึ่งเป็นเมืองที่ตั้งอยู่ระหว่างกึ่งกลางของเส้นทางท่องเที่ยวที่จะเดินทางไปยังหลวงพระบาง โดยเรือโดยสารจะจอดพักค้างคืนที่เมืองปากแบ่ง 1 คืนก่อนเดินทางต่อไปยัง หลวงพระบางโดยการเดินทางโดยเรือโดยสารจากเมืองปากแบ่งถึงหลวงพระบางจะใช้เวลาประมาณ 10 ชั่วโมง โดยระหว่างเส้นทางมีร้านอาหาร ร้านค้า และปั้มน้ำมัน รวมถึงป้ายบอกทางที่มีภาษาอังกฤษระหว่างเส้นทาง

2. เส้นทางบก จุดผ่านแดนถาวรบ้านฮวก-ไชยะบูลี-หลวงพระบาง-กาสี-วังเวียง เส้นทางท่องเที่ยวดังกล่าวมีระยะทางโดยประมาณ 577 กิโลเมตร โดยเส้นทางมีสภาพแวดล้อม ส่วนใหญ่เป็นภูเขาและถนนที่ขรุขระเป็นช่วงตลอดเส้นทาง และยังมีถนนที่อยู่ในกำลังดำเนินการก่อสร้าง มีไฟฟ้าส่องสว่างในระหว่างเส้นทางเฉพาะบางจุดที่เป็นย่านชุมชน หรือทางแยกหลักเท่านั้น และมีร้านอาหาร ร้านค้า และปั้มน้ำมัน รวมถึงป้ายบอกทางที่มีภาษาอังกฤษระหว่างเส้นทาง โดยการเดินทางด้วยตนเอง อาจจำเป็นต้องศึกษารายละเอียดการเดินทางและข้อจำกัดในสิ่งอำนวยความสะดวกบางพื้นที่ ตลอดจน ช่วงเวลาที่เหมาะสมในการเดินทางเพื่อความปลอดภัย และความคล่องตัวในระหว่างการเดินทาง

3. เส้นทางบก จุดผ่านแดนถาวรบ้านฮวก-ปากแบ่ง-อุดมไชย-เดียนเบียนฟู-ฮานอย-ซาปา-ฮาลองเบย์ เส้นทางระหว่างจุดผ่านแดนบ้านฮวก-เมืองฮาลองเบย์ มีระยะทางประมาณ 1,141 กิโลเมตร โดยสภาพเส้นทางตลอดเส้นทางในสปป.ลาว ถนนจะมีความขรุขระเป็นบางช่วงและสภาพแวดล้อมส่วนใหญ่เป็นเชิงเขา และจะเดินทางออกจากประเทศลาว ณ ด่านชายแดนปางหมเมืองขวา ซึ่งจะใช้เวลาประมาณ 9 ชั่วโมงก่อนเข้าสู่ประเทศเวียดนาม ณ ด่านไตรจาง เมืองเดียนเบียนฟู และมุ่งหน้าสู่เมืองฮานอยก่อนเดินทางต่อไปยังฮาลองเบย์ หรือซาปา โดยถนนบริเวณด่านไตรจางเข้าสู่เดียนเบียนฟู มีความลาดชันมาก และมีหลุมบ่อขนาดใหญ่ในบางช่วง ขณะที่ในเส้นทางสู่ซาปาสภาพแวดล้อมส่วนใหญ่จะเป็นเชิงเขาสูงชันต้องใช้ความระมัดระวังสูง ทั้งนี้ในประเทศเวียดนามจะมีการจำกัดอัตราความเร็วไม่เกิน 40 กิโลเมตรต่อชั่วโมง ในเขตเมือง หรือชุมชน นอกเมืองไม่เกิน 60-80 กิโลเมตรต่อชั่วโมง และทางด่วนไม่เกิน 100 กิโลเมตร ต่อชั่วโมง โดยตลอดเส้นทางมีร้านอาหารร้านค้า และปั้มน้ำมัน รวมถึงป้ายบอกทางที่มีภาษาอังกฤษ ระหว่างเส้นทาง ขณะที่ใน สปป.ลาว มีไฟส่องสว่างในระหว่างเส้นทางเฉพาะบางจุดที่เป็นย่านชุมชน หรือทางแยกหลักเท่านั้น แต่ในประเทศเวียดนามจะมีไฟส่องสว่างในขานเมืองและชุมชนเป็นหลัก

4. เส้นทางบก จุดผ่านแดนถาวรบ้านฮวก-ปากคอบ-เมืองเงิน-ปากแบ่ง-อุดมไชย-เดียนเบียนฟู-ฮานอย-หนานหนิง เส้นทางเข้าถึงระหว่างจุดผ่านแดนถาวรบ้านฮวก-หนานหนิง สาธารณรัฐประชาชนจีนมีระยะทางโดยประมาณ 1,356 กิโลเมตร โดยเส้นทางระหว่างเมืองฮานอย-เมืองหนานหนิงมีระยะทางประมาณ 395 กิโลเมตร และใช้เวลาการเดินทางประมาณ 8 ชั่วโมง สภาพเส้นทางส่วนใหญ่เป็นทางลาดยางที่เดินทาง สะดวกสบาย และมีร้านค้า ร้านอาหารพื้นถิ่น ตลอดจนปั้มน้ำมันให้บริการในระหว่างเส้นทางตามชุมชนหรือเขตขานเมืองในระหว่างเส้นทางพบป้ายบอกทางที่เป็นภาษาท้องถิ่น กับภาษาอังกฤษระบุ

ตามแยกสำคัญของเส้นทางอย่างไรก็ตามเส้นทางระหว่างด่านตรวจคนเข้าเมืองผิงเสียง (ด่านชายแดนสาธารณรัฐประชาชนจีน) ซึ่งเป็นทางด่วนตลอดเส้นทาง ดังนั้นจึงมีข้อจำกัดในการจอดแวะ หรือทำธุระข้างทาง ตลอดจนไฟส่องสว่างมักพบ ในระหว่างขานเมืองกับเขตเมือง ทั้งนี้การนำรถยนต์ส่วนตัวเข้าเขตสาธารณรัฐประชาชนจีน อาจมีข้อจำกัด นักท่องเที่ยวอาจจำเป็นต้องใช้บริการรถเช่า หรือรถโดยสารสาธารณะในเขตสาธารณรัฐประชาชนจีนเพื่อเข้าเมืองหนานหนิง

บ้านฮวก เมืองชายแดนภูซางหรือบ้านฮวก ตำบลภูซาง อำเภอภูซาง จังหวัดพะเยา ได้ยกระดับจากจุดผ่อนปรน เป็นจุดผ่านแดนถาวร เมื่อวันที่ 18 ธันวาคม 2562 ซึ่งเป็นจุดผ่านแดนที่สามารถเชื่อมโยงอนุภาคลุ่มแม่น้ำโขง ได้เป็นอย่างดี โดยมีเขตแดนติดกับสปป.ลาว และสามารถพัฒนาเป็นเส้นทางการค้า การท่องเที่ยวระหว่างไทย สู่สปป.ลาวผ่านไปยังจีนตอนใต้และเวียดนามได้โดยผ่านทางเส้นทาง R2A นอกจากนี้ในด้านการท่องเที่ยว ของพื้นที่ยังมีสิ่งดึงดูดใจที่น่าสนใจจำนวนมาก ไม่ว่าจะเป็นภูมิประเทศ บรรยากาศของเมืองเล็กๆในขุนเขา อันมีทรัพยากรการท่องเที่ยว ทางธรรมชาติที่สวยงามโดดเด่น เช่น น้ำตกภูซาง ซึ่งเป็นน้ำตกอุ่น แห่งเดียวในประเทศไทย น้ำตกห้วยโป่งผา ที่อุดมสมบูรณ์และเป็นแหล่งที่อยู่อาศัยของเต่าปูลู ภูซางดาว ถ้ำน้ำลอด ฯลฯ อีกทั้งยังมี วัฒนธรรม วิถีชีวิตชุมชนที่หลากหลายเช่น ไทลื้อ ม้ง ลาว ฯลฯ

ข้อมูลผลิตภัณฑ์ชุมชน (OTOP) จังหวัดพะเยา

ผลิตภัณฑ์เด่น

- 1.ประเภทเสื้อผ้า เครื่องแต่งกาย เช่น ผ้าทอไทลื้อ เสื้อไทลื้อ
- 2.ประเภทอาหาร เช่น ข้าวหอมมะลิ ปลาสาม
- 3.ประเภทเครื่องดื่ม เช่น ไวน์ น้ำผึ้ง
- 4.ประเภทสมุนไพรที่มีใช้อาหาร เช่น สมุนไพรขัดผิว
- 5.ประเภทของใช้ ของตกแต่ง ของที่ระลึก เช่น ผลิตภัณฑ์ผักตบชวา

ข้อมูลการดำเนินงาน หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) จังหวัดพะเยา ซึ่งมีการคัดสรร 2 ปี 1 ครั้ง มีกลุ่มชุมชน และผู้ผลิตผู้ประกอบการ OTOP เข้ารับการคัดสรรเพิ่มมากขึ้น จำนวน 40 ผลิตภัณฑ์ คิดเป็นร้อยละ 27.03

ข้อมูลการปกครองและประชากร

เขตการปกครอง

จังหวัดพะเยาประกอบด้วยอำเภอ 9 อำเภอ คือ อ.เมืองพะเยา อ.แม่ใจ อ.เชียงคำ อ.ดอกคำใต้ อ.ปง อ.จุน อ.เชียงม่วน อ.ภูซาง และ อ.ภูกามยาว แบ่งเป็น 68 ตำบล 780 หมู่บ้าน/39 ชุมชน (อยู่ในเขตเทศบาลเมืองพะเยา จำนวน 13 ชุมชน และเทศบาลเมืองดอกคำใต้ 26 ชุมชน) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดพะเยาประกอบด้วยองค์การบริหารส่วนจังหวัด 1 แห่ง เทศบาลเมือง 2 แห่ง เทศบาลตำบล 33 แห่ง และองค์การบริหารส่วนตำบล 36 แห่ง

ตารางแสดงเขตการปกครองและรูปแบบการปกครองของจังหวัดพะเยา

ที่	อำเภอ	เขตการปกครอง		รูปแบบการปกครอง(องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น)			
		ตำบล	หมู่บ้าน	อบจ.	เทศบาลเมือง	เทศบาลตำบล	อบต.
1	อำเภอเมืองพะเยา	15	172	1	1	9	4
2	อำเภอดอกคำใต้	12	99	-	1	3	7
3	อำเภอจุน	7	86	-	-	5	2
4	อำเภอเชียงคำ	10	135	-	-	4	7
5	อำเภอเชียงม่วน	3	34	-	-	1	2
6	อำเภอปง	7	88	-	-	3	6
7	อำเภอแม่ใจ	6	66	-	-	6	1
8	อำเภอภูซาง	5	59	-	-	1	4
9	อำเภอภูกามยาว	3	41	-	-	1	3
รวม		68	780	1	2	33	36

ประชากร

จังหวัดพะเยา มีประชากรทั้งหมด 464,505 คน เป็นเพศชาย 225,943 คน และเพศหญิง 238,562 คน มีจำนวนครัวเรือน 197,593,250 ครัวเรือน ความหนาแน่นโดยเฉลี่ยประมาณ 73.32 คน/ตร.กม. โดยพื้นที่ที่มีประชากรมากที่สุด คือ อำเภอเมืองพะเยา ส่วนพื้นที่ที่มีประชากรน้อยที่สุด คือ อำเภอเชียงม่วน จังหวัดพะเยา มีประชากรกลุ่มชาติพันธุ์อาศัยอยู่ตามบริเวณพื้นที่สูง ได้แก่ ชนเผ่าม้ง เมี่ยน ลีซู ลัวะ และอื่นๆ (ชาวไทยที่อาศัยอยู่พื้นที่สูง) รวม 61 หมู่บ้าน โดยกระจายอยู่ตามอำเภอต่างๆ เช่น ปง เชียงคำ ภูซาง เชียงม่วน และดอกคำใต้ มีจำนวนประชากรบนพื้นที่สูงจังหวัดพะเยา จำนวน 32,659 คน 7,293 ครัวเรือน

ช่วงอายุ	ประชากร		
	ชาย	หญิง	รวม
0 – 17 ปี	37,604	35,326	72,930
18 – 25 ปี	21,734	21,367	43,101
26 – 59 ปี	115,907	122,777	238,684
60 – 100 ปี	50,671	59,055	109,726
101 ขึ้นไป	27	37	64
รวม	225,943	238,562	464,505

ศาสนาและวัฒนธรรม

จังหวัดพะเยา มีสถานที่ประกอบพิธีกรรมทางศาสนารวมทั้งสิ้น 498 แห่ง ประกอบด้วย วัดในพระพุทธศาสนา จำนวน 478 แห่ง โบสถ์คริสต์ จำนวน 19 แห่ง และมีสถิตจำนวน 1 แห่ง โดยอำเภอเมืองพะเยามีจำนวนสถานที่ประกอบพิธีกรรมทางศาสนา มากเป็นอันดับ 1 และน้อยที่สุด คือ อำเภอเชียงม่วน การนับถือศาสนาของประชาชนจังหวัดพะเยาแยกตามศาสนา ดังนี้

ศาสนา	จำนวนประชากร (คน)		รวม	ร้อยละ
	ชาย	หญิง		
พุทธ	148,677	155,839	304,516	98.97
คริสต์	1,452	1,514	2,966	0.96
อิสลาม	36	23	59	0.02
ซิกข์	1	3	4	0.00
อื่นๆ	58	74	132	0.04
รวมทั้งสิ้น	150,224	157,453	307,677	100

ประชากรจังหวัดพะเยาส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ จำนวน 304,516 คน คิดเป็นร้อยละ 98.97 รองลงมานับถือศาสนาคริสต์ จำนวน 2,966 คน คิดเป็นร้อยละ 0.96 อื่นๆ จำนวน 132 คน คิดเป็นร้อยละ 0.04 ศาสนาอิสลาม จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 0.02 และศาสนาซิกข์ จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 0.00 ตามลำดับ

ดังนั้น ทางด้านสังคม วัฒนธรรม ศาสนา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ควรเพิ่มมูลค่าโดยการบูรณาการการทำงานร่วมกันของทุกภาคส่วน ร่วมสืบสาน อนุรักษ์ ประเพณี วัฒนธรรม และจัดกระบวนการท่องเที่ยวแบบครบวงจร โดยการจัดระบบบริหารจัดการ รวมถึงมีมาตรการป้องกันความปลอดภัยทางการท่องเที่ยวให้สามารถรองรับนักท่องเที่ยวจำนวนมากในอนาคต และมีมาตรการในการลดปัญหาสังคมต่างๆ เพื่อให้เกิดความสงบสุขต่อไป

สถานที่ท่องเที่ยวจังหวัดพะเยา

วัดศรีโคมคำ ตั้งอยู่ริมกว๊านพะเยา อ.เมือง จ.พะเยา เป็นวัดคู่บ้านคู่เมืองพะเยา เป็นที่ประดิษฐานพระเจ้าตนหลวง พระพุทธรูปใหญ่ที่สุด และเก่าแก่ที่สุดในแผ่นดินล้านนา “พระเจ้าตนหลวง” สำหรับพระเจ้าตนหลวงองค์นี้ เป็นพระพุทธรูปสำริดปางมารวิชัยหน้าตักกว้าง 14x16 เมตร ปัจจุบันประดิษฐานเป็นพระประธานในวิหารหลวง สันนิษฐานว่าสร้างขึ้นราวปีพ.ศ. 2034 ในสมัยพระยาเมืองยี่ครองเมืองพะเยา ชาวพะเยาถือเป็น พระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์คู่บ้านคู่เมือง โดยทุกเดือนหกของทุกปีจะมีงานนมัสการพระเจ้าตนหลวง

กว๊านพะเยา เป็นแหล่งน้ำที่มีขนาดใหญ่เป็นอันดับที่สามของประเทศไทย รองจากหนองหาน จังหวัดสกลนคร และบึงบอระเพ็ด จังหวัดนครสวรรค์และถือเป็นแหล่งน้ำที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในภาคเหนือ มีเนื้อที่ประมาณ 12,831 ไร่ เป็นแหล่งเพาะพันธุ์ปลากว่า 50 ชนิด เช่น ปลากลาย ปลาสร้อย ปลาเทโพ ปลาจิ้น ปลาไน และปลานิล อันลือชื่อของจังหวัดพะเยา ทศนียภาพโดยรอบกว๊านพะเยามีความร่มรื่น

วัดติโลกอาราม วัดเก่าแก่กลางกว๊านพะเยาที่มีอายุราว ๕๐๐ กว่าปี เป็นศาสนสถานเก่าแก่ที่มีมาก่อนกว๊านพะเยา ซึ่งจมอยู่ใต้กว๊านพะเยายาวนานกว่า ๖๘ ปี ปัจจุบันตัววัดยังจมอยู่ใต้กว๊านพะเยามีเพียงยอดเจดีย์ที่ก่อด้วยอิฐดินเผา เท่านั้นที่โผล่พ้นน้ำขึ้นมา ในปี พ.ศ. ๒๕๒๖ มีการค้นพบพระพุทธรูปใต้กว๊านพะเยาเป็นพระพุทธรูปหินทราย ปางมารวิชัย ศิลปะสกุลช่างพะเยา หน้าตักกว้าง ๑๐๕ เซนติเมตร ชาวบ้านได้อัญเชิญพระพุทธรูปขึ้นมาจากน้ำ จากนั้นทางจังหวัดพะเยาได้เชิญไปประดิษฐานไว้ที่วัดศรีอุโมงค์คำ จนในปี พ.ศ. ๒๕๕๐ ได้มีการอัญเชิญพระพุทธรูปหินทรายจากวัดศรีอุโมงค์คำมาประดิษฐานไว้บนฐานบุษบกบริเวณลานซึ่งสร้างขึ้นมานี้ที่วัดติโลกอารามและมีการค้นพบแผ่นหินทราย ซึ่งเป็นจารึกวัดติโลกอาราม ด้วยอักษรฝักขาม บอกเล่าประวัติของวัดไว้อย่างชัดเจนโดยข้อความบนแผ่นหินทรายระบุว่า วัดนี้ถูกสร้างขึ้นในรัชสมัยของพระเจ้าติโลกราช กษัตริย์แห่งอาณาจักรล้านนา สร้างขึ้นระหว่างปี พ.ศ. ๒๐๑๙ - ๒๐๒๙ ใช้เวลาในการสร้างกว่า ๑๐ ปี หลังจากได้มีการอัญเชิญพระพุทธรูป (หลวงพ่อดิลก) มาประดิษฐาน ณ วัดติโลกอารามกลางกว๊านพะเยา ในวันเพ็ญเดือน ๓ เดือน ๖ เดือน ๘ ซึ่งตรงกับ มาฆบูชา วิสาขบูชา และอาสาฬหบูชา จะมีประเพณีเวียนเทียนกลางน้ำในยามใกล้ค่ำ ชาวบ้านต่างพากันนำดอกไม้ธูปเทียน ล่องเรือไปเวียนเทียนบูชาองค์หลวงพ่อดิลกกลางน้ำ ๓ รอบ นับเป็นประเพณีหนึ่งเดียวในโลกที่ไม่เหมือนใคร

วัดอนาลโยทิพยาราม ถูกสร้างขึ้นเมื่อประมาณปี พ.ศ. 2525 โดยมี พระธรรมวิสุทธิญาณ (หลวงปู่ไพบูลย์ สุมังคโล) เป็นผู้บุกเบิก จากข้อมูลได้ความว่า ก่อนที่หลวงปู่ ไพบูลย์ จะมาสร้างวัดนี้ท่านได้นิมนต์เห็นคน รูปร่างสูงใหญ่ มาบอกว่า "หากท่านจะมาสร้างวัดที่นี่ ก็สามารถทำได้ แต่ขอให้ตั้งชื่อวัด ให้เป็นชื่อ หลวงปู่ขาว อนาลโย" ซึ่งหลวงปู่ ไพบูลย์ ก็มีได้ทำตามคนในนิมิตโดยมิได้มีข้อขัดข้องประการใด วัดแห่งนี้มีจุดสักการะหลายจุด เช่น ศาลเจ้าแม่กวนอิม ศาลลูกแก้วมังกร แท่นหิน 12 ราศี วิหารพระพิฆเนศ วิหารพระพุทธรูปปางห้ามญาติ อารามหลวงปู่ขาว สระน้ำพระอุปคุต วิหาร ชัยโจ จิตติพลังศรี รอยพระพุทธรูปจำลอง วิหารพระหมื่นปี พระพุทธรูปปางนาคปรก พระทองคำ วิหารจตุรมุข วิหารเจ้าแม่กวนอิมหยกขาว อุทยานปฐมเทศนา เจดีย์พุทธคยา วิหารพระเจ้าทันใจ วิหารพระสังกัจจายน์ และพระพุทธรูปปางประจำพระชนมวาร

วัดห้วยผาเกี้ยว (สำนักวิปัสณากรรมนิมิต) ผาหินแกะสลัก วัดห้วยผาเกี้ยว จังหวัดพะเยาเป็นศิลปะการแกะสลักพระพุทธรูปที่หน้าผา เป็นหน้าผาหินทราย ถือได้ว่าเป็นประติมากรรมแกะสลักภูเขาหินทรายที่สวยงามมาก โดยทางวัดได้แกะสลักเข้าไปในหน้าผา มีทั้งพระพุทธรูปปฏิมากร ปางกามโกศไสยาสน์ แกะสลักเป็นรูปนูนสูงบนหน้าผาที่สูงประมาณ 5 เมตร ยาว 12 เมตร หันพระพักตร์ไปทางทิศตะวันออก และหันพระเศียรไปทางทิศเหนือ และพระพุทธรูปปางต่าง ๆ อีกมากมาย อยู่ท่ามกลางความเป็นธรรมชาติของป่าไม้ที่ปกคลุมทั่วบริเวณวัด

อุทยานแห่งชาติแม่ปืม ในอำเภอแม่ใจ มีเนื้อที่ประมาณ 356 ตารางกิโลเมตร หรือ 222,500 ไร่ ครอบคลุมพื้นที่ 2 จังหวัดคือ จังหวัดเชียงราย และจังหวัดพะเยา เป็นสถานที่เที่ยวที่สามารถนั่งปิกนิกชมวิริมทะเลสาบกับครอบครัว หรือจะตั้งแคมป์ไฟกับเพื่อนฝูง เพลิดเพลินกับกิจกรรมตกปลาและพายเรืออย่างสนุกสนานเข้ายังมีทะเลหมอกสวยงาม ส่วนยามเย็นก็มีวิวพระอาทิตย์อัสดงกลางผืนน้ำทะเลสาบงดงามไม่น้อย

อุทยานแห่งชาติดอยภูนาง อยู่ในอำเภอเชียงม่วน จังหวัดพะเยา เป็นอุทยานที่อุดมสมบูรณ์และเต็มไปด้วยสถานที่ที่น่าสนใจหลายแห่ง หนึ่งในนั้นคือ ‘ น้ำตกธารสวรรค์ ’ น้ำตกสีเขียวมรกตที่อยู่ท่ามกลางพรรณไม้มานานในป่าดิบแล้ง โดยรอบมีความร่มรื่นมากๆ มีน้ำตลอดทั้งปี นอกจากน้ำตกยังมี ‘ ต้นสมพงยักษ์ ’ ต้นไม้ใหญ่ลักษณะแปลกตา อายุไม่ต่ำกว่า 20 ปี ซึ่งต้นสมพงของที่นี่นั้นเกิดจากต้นสมพง 2 ต้นเติบโตมาชนกันแล้วรวมกันเป็นต้นเดียวพุ่งยอดขึ้นไปบนฟ้า ในส่วนของรากขนาดใหญ่จึงโค้งสูงจนสามารถเดินลอดผ่านได้

วนอุทยานภูลังกา ดอยภูลังกา ภาษาชาวเขาเผ่าเมี่ยน เรียกว่า "พินจาเบาะ" หมายความว่า "ภูเทวดา" เป็นยอดดอยที่สวยงามมีความสูงเป็นยอดดอยที่สวยงามมีความสูง 1,720 เมตร จากระดับน้ำทะเล ปานกลาง สูงที่สุดในเทือกเขาสันปันน้ำ ไทย-ลาว ด้านทิศเหนือมีพื้นที่ประมาณ 7,800 ไร่ ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ตำบลผาซางน้อย อ.ปง จ.พะเยา สภาพพื้นที่ส่วนใหญ่ เป็นป่าดิบเขาเป็นต้นกำเนิดของแม่น้ำยม มีต้นไม้ขนาดใหญ่จำนวนมากชมทะเลหมอกดวงอาทิตย์ขึ้นลง และดอกไม้ป่าสวยงาม โดยเฉพาะในช่วงปลายฝนต้นหนาวมีถ้าหลบภัยของ ผกค.ในอดีต มีน้ำตกสวยงาม

วัดพระนั่งดิน อัครจริยอันชินไทยแลนด์ ตั้งอยู่ ตำบลเวียง อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา เป็นวัดที่องค์พระประธานของวัดไม่มีฐานรองรับเหมือนกับพระประธานองค์อื่นๆ เคยมีราษฎรสร้างฐานรองรับเพื่ออัญเชิญพระประธานขึ้นประดิษฐานบนฐานรองรับ แต่ปรากฏว่าพยายามยกเท่าไรก็ยกไม่ขึ้น จึงเรียกสืบต่อกันมาว่า พระนั่งดิน นอกจากนี้ ผู้เฒ่าผู้แก่เล่าขานสืบกันมาว่า เคยมีชาวบ้าน ได้พากันสร้างฐานชุกชีแล้วได้อัญเชิญพระเจ้านั่งดินขึ้นประทับ แต่ได้เกิดเหตุอัศจรรย์ฟ้าได้ผ่าลงมาที่กลางพระวิหารถึง 3 ครา พุทธบริษัททั้งหลายจึงอาราธนาพระเจ้านั่งดินมาประดิษฐานบนพื้นดินดังเดิมตราบจนทุกวันนี้

วัดนันตาราม ตั้งอยู่อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา เป็นวัดที่อนุรักษ์วิหารศิลปะแบบไทยใหญ่ ตัววิหารสร้างด้วยไม้สักทั้งหลักตักแต่งลวดลาย ฉลุไม้อย่างสวยงาม ตามส่วนประกอบต่าง ๆ เช่น หน้าบัน หน้าต่าง ระเบียง ทั้งลวดลายแกะสลัก หลังคาซ้อนชั้นมุงแป้นเกล็ดหรือกระเบื้องไม้ที่ลดหลั่นลงตัว ส่วนภายในวิหารดูขรึมขลังเปี่ยมไปด้วยพลัง แห่งศรัทธา มีเจดีย์แบบไทยใหญ่ สิ่งน่าสนใจอีกอย่างหนึ่งในวิหารก็คือ “ธรรมมาสน์” สีทองเหลืองอร่ามฉลุลวดลายอ่อนช้อยสวยงาม ที่ทำจำลองมาจากราชบัลลังก์ ของพม่าที่ตั้งโดดเด่นอยู่ ส่วนถ้าแหงนหน้ามองเพดานก็จะพบกับลวดลายประดับกระจกสีที่งดงามวิจิตร ซึ่งทั้งพระพุทธรูปและ ศิลปกรรมต่างๆที่วัดนันตารามนั้นถือว่าทรงคุณค่าและน่าประทับใจแก่การไปเที่ยวชมเป็นอย่างยิ่ง

อุทยานแห่งชาติภูซาง อยู่ในเขตอำเภอภูซาง จังหวัดพะเยา เป็นพื้นที่ที่มีความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า มีสิ่งที่น่าสนใจ คือ น้ำตกภูซาง เป็นน้ำตกชั้นเดียว ซึ่งตกลงสู่แอ่งน้ำเบื้องล่างสูงประมาณ 25 เมตร น้ำตกภูซาง เป็นน้ำตกที่มีความพิเศษกว่าน้ำตกทั่วไป คือน้ำจะอุ่น มีอุณหภูมิประมาณ 35 องศาเซลเซียส น้ำตกภูซาง เป็นน้ำที่ไหลมาจากเทือกเขาตอยผาหม่น ไหลลงมาจากหน้าผาหินปูน 25 เมตร และน้ำตกจะมีน้ำใส อมเขียว สะอาด บริเวณน้ำตกมีแอ่งน้ำให้เล่น สามารถนอนแช่น้ำได้

มนต์เมืองเหนือ
พะเยา

การดำเนินการความสัมพันธ์ระหว่างจังหวัดพะเยาและแขวงไชยะบูลีสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

จังหวัดพะเยามีแนวชายแดนติดต่อกับแขวงไชยะบูลีสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว) จากทิศเหนือไปทิศใต้ตั้งแต่อำเภอเชียงคำถึงอำเภอภูซางติดต่อกับเมืองคอบแขวงไชยะบูลี สปป.ลาว รวมทั้งสิ้น 44 กิโลเมตร (อำเภอเชียงคำ 16 กิโลเมตรและอำเภอภูซาง 28 กิโลเมตร) ทั้งสองฝ่ายมีความสัมพันธ์อันดีต่อกันมาช้านานโดยราษฎรของทั้งสองฝ่ายจะเดินทางไปมาหาสู่ติดต่อแลกเปลี่ยนและค้าขายสินค้าระหว่างกันอย่างต่อเนื่อง สม่าเสมอจน พ.ศ. 2536 จังหวัดพะเยาโดยความเห็นชอบของกระทรวงมหาดไทยได้ประกาศเปิดจุดผ่อนปรนชายแดนไทย-ลาว บ้านฮวก เพื่อผ่อนปรนการค้าขายและการสัญจรไปมาของประชาชนบริเวณชายแดนไทย - สปป.ลาวมุ่งสร้างเสริมความร่วมมือและพัฒนาความสัมพันธ์ระดับท้องถิ่นของทั้งสองประเทศให้แน่นแฟ้นมากยิ่งขึ้นและให้เป็นไปตามข้อตกลงของคณะกรรมการรักษาความเรียบร้อยตามชายแดนไทย-ลาว จังหวัดพะเยา-แขวงไชยะบูลี โดยในช่วงที่ผ่านมาจังหวัดพะเยาและแขวงไชยะบูลี สปป.ลาว มีการประชุมพบปะเยี่ยมเยียนอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการเป็นประจำและต่อเนื่องดังนี้

1. คณะกรรมการรักษาความเรียบร้อยตามชายแดนไทย-ลาวจังหวัดพะเยา-แขวงไชยะบูลี” มีการพบปะประชุมหารือแลกเปลี่ยนเยี่ยมเยียนกระชับความสัมพันธ์อย่างต่อเนื่องตลอดจนมีการสนับสนุนให้มีกลไกความร่วมมือในการเสริมสร้างความสงบเรียบร้อยและมั่นคงตามชายแดนไทย-ลาวมุ่งเน้นการแก้ไขปัญหา ร่วมกัน ในระดับท้องถิ่นเป็นอย่างดีมาตลอดโดยเฉพาะการประชุมครั้ง ครั้งที่ 8 เมื่อวันที่ 25 สิงหาคม 2555 ณ แขวงไชยะบูลี สปป.ลาว มีมติร่วมกันพัฒนาในหลายประเด็นได้แก่

(1) เร่งรัดผลักดันการยกระดับจุดผ่อนปรนบ้านฮวกอำเภอภูซางขึ้นเป็นจุดผ่านแดนถาวรและด่านประเพณีบ้านปางมอนเมืองคอบแขวงไชยะบูลีขึ้นเป็นด่านสากล

(2) เห็นชอบสนับสนุนโครงการจัดตั้งวงกลมเศรษฐกิจจังหวัดพะเยา-จังหวัดน่าน-แขวงไชยะบูลี-หลวงพระบาง-แขวงอุดมไซ ให้เกิดขึ้นพร้อมร่วมกันจัดตั้งคณะกรรมการประสานงานวางแผนร่วมกัน โดยมีเป้าหมายให้ผู้ประกอบการของจังหวัดพะเยาและแขวงไชยะบูลีมุ่งสร้างเครือข่ายพัฒนาด้านธุรกิจเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันอำนาจการเจรจาต่อรองพร้อมขยายตลาดรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC)

2. เจ้าแขวงไชยะบูลีเรียนเชิญผู้ว่าราชการจังหวัดพะเยาเดินทางเข้าร่วมงานบุญประเพณีออกพรรษาแข่งเรือและงานมหกรรมบุญช้าง ณ แขวงไชยะบูลีเป็นประจำทุกปี

3. อำเภอภูซางจังหวัดพะเยาและเมืองคอบแขวงไชยะบูลีร่วมกันจัดงานตักบาตรสองแผ่นดินชายแดนไทย – ลาวเป็นประจำทุกปีและมีการแข่งขันกีฬากระชับความสัมพันธ์ระหว่างกันเกิดความสัมพันธ์อันดีต่อกันเรื่อยมา

4. กรณีมีเหตุการณ์กระทบกระทั่งระหว่างราษฎรของทั้งสองฝ่ายผู้ว่าราชการจังหวัดพะเยาและเจ้าแขวงไชยะบูลีนายอำเภอภูซางและเจ้าเมืองคอบสามารถประสานงานปรึกษาหารือกันโดยตรงพร้อมมอบนโยบาย สั่งการแก้ไขปัญหาให้เกิดความสงบเรียบร้อยได้ในเวลาอันรวดเร็ว

การยกระดับจุดผ่านแดนถาวรไทย – ลาวด่านบ้านฮวก อำเภอภูซาง จังหวัดพะเยา

1. ประเภทของการดำเนินการ

การยกระดับจุดผ่อนปรนบ้านฮวกอำเภอภูซางจังหวัดพะเยาให้เป็นจุดผ่านแดนถาวรและยกระดับด่านท้องถิ่นบ้านปางมอนเมืองคอบแขวงไชยะบูลีเป็นด่านสากล

2. เหตุผลความเป็นมา

2.1 ปี พ.ศ. 2536 กระทรวงมหาดไทยเห็นชอบให้จังหวัดพะเยาประกาศให้ตำบลบ้านฮวก ซึ่งตั้งอยู่หมู่ที่ 12 ตำบลภูซาง อำเภอภูซาง จังหวัดพะเยาตรงข้ามกับด่านประเพณีปางมอน เมืองคอบ แขวงไชยบุรี เป็นจุดผ่อนปรนเพื่อการค้าเปิดให้มีการค้าขายสินค้าอุปโภค-บริโภคที่จำเป็นให้ประชาชนจังหวัดพะเยากับประชาชนของเขตเมืองคอบ เมืองเชียงฮ่อน เมืองหงสา แขวงไชยบุรี สปป.ลาวเข้า-ออกติดต่อค้าขายเยี่ยงญาติพี่น้องที่ยาว เข้ารับการรักษายาบาลโดยมีขอบเขตการอนุญาตดังนี้

(1) ให้ราษฎรไทยเดินทางเข้าไปถึงเขตเมืองคอบและอนุญาตให้ราษฎรลาวเดินทางเข้ามาถึงเขตอำเภอภูซางและอำเภอเชียงคำ ปัจจุบันอนุญาตให้ราษฎรของแต่ละฝ่ายเดินทางผ่านแดนทุกวัน ตั้งแต่เวลา 06.00 - 18.00 น. มีกำหนดไม่เกิน 3 วัน 2 คืนและจัดให้มีตลาดนัดทุกวันที่ 10 และ 30 ของทุกเดือน ณ บริเวณตลาดบ้านฮวก

(2) การซื้อเครื่องอุปโภคบริโภคที่มีมูลค่าไม่เกิน 1,000 บาทไม่ต้องเสียภาษีศุลกากรกรณีมีการนำเข้า-ส่งออกสินค้าที่มีมูลค่าเกิน 1,000 บาทให้ดำเนินการกรรมวิธีทางศุลกากรด่านศุลกากรเชียงของ อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย

2.2 จังหวัดพะเยาโดยหน่วยงานภาครัฐภาคเอกชนตลอดจนภาคประชาชนได้มีการสนับสนุนให้มีการยกระดับจุดผ่อนปรนบ้านฮวกเป็นจุดผ่านแดนถาวรมาอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้จังหวัดพะเยาและแขวงไชยบุรี สปป.ลาว มีความเห็นชอบที่จะร่วมกันสนับสนุนการยกระดับจุดผ่อนปรนบ้านฮวกอำเภอภูซาง จังหวัดพะเยา เป็นจุดผ่านแดนถาวรและด่านท้องถิ่นบ้านปางมอน เมืองคอบ แขวงไชยบุรี เป็นด่านสากลรัฐบาลของทั้งสองฝ่ายได้กำหนดนโยบายร่วมกันดังนี้

(1) ในการประชุมคณะผู้ว่าราชการจังหวัดและเจ้าแขวงชายแดนไทย-ลาวครั้งที่ 8 ระหว่างวันที่ 27 กุมภาพันธ์ - 2 มีนาคม 2554 ณ แขวงหลวงพระบาง สปป.ลาวที่ประชุมสนับสนุนให้ยกระดับจุดผ่อนปรนบ้านฮวก อำเภอภูซาง จังหวัดพะเยา เป็นจุดผ่านแดนถาวรและยกระดับด่านท้องถิ่นบ้านปางมอนเมืองคอบ แขวงไชยบุรีเป็นด่านสากล

(2) คณะรัฐมนตรีมีมติในการประชุมคณะรัฐมนตรีนอกสถานที่ ณ จังหวัดเชียงใหม่เมื่อวันที่ 15 มกราคม พ.ศ. 2555 เห็นชอบดังนี้

(2.1) ให้ยกระดับจุดผ่อนปรนบ้านฮวกอำเภอภูซางจังหวัดพะเยาเป็นด่านถาวรเนื่องจากได้รับความเห็นชอบในหลักการจากคณะกรรมการพิจารณาการเปิดจุดผ่านแดนภายใต้ความรับผิดชอบของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ (สมช.)

(2.2) มอบหมายกระทรวงการต่างประเทศร่วมกับกระทรวงมหาดไทยประสาน สปป.ลาว ในการเร่งรัดจัดตั้งคณะทำงานร่วมกันเพื่อดำเนินการเปิดจุดผ่านแดนถาวรระหว่างกัน

(2.3) มอบหมายหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องด้านการอำนวยความสะดวกและบริหารจัดการบริเวณด้านพรมแดนเตรียมความพร้อมรองรับการเป็นจุดผ่านแดนถาวรโดยกรมโยธาธิการและผังเมืองและจังหวัดพะเยาเป็นหน่วยงานรับผิดชอบโครงการ

(3) ในการประชุมคณะกรรมการร่วมมือรักษาความสงบเรียบร้อยตามชายแดนไทย-ลาวจังหวัดพะเยา-แขวงไชยบุรี ครั้งที่ 8 เมื่อวันที่ 24 - 26 สิงหาคม 2555 ณ แขวงไชยบุรี

สปป.ลาวที่ประชุมได้มีการหารือกันเกี่ยวกับความร่วมมือในอนาคตและลงนามบันทึกการประชุมร่วมกันในประเด็นการเร่งรัดผลักดันการยกระดับจุดผ่อนปรนบ้านฮวก อำเภอภูซาง ขึ้นเป็นจุดผ่านแดนถาวรและด่านประเพณีบ้านปางมอนเมืองคอบ แขวงไซยะบูลี ขึ้นเป็นด่านสากล

(4) ในการประชุมคณะผู้ว่าราชการจังหวัดและเจ้าแขวงชายแดนไทย – ลาว ครั้งที่ 9 เมื่อวันที่ 6 - 8 มีนาคม 2566 ณ กรุงเทพมหานคร ราชอาณาจักรไทยทั้งสองฝ่ายเห็นชอบการเตรียมความพร้อมการยกระดับจุดผ่อนปรนบ้านฮวก อำเภอภูซาง จังหวัดพะเยา เป็นจุดผ่านแดนถาวรและยกระดับ ด่านท้องถิ่นปางมอน เมืองคอบ แขวงไซยะบูลี เป็นด่านสากล

(5) มติคณะรัฐมนตรีวันที่ 31 กรกฎาคม 2561 ได้ประกาศให้ด่านผ่อนปรนบ้านฮวกเป็น “ จุดผ่านด่านถาวร ”

3. ความพร้อมของพื้นที่

3.1 จุดผ่านด่านถาวรบ้านฮวก มีอาคารที่ทำการด่านสำหรับเจ้าหน้าที่หลายหน่วยงาน อยู่ปฏิบัติหน้าที่ประกอบด้วยฝ่ายปกครองตำรวจทหารเจ้าหน้าที่ศุลกากรเชียงของเจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมืองมีการพัฒนาถนนตัดผ่านถึงตัวด่านพร้อมระบบไฟฟ้าที่ทำการด่าน

3.2 การเดินทางเข้าออกของราษฎรทั้งสองฝ่าย เหตุผลในการเดินทางเข้า-ออกของราษฎรทั้งสองฝ่าย

ราษฎรไทย - ติดต่การค้าขายประกอบธุรกิจ - เยี่ยมญาติท่องเที่ยว

ราษฎร สปป.ลาว - ติดต่การค้าขายประกอบธุรกิจ - เยี่ยมญาติเข้ารับการรักษาพยาบาล

ตารางข้อมูลแสดงการผ่านแดนและยานพาหนะผ่านเข้า – ออก ไทย – สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ณ จุดผ่านแดนถาวรบ้านฮวก (มกราคม – มีนาคม 2564)

เดือน	ประชาชนไทย			ประชาชน สปป.ลาว			รถไทยไปลาว (คัน)	รถลาวเข้าไทย (คัน)
	เดินทางไป สปป.ลาว			เดินทางเข้าไทย				
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม		
มกราคม	691	-	691	-	-	-	691	-
กุมภาพันธ์	680	-	680	-	-	-	675	-
มีนาคม	657	-	657	-	-	-	657	-
รวม	2,028	-	2,028	-	-	-	2,023	-

ที่มา : สำนักงานตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดพะเยา

*หมายเหตุ ข้อมูลยานพาหนะเข้า – ออก ณ จุดผ่านแดนถาวรบ้านฮวกเป็นรถบรรทุกสินค้าทั้งหมด

3.3 สถิติการค้าชายแดนไทย – ลาวจังหวัดพะเยา

รายการสินค้าส่งออกที่สำคัญได้แก่

- สินค้าอุปโภคบริโภค
- ยารักษาโรค
- น้ำมันเชื้อเพลิง
- วัสดุก่อสร้าง
- อุปกรณ์ทอผ้าเส้นด้าย
- เมล็ดพันธุ์พืช เช่น ข้าวโพด ถั่วลิสง ปุ๋ย
- อะไหล่รถยนต์
- เครื่องใช้ไฟฟ้า

รายการสินค้านำเข้าที่สำคัญได้แก่

- พืชผลทางการเกษตร เช่น ข้าว ข้าวโพด ถั่วลิสง ลูกเดือย

- ของป่าเช่น เปลือกไม้ ต้นไม้กวาด ปอสา หน่อไม้ ผ้าใยกล้วย ไม้แปรรูป

การค้าชายแดนไทย - สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ณ จุดผ่านแดนถาวรบ้านฮวก อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดพะเยา ประจำเดือนมีนาคม และ เดือนมกราคม - มีนาคม 2564

เดือนมีนาคม 2564 มูลค่าการค้ารวม 65.64 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากเดือนกุมภาพันธ์ 17.84 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 37.32 โดยการส่งออกมีมูลค่า 54.19 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากเดือนกุมภาพันธ์ 15.89 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 41.49 สินค้าส่งออกที่มีมูลค่าสูง 5 อันดับ ได้แก่ น้ำมันดีเซล น้ำมันเบนซิน วัสดุก่อสร้าง เครื่องอุปโภคบริโภคและปุ๋ยเคมี ส่วนการนำเข้ามีมูลค่า 11.45 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากเดือนกุมภาพันธ์ 1.95 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 20.50 สินค้านำเข้าที่มีมูลค่าสูง 5 อันดับ ได้แก่ หินปูนบดเพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้าง สินแร่พลูอิไรต์ ลูกเดือย ผ้าทอ และพืชหัว (มันสำปะหลังเส้น)

3.4 ความพร้อมในการยกระดับด่านเส้นทาง โครงการจะแบ่งช่วงขั้นตอนการก่อสร้างเป็น 2 ระยะ ตามข้อจำกัดของงบประมาณและผลการวิเคราะห์ความเหมาะสมทางเศรษฐกิจที่ให้ความคุ้มค่ามากที่สุด ดังนี้

1. ระยะที่ 1 (ระยะทางรวม 117.77 กิโลเมตร)

1) SECTION A จากบ้านฮวก (จังหวัดพะเยา) ผ่านเมืองคอบ ไปสิ้นสุดที่เมืองเชียงฮ่อน ระยะทางรวม 66.51 กิโลเมตร (ระยะทางตามแนวเส้นทางเดิม 71.70 กิโลเมตร)

2) SECTION B1 จากเมืองคอบ ผ่านบ้านปากคอบ ไปสิ้นสุดที่บ้านกอนตันริมแม่น้ำโขงฝั่งตะวันตก ระยะทางรวม 23.45 กิโลเมตร (ระยะทางตามแนวเส้นทางเดิมจากเมืองคอบไปบ้านปากคอบ 16.60 กิโลเมตร และระยะทางตามแนวเส้นทางใหม่จากบ้านปากคอบไปบ้านกอนตัน 7.15 กิโลเมตร รวมทั้งหมด 23.45 กิโลเมตร)

3) การปรับปรุงถนนพร้อมระบบระบายน้ำและไฟฟ้าแสงสว่างในเมืองคอบ ระยะทาง 9.37 กิโลเมตร และเมืองเชียงฮ่อน ระยะทาง 18.44 กิโลเมตร เป็นระยะทางรวม 27.81 กิโลเมตร

2. ระยะที่ 2 (ระยะทางรวม 67.08 กิโลเมตร)

1) SECTION B2 จากบ้านปากคอบ ไปสิ้นสุดที่เมืองเชียงฮ่อน ระยะทางรวม 34.36 กิโลเมตร (ระยะทางตามแนวเส้นทางเดิม 36.29 กิโลเมตร)

2) SECTION C จากเมืองปากทา ไปสิ้นสุดที่บ้านกอนตันริมแม่น้ำโขงฝั่งตะวันออก ระยะทางรวม 32.70 กิโลเมตร (ระยะทางตามแนวเส้นทางเดิม 32.70 กิโลเมตร) รวมระยะทางสำหรับถนนโครงการทั้งสิ้นตามแนวเส้นทางใหม่ประมาณ 185 กิโลเมตร โดยแนวเส้นทางช่วง SECTION A

ในระยะที่ 1 ที่จุดเริ่มต้นโครงการบริเวณบ้านฮวก ระยะทางประมาณ 2 กิโลเมตร อยู่ในเขตประเทศไทยซึ่งจะเป็นการปรับปรุงตามแนวเส้นทางเดิมเป็นส่วนใหญ่ แต่จะมีการปรับปรุงแก้ไขแนวเส้นทางราบและทางโค้งเป็นบางช่วงรวมถึงการป้องกันและเพิ่มเสถียรภาพของคันทาง

4. ประโยชน์ที่จะได้รับ

4.1 จะเกิดการขยายตัวด้านการค้าการลงทุนและการท่องเที่ยวผ่านจุดผ่านแดนดังกล่าวมากยิ่งขึ้นและเกิดการเชื่อมโยงการค้าการลงทุนการขนส่งการท่องเที่ยวกับประเทศเพื่อนบ้านในอนุภูมิภาค ลุ่มน้ำโขง ทั้ง สปป.ลาวจีนตอนใต้และเวียดนามซึ่งมีศักยภาพที่จะพัฒนาให้เป็นเส้นทางยุทธศาสตร์การท่องเที่ยว การค้าการลงทุนการขนส่งเพื่อรองรับการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในอนาคตอันใกล้ อีกทั้งทั้งเป็นการ สนับสนุนโครงการจัดตั้งวงกลมเศรษฐกิจจังหวัดพะเยา-จังหวัดน่าน-แขวงไชยะบุรี-หลวงพระบาง-แขวงอุดมไชย

4.2 ประชาชนของทั้งสองประเทศและยานพาหนะสามารถสัญจรไปมาเพื่อการค้าการลงทุน ส่งเสริมการท่องเที่ยวและอื่นๆเพิ่มสูงและสะดวกยิ่งขึ้นจะส่งผลก่อให้เกิดกิจกรรมการค้าชายแดนและการเปิด ตลาดการค้าใหม่ๆโดยเฉพาะสินค้าสิ่งทอเครื่องอุปโภคบริโภคสินค้าการเกษตรและการบริการอื่นๆทำให้มูลค่า การค้าและการท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น

4.3 พัฒนาตลาดชายแดนบ้านฮวก อำเภอภูซาง จังหวัดพะเยา เป็นศูนย์กลางการค้าสินค้าและ ด่านบ้านฮวกเป็นประตูการค้าประตูคมนาคมขนส่งและประตูเชื่อมโยงการท่องเที่ยวได้อย่างเป็นรูปธรรม

กิจการค้าชายแดนไทย-สปป.ลาว

1. ความสัมพันธ์ตามแนวชายแดนไทย-สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว)

ความสัมพันธ์ระหว่างประชาชนไทย – สปป.ลาวตามแนวชายแดนมีความต่อเนื่องกันมานาน เนื่องจากราษฎรทั้งสองฝ่ายมีความผูกพันกันตามสายเลือดด้วยความเป็นญาติพี่น้องจึงทำการการค้าขายระหว่าง บุคคลกลุ่มบุคคลและชุมชนจนกระทั่งรัฐบาลทั้งสองฝ่ายได้เจริญสัมพันธ์มิตรต่อกันทำให้มีการพัฒนา ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับประเทศ

1.1 สถานที่ตั้ง

จังหวัดพะเยามีแนวเขตติดต่อกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว) ตั้งแต่บริเวณ บ้านฮวก หมู่ที่ 3 ตำบลภูซาง อำเภอภูซาง ถึงบ้านต้นผึ้งหมู่ที่ 16 ตำบลร่มเย็น อำเภอเชียงคำ เป็นระยะทาง ประมาณ 36 กิโลเมตร โดยมีช่องทางกิวทก (PB 502763) หมู่ที่ 12 ตำบลภูซาง อำเภอภูซาง จังหวัดพะเยา เป็นช่องทางที่ติดต่อกับบ้านฮวก หมู่ที่ 12 ตำบลภูซาง อำเภอภูซาง จังหวัดพะเยา กับบ้านปางมอญเมือง คอบแขวงไชยะบุรี สปป.ลาว เป็นที่ตั้งจุดผ่อนปรนชายแดนไทย-สปป.ลาว บ้านฮวก เป็นช่องทางที่ราษฎรของ ทั้งสองประเทศสามารถเดินทางติดต่อค้าขายกันได้ทุกวันตั้งแต่เวลา 06.00 - 18.00 น. ของทุกวันโดยไม่มีการ หยุดพักเที่ยงและมีการจัดตลาดนัดทุกวันทั้ง 10 และ 30 ของทุกเดือน ณ บริเวณตลาดบ้านฮวก ทั้งนี้การขอ อนุญาตเดินทางเข้า-ออกต้องให้เป็นไปตามข้อตกลงระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

1.2 ข้อตกลงระหว่างจังหวัดพะเยากับแขวงไชยะบุรี

จากการประชุมคณะกรรมการร่วมรักษาความเรียบร้อยตามแนวชายแดนไทย-สปป.ลาว และ สปป.ลาวไทยเขตเชียงฮ่อน-หงสา แขวงไชยะบุรีได้มีบันทึกการประชุมที่มีผลให้ทั้ง 2 ฝ่ายต้องปฏิบัติตาม หลายประเด็นดังนี้

1.2.1 ให้ใช้จุดกิวทกเป็นช่องทางเข้า-ออกระหว่างบ้านฮวก หมู่ที่ 3 อำเภอภูซาง กับ บ้านปางมอญ เมืองคอบเวลา 08.00 -12.00 น. และเวลา 13.00 – 17.00 น. (ปัจจุบันปรับเป็นเวลา 06.00 – 18.00 น. โดยไม่มีการหยุดพักเที่ยง) กรณีเจ็บป่วยสามารถเข้า – ออกได้ไม่จำกัดเวลาแต่ต้องผ่านจุดตรวจคน

เข้า-ออกของเจ้าหน้าที่ทั้งสองฝ่ายและอนุญาตให้เฉพาะราษฎรของจังหวัดพะเยากับราษฎรแขวงไชยะบุรีเท่านั้น ที่ผ่านเข้าออกได้กำหนดเวลาเข้าออกของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งไม่เกิน 2 วัน ระยะทางหรือขอบเขตให้เข้าไปแต่ละฝ่ายได้ในเขตสุขภาพเชียงคำและเขตเทศบาลเมืองคอบเท่านั้น

1.2.2 ประชาชนทั้งสองฝ่ายสามารถซื้อสินค้าเครื่องอุปโภคบริโภคที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต ในมูลค่าไม่เกิน 30,000 กีบ หรือ 1,000 บาท ต่อหนึ่งคนต่อหนึ่งเที่ยวโดยไม่ต้องเสียภาษี (หากซื้อเกินต้องชำระ ภาษีตามกฎหมาย)

1.2.3 ทั้งสองฝ่ายจะร่วมกันในการสกัดกั้นและปราบปรามยาเสพติดบริเวณชายแดน

1.2.4 ทั้งสองฝ่ายจะให้ความร่วมมือในการรักษาหลักเขตแดนไทย-สปป.ลาวจังหวัดพะเยา-แขวงไชยะบุรีให้อยู่ในสภาพเดิมไม่ถูกทำลายให้ความรู้และดูแลประชาชนของตนให้เดินทางเข้า-ออกจุดผ่านแดนให้ถูกต้อง

1.2.5 ทั้งสองฝ่ายเห็นชอบให้การร่วมมือและพัฒนาด้านกีฬา ศิลปวัฒนธรรมระหว่างกัน รวมทั้งให้ความร่วมมือด้านสาธารณสุขมากขึ้น

1.2.6 ทั้งสองฝ่ายเห็นชอบให้ยกฐานะจุดผ่อนปรนบ้านฮวกเป็นจุดผ่านแดนถาวรและด้านประเพณีปางมอญเป็นด่านท่องเที่ยวโดยเห็นชอบนำเสนอรัฐบาลของแต่ละฝ่ายพิจารณา

2. สถานการณ์การค้า

สำหรับจุดผ่านแดนถาวรบ้านฮวก อำเภอภูซาง จังหวัดพะเยา มีพื้นที่เชื่อมต่อกับบ้านปางมอน เมืองคอบ แขวงไชยะบุรี ถือเป็นประตูยุทธศาสตร์สำคัญในการเชื่อมโยงไทยกับ สปป.ลาว ผ่านเมืองสำคัญทั้ง ไชยะบุรี อุดมไชย และหลวงพระบาง ด้วยระยะทางไม่เกิน 200 กิโลเมตร เป็นการสร้างโอกาสในการเพิ่มมูลค่า การค้า และการลงทุนระหว่างไทยกับ สปป.ลาว ได้มากขึ้น โดยเฉพาะธุรกิจบริการด้านการท่องเที่ยว เนื่องจาก สินค้าและประชาชนจากทั้งสองประเทศจะสามารถเคลื่อนย้ายผ่านด่านพรมแดนดังกล่าวได้อย่างเต็มรูปแบบ โดยมีกฎหมายภายในประเทศรองรับในการนำเข้า-ส่งออก และเป็นไปตามหลักศุลกากรสากล จุดผ่านแดนถาวร บ้านฮวกถือเป็น Hub การเชื่อมต่อที่สำคัญของไทยในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง นอกจากนี้ สปป.ลาว อีกทั้งยังสามารถ เชื่อมโยงกับจีนตอนใต้ เมืองเซียงรุ่ง และคุนหมิง ผ่านจุดผ่านแดนบ่อเต็น - โมฮันโดยใช้เส้นทาง R3A และสามารถยกระดับการเชื่อมโยงฝั่งตะวันออกกับเมืองเตียนเบียนฟู และฮานอย ผ่านจุดผ่านแดนเมืองขัว (ขวา) - เตียนเบียนฟู โดยใช้เส้นทาง R2 และมุ่งสู่เมืองฮานอย ทั้งนี้ โดยมีระยะทางที่สั้นกว่าการเดินทางผ่านจุดผ่านแดน ถาวรเชียงของ จังหวัดเชียงราย และจุดผ่านแดนห้วยโก๋น จังหวัดน่าน

ทั้งนี้ จุดผ่านแดนถาวรบ้านฮวก ถือเป็นเส้นทางที่เชื่อมโยง Supply Chain จากกลุ่มผู้ผลิตในพื้นที่ ส่วนกลางของประเทศ โดยเฉพาะกรุงเทพฯ กับ สปป.ลาว ได้ในระยะทางที่ใกล้กว่าจุดผ่านแดนถาวรเชียงของ และห้วยโก๋น เนื่องจากจังหวัดพะเยาเป็นพื้นที่เกษตรกรรมหลักของภาคเหนือ ทั้งข้าวโพด ลำไย และข้าว ทั้งยังเป็นจุดเชื่อมต่อด้านการจ้างงานสำหรับแรงงานต่างด้าวชาวลาวที่จะข้ามมารับจ้างเก็บเกี่ยวผลผลิตทางการเกษตรทดแทนการขาดแคลนแรงงานในฝั่งไทยได้เป็นอย่างดี และยังเป็นประตูสำคัญสำหรับการกระจาย สินค้าไทยผ่านการข้ามแดน เข้ามาฝั่งไทยของชาว สปป.ลาวลาว เพื่อจับจ่ายใช้สอยสินค้าอุปโภคบริโภคที่ตลาด เชียงคำ และ Tesco Lotus สาขาเชียงคำ จังหวัดพะเยา

สถิติการค้าชายแดนไทย – สปป.ลาว ปี 2563 – 2564

หน่วย : ล้านบาท

สถิติการค้าชายแดนไทย – สปป.ลาว ปี 2563 – 2564 (มกราคม – กุมภาพันธ์)			
ปี	มูลค่ารวม	ส่งออก	นำเข้า
2563	189,836	103,622	86,214
2563 (ม.ค. –ก.พ.)	34,821	19,049	15,772
2564 (ม.ค. –ก.พ.)	33,895	19,291	14,604

ปี 2564 (มกราคม - กุมภาพันธ์) การค้าชายแดนไทย - สปป.ลาว มีมูลค่าการค้า รวม 33,895 ล้านบาท เทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน ลดลง 2.66% เป็นการส่งออก มูลค่า 19 291 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 1.27 % และการนำเข้ามูลค่า 14,604 ล้านบาท ลดลง 7.40 % ไทยได้ดุลการค้า 4,687 ล้านบาท ด้านการค้าที่มีมูลค่าการค้ารวมสูงสุด 5 อันดับแรก ได้แก่ ด้านศุลกากรหนองคายคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 31.75 ของการค้าชายแดนไทย - สปป.ลาว รองลงมาได้แก่ ด้านฯ มุกดาหาร (19.71 %6) ด้านฯ ชองเม็ก (15.46 %6) ด้านฯ พุ่งช้าง (12.88 %6) และด้านฯ ท่าลี่ (8.74 %) สินค้าส่งออกที่สำคัญ 5 อันดับแรก ได้แก่ น้ำมันดีเซล คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 9.01 ของมูลค่าส่งออกทั้งหมด รถยนต์นั่ง (5.70 9) น้ำมันสำเร็จรูปอื่นๆ (5.64%) ทองคำ ยังไม่ได้ขึ้นรูป (100 %) และสินค้าปุ๋ยสัตว์อื่น ๆ (3.94 %6) สินค้านำเข้าที่สำคัญ 5 อันดับแรก ได้แก่ เชื้อเพลิงอื่นๆ (ไฟฟ้า) คิดเป็นสัดส่วน ร้อยละ 60.62 ของมูลค่านำเข้าทั้งหมด ผักและของปรุงแต่งจากผัก (19.51%) เครื่องรับ-ส่งสัญญาณและอุปกรณ์ (5.179) ปูนซีเมนต์ (2.56 8) และเครื่องรับวิทยุโทรศัพท์ฯ (221 %)

แนวโน้มในการพัฒนาในอนาคต

1. ด้านการค้าการลงทุน

รูปแบบการลงทุน

1. การลงทุนฝ่ายเดียวของผู้ลงทุนภายในหรือต่างประเทศ (ลงทุนฝ่ายเดียวอาจจะลงทุนคนเดียวหรือหลายคน)
2. การลงทุนแบบหุ้นส่วนระหว่างผู้ลงทุนภายในกับต่างประเทศ (เป็นนิติบุคคลใหม่/ หุ้นต่างประเทศไม่น้อยกว่าร้อยละ 10)
3. การลงทุนธุรกิจร่วมตามสัญญา (ไม่ได้ตั้งเป็นนิติบุคคล / ต้องนำไปรับรองความถูกต้องจากองค์กรทะเบียนศาล)

อำนาจในการอนุมัติการลงทุนให้สิทธิแก่นายเจ้าแขวง

ไม่เกิน 5 ล้าน USD 4 แขวงใหญ่คือนครหลวงเวียงจันทน์ แขวงหลวงพระบาง แขวงสะหวันนะเขต และแขวงจำปาสัก ไม่เกิน 3 ล้าน USD สำหรับแขวงอื่นๆ

นโยบายหลักของไทย

1. การสร้างความไว้วางใจระหว่างกัน (Mutual Trust)
2. การพัฒนาร่วมกัน (Joint Development Effort)
3. การสร้างความเข้มแข็งให้แก่ภูมิภาค (Regional Strengthening)

ตารางแสดงสัดส่วนการถือหุ้นของต่างชาติในประเภทธุรกิจ

ลำดับ	ประเภทธุรกิจ	สัดส่วนผู้ถือหุ้น
1	ธนาคาร	10 - 100
2	สถานีวิจัยและโทรทัศน์	10 - 49
3	โทรคมนาคม	10 - 100
4	สื่อสิ่งพิมพ์โรงพิมพ์	10 - 100
5	ผลิตภัณฑ์ยาและเครื่องมือการแพทย์	10 - 100
6	ประกันภัย	10 - 51
7	อสังหาริมทรัพย์	10 - 100
8	โรงแรม	10 - 100
9	ท่องเที่ยว (การพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยว)	10 - 100
10	การคมนาคมขนส่ง	10 - 49
11	ขายปลีก	-
12	ขายส่ง (อนุญาตเฉพาะ) - ประเภทผ้าผืน (Textile) - ประเภทเครื่องนุ่งห่ม (Clothing) - ประเภทรองเท้าถุงเท้าต่างๆ (Footwear) นอกจาก 3 รายการดังกล่าวข้างต้นไม่อนุญาตให้ชาวต่างชาติร่วมทุน	10 - 49

กิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน

1. กิจการการผลิตเพื่อการส่งออก
2. กิจการกิจกรรม-ป่าไม้แปรรูปผลิตภัณฑ์กิจกรรม-ป่าไม้และหัตถกรรม
3. กิจการอุตสาหกรรมแปรรูปอุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีทันสมัยกิจการค้นคว้าวิทยาศาสตร์และการพัฒนาการปกป้องรักษาสิ่งแวดล้อมและชีวนานาพันธุ
4. กิจการเกี่ยวกับการพัฒนาทางด้านทรัพยากรมนุษย์ฝีมือแรงงานและการปกป้องรักษาสุขภาพของพลเมือง
5. กิจก่อสร้างพื้นฐานโครงสร้าง
6. กิจการผลิตวัตถุดิบอุปกรณ์เพื่อสนองให้แก่การผลิตอุตสาหกรรมที่สำคัญ
7. กิจการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการ

สิทธิประโยชน์ด้านการลงทุน

1. กำไรสุทธินำไปขยายกิจการที่ได้รับอนุญาตจะได้รับการยกเว้นอากรกำไรในปีการบัญชีถัดไป
2. ส่งผลกำไรทุนและรายรับอื่นๆ (ภายหลังที่ได้ชำระภาษีอากรและค่าธรรมเนียมอื่นๆตามกฎหมายแล้ว) กลับประเทศของตนหรือประเทศที่สามโดยผ่านระบบธนาคารที่สำนักงานในลาว

ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ทรัพยากรป่าไม้

จังหวัดพะเยา มีป่าสงวนแห่งชาติ จำนวน 15 ป่า (ตามแผนที่ท้ายกฎกระทรวง) มีเนื้อที่ 2,545,537.50 ไร่ (โดยมีป่าสงวนแห่งชาติที่มีพื้นที่ที่คาบเกี่ยวกับจังหวัดเชียงราย จำนวน 3 ป่า) -ป่าสงวนแห่งชาติ(ตามท้ายกฎกระทรวง) 2,837,561.32 ไร่

ตารางแสดงรายชื่ออุทยานแห่งชาติ, วนอุทยาน, เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า, เขตห้ามล่าสัตว์ป่า จังหวัดพะเยา

ที่	รายชื่ออุทยาน /วนอุทยานแห่งชาติ	ครอบคลุมพื้นที่	เนื้อที่ (ไร่)	เฉพาะในพะเยา (ไร่)
1	อุทยานแห่งชาติดอยหลวง	-ป่าแม่ลาวฝั่งขวา ป่าแม่สาน ป่าแม่ใจ -ป่าแม่ต้าและป่าแม่ณาเรือท้องที่อำเภอแม่ใจ และอำเภอเมืองพะเยา	125,525	125,525
2	อุทยานแห่งชาติภูซาง	ป่าน้ำเปือย ป่าน้ำหยวนและป่าน้ำลาว ท้องที่อำเภอเชียงคำ และอำเภอภูซาง	178,050	144,149.62
3	อุทยานแห่งชาติแม่ปืม	-ป่าแม่ปืมและป่าดงประตู -ป่าแม่ปืมและป่าแม่พุง -ป่าแม่ฮ้องป้อ ป่าห้วยแก้วและป่าแม่อิงฝั่งซ้ายท้องที่อำเภอแม่ใจ ,อำเภอเมืองพะเยาและอำเภอภูพานยาว	219,266	77,4125.50
4	อุทยานแห่งชาติดอยภูนาง	-ป่าแม่ยม,ป่าแม่ต้า -ป่าแม่ร่องซุย ท้องที่อำเภอปง อำเภอเชียงม่วนและอำเภอดอกคำใต้	538,125	
5	วนอุทยานร่องคำหลวง	-ป่าแม่ต้าและป่าแม่ณาเรือ ท้องที่ต.แม่ณาเรือ อำเภอเมืองพะเยา	3,000	
6	วนอุทยานน้ำตกน้ำมิน	ป่าน้ำเปือย ป่าน้ำหยวนและป่าน้ำลาว ท้องที่ตำบลแม่ลาว อำเภอเชียงคำ	3,870	
7	เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าดอยผาซาง	-ป่าแม่ยม ท้องที่อำเภอปง อำเภอเชียงม่วน	365,926	
8	เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเวียงลอ	-ป่าแม่จุน -ป่าแม่ยม -ป่าห้วยดอกเข็มและป่าแม่อิงฝั่งขวา ท้องที่อำเภอจุน อำเภอเชียงคำ	231,875	
9	เขตห้ามล่าสัตว์ป่าห้วยศาลา	อำเภอจุน อำเภอเชียงคำ	9,000	

ทรัพยากรสัตว์ป่า

สำหรับสัตว์ป่าที่พบในพื้นที่ มีความหลากหลายตามลักษณะภูมิอากาศและภูมิประเทศโดยส่วนใหญ่ที่พบเป็นสัตว์ในกลุ่มเลี้ยงลูกด้วยนมขนาดเล็ก ได้แก่ กระเจง ค่าง ชะนี กระต่าย แมวป่า เม่น ชะมด กระรอก หม่าใน เต่าปูลู อีเห็น อ้น กระแต กระเล็นปลายขนหูสั้น และกระรอก ส่วนสัตว์กลุ่มเลี้ยงลูกขนาดใหญ่บางส่วนลดจำนวนลงจากการถูกล่า ซึ่งที่ยังพบอยู่ ได้แก่ เสือปลา หมึกควาย เก้ง เลียงผา กวางป่า ลิง และหมูป่า นอกจากนี้ยังเป็นนกกว่า 40 ชนิด เช่น นกเขาเขียว นกเขาเขียวก้านทองท้อง สีส้ม นกเปล้าธรรมดา นกหัวขวานใหญ่สีเทา นกปรอดเหลือง หัวจุก และเหยี่ยวดง

ทรัพยากรธรณี

ทรัพยากรธรณีที่สำคัญในจังหวัด ที่สามารถนำมาผลิตในเชิงพาณิชย์ ได้แก่ ถ่านหิน หินอุตสาหกรรม และ แบริต์ ตามลำดับ โดยมีผู้ยื่นขอประทานบัตรเหมืองแร่ในพื้นที่ จำนวน 18 ราย โดยส่วนใหญ่เป็นการยื่นก่อสร้างการเปิดเหมืองถ่านหิน 11 ราย เหมืองหินอุตสาหกรรม 6 ราย และเหมืองแบริต์ 1 ราย และมีจำนวนโรงงานไม่ บดและย่อยหิน ที่ขอขึ้นทะเบียนโรงงานทั้งสิ้น 3 แห่ง หินใหญ่ / 820,000 ตัน

แหล่งหินอุตสาหกรรมในพื้นที่จังหวัดพะเยา

จังหวัด	จำนวนแหล่งหิน	พื้นที่ (ไร่)	ปริมาณสำรอง(ล้านเมตริกตัน)
พะเยา	1	1,000	26.17
ร้อยละของภาคเหนือ	0.70	-	-

สำหรับอุตสาหกรรมเหมืองถ่านหินในพื้นที่ จากการสำรวจ พบว่า จังหวัดพะเยามีแหล่ง ถ่านหิน ที่ได้รับการพัฒนา 1 แห่ง อยู่ในบริเวณพื้นที่แอ่งเชียงม่วน มีปริมาณถ่านหินสำรอง 62.47 ล้านตัน โดยเป็นถ่านหิน ประเภท Lignite/Subbituminous ทั้งนี้ ปริมาณถ่านหินในพื้นที่จังหวัดพะเยาดังกล่าว ถือเป็นร้อยละ 37.52 ของปริมาณถ่านหินสำรองมีความสำคัญอย่างยิ่งเมื่อมีการนำมาใช้ประโยชน์เพื่อการผลิตพลังงานไฟฟ้าในอนาคต

นอกจากนี้จังหวัดพะเยายังเป็นแหล่งโบราณคดีที่สำคัญมีการค้นพบฟอสซิลบรรพบุรุษอูรังอุตัง บริเวณเหมืองถ่านหินเชียงม่วน อำเภอเชียงม่วน ซึ่งเป็นการค้นพบเป็นครั้งแรกของโลกที่เป็นหลักฐานของ ฟอสซิลเอฟ ขนาดใหญ่ที่สมบูรณ์ในบริเวณเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และมีอายุราว 13.5-10 ล้านปี หรือปลายยุค ไมโอซีนตอนกลางเป็นพันจำนวน 18 ซี่ และสามารถจำแนกออกได้ว่าเป็นเพศผู้ และเพศเมียของสัตว์ชนิดเดียวกัน โดยให้ชื่อว่า “ลูฟเฟง พิเทคัส เชียงม่วนเอนซิส” (Lufengpithecuschiangmuanensis) หมายถึง “ลิงจากลูฟเฟง ที่เชียงม่วน” ทำให้เชื่อได้ว่าในบริเวณดังกล่าวอาจเป็นศูนย์กลางการกำเนิดและวิวัฒนาการของสัตว์เลี้ยงลูกด้วย นมหรือไพรเมตชั้นสูงที่พัฒนาการมาเป็นสายพันธุ์มนุษย์ และมีศักยภาพสูงในการค้นพบฟอสซิลชนิดใหม่ๆ เนื่องจาก มีแอ่งสะสมตัวของตะกอนยุคต่างๆ จำนวนมากและในวนอุทยานไดโนเสาร์แก่งหลวงบริเวณดอยแก่ง หลวง-ดอยแก้ว พบกระดูกซากดึกดำบรรพ์ไดโนเสาร์มีทั้งสภาพสมบูรณ์และแตกหักกลายเป็นหินฝังตัว ในหินทรายแป้งสีแดง ประกอบด้วยกระดูกส่วนหาง กระดูกซี่โครง กระดูกสะโพกและกระดูกขาของไดโนเสาร์กินพืช พันธุ์ซอโรพอด (Sauropod)ขนาดใหญ่คอยาว หางยาว เดินสี่ขา ขนาดไดโนเสาร์ยาวประมาณ 15 เมตร ซึ่งพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวและเรียนรู้ทางซากดึกดำบรรพ์

คุณภาพอากาศ

จังหวัดพะเยาเป็นหนึ่งในจังหวัดภาคเหนือตอนบนที่ประสบปัญหาภาวะหมอกควันปกคลุม ทุกปี ซึ่งจังหวัดพะเยาจะประสบปัญหารุนแรงในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ ถึงเดือนเมษายน จากปัญหาหมอกพิษทางอากาศ จากภาวะหมอกควันที่เกิดขึ้นในระยะเวลาดังกล่าวข้างต้นเป็นที่ทราบกันดีว่า ไม่ใช่เกิดขึ้นเฉพาะในพื้นที่จังหวัด ลำปาง แพร่ และพะเยาเท่านั้นแต่ปัญหาหมอกพิษทางอากาศนี้ครอบคลุมในพื้นที่ภาคเหนือตอนบนของประเทศไทยซึ่ง ประกอบไปด้วยจังหวัดแม่ฮ่องสอนเชียงใหม่ เชียงราย ลำพูน ลำปาง พะเยา แพร่ และ น่าน โดยมีสาเหตุหลักมาจากการเผาในที่ป่า พื้นที่เกษตร พื้นที่ข้างทางและพื้นที่โล่งต่างๆ ทำให้เกิดหมอกควันกระจายตัวปกคลุมทั่วไปในพื้นที่ ภาคเหนือตอนบนส่งผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมก่อให้เกิดสภาวะ โลกร้อนสุขภาพอนามัยของประชาชนและ เศรษฐกิจการท่องเที่ยวรวมทั้งบังคับกั้นวิสัยการจราจรทั้งทางบกและทางอากาศ

สาเหตุหลักของปัญหาเกิดจาก

1) ลักษณะภูมิประเทศและสภาพอุณหภูมิมหาสมุทรของภาคเหนือเป็นแอ่งกระทะล้อมรอบด้วยภูเขาสูงและในช่วงหน้าแล้งอากาศแห้งความกดอากาศสูงทำให้อากาศปิดหมอกควันไม่ฟุ้งกระจาย

2) กิจกรรมในพื้นที่

พื้นที่ป่าอนุรักษ์และพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติเกิดการเผาจาก

1) การบุกรุกพื้นที่ป่าเพื่อเพิ่มพื้นที่ทำกินจากการเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากรและการขยายตัวอย่างรวดเร็วของการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ด้วยความสูงและลาดชันของพื้นที่ทำให้การเตรียมพื้นที่เพาะปลูกและกำจัดเศษวัสดุทางการเกษตรจำเป็นต้องใช้วิธีเผา

2) การเผาในพื้นที่ป่าเพื่อล่าสัตว์และหาของป่า (คิดเป็นร้อยละ 73 ของจำนวนครั้งที่กรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืชเข้าดับไฟป่า)

3) การเผาในพื้นที่รอบป่าและลามเข้าสู่ป่าเกิดเป็นไฟป่าพื้นที่เกษตรนอกป่ามีการเพิ่มขึ้นของพืชเชิงเดี่ยวโดยเฉพาะข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ซึ่งเกษตรกรจะเผาเพื่อเตรียมพื้นที่เพาะปลูกและกำจัดเศษวัสดุทางการเกษตรเช่นเดียวกับเกษตรในป่า

3) หมอกควันข้ามแดน จากภาพถ่ายดาวเทียมพบจุดความร้อนและหมอกควันหนาแน่นในอนุภูมิภาค แม็กซิโกมลพิษหมอกควันที่เกิดขึ้นส่งผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพอนามัยของประชาชนก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญนอกจากนี้ยังส่งผลกระทบต่อสถานะเศรษฐกิจของพื้นที่ภาคเหนือโดยเฉพาะอย่างยิ่งส่งผลกระทบต่อธุรกิจการท่องเที่ยวรวมถึงบดบังทัศนวิสัยการจราจรทั้งทางบกและทางอากาศซึ่งพบว่ามีกรยกเลิกและเลื่อนเที่ยวบินเป็นจำนวนมากเนื่องจากทัศนวิสัยต่ำกว่าเกณฑ์ปลอดภัย

4) คุณภาพเสียง

จากการศึกษาวิจัยพบว่า จังหวัดพะเยามีคุณภาพเสียงไม่เกินค่ามาตรฐานคุณภาพเสียง ในบรรยากาศทั่วไปที่กำหนดไว้ แหล่งกำเนิดของเสียงในชุมชนจะเกิดจากการดำเนินกิจกรรม โดยการจราจรเป็นหลัก ซึ่งได้แก่รถยนต์ รถมอเตอร์ไซด์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่มีการจราจรคับคั่งในเขตเทศบาลเมืองพะเยาแต่ค่าเสียงมักจะเกิดตอนช่วงเช้า บริเวณย่านการค้า และถนน

5) ขยะมูลฝอย

จังหวัดพะเยา มีปริมาณขยะมูลฝอยที่เข้าสู่ระบบการกำจัดปลายทางเท่ากับ 42,918.26 ตัน/ปี การจัดการขยะมูลฝอยของจังหวัด จังหวัดพะเยาประกอบด้วยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งหมด 72 แห่งมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ให้บริการเก็บรวบรวม ขนส่ง และกำจัดขยะมูลฝอย จำนวน 37 แห่ง และไม่ให้บริการจำนวน 34 แห่ง (อบจ.พะเยาไม่ได้ให้บริการด้านการจัดการขยะมูลฝอย) และมีเพียงเทศบาลเมืองพะเยาเท่านั้นที่ให้บริการด้านการจัดเก็บขยะมูลฝอยอย่างถูกหลักวิชาการ การจัดการขยะมูลฝอยส่วนใหญ่ใช้วิธีการฝังกลบอย่างถูกวิธีการเทกองแบบควบคุมการเทกองกลางแจ้งเผากลางแจ้งเผาในเตาเผาขยะมูลฝอยการทำปุ๋ยหมักและ น้ำหมักชีวภาพ,การนำไปใช้ประโยชน์ การขายเพื่อรีไซเคิลหรือการจัดการแบบผสมผสาน

สภาพปัญหาด้านการจัดการขยะมูลฝอยในพื้นที่จังหวัดพะเยาพบว่ามีปัญหาด้านการลักลอบทิ้งขยะมูลฝอยนอกพื้นที่ให้บริการ (พบในเขตเมืองและย่านชุมชน)ขาดการจัดการขยะมูลฝอยที่เป็นระบบขาดความรู้ความเข้าใจต่อการจัดการขยะมูลฝอยทั้งในส่วนผู้บริหาร ผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานท้องถิ่น รวมทั้งประชาชนในพื้นที่ อีกทั้งยังมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบางแห่งที่ยังมีความขัดแย้งด้านการใช้พื้นที่คาบเกี่ยวขององค์กรปกครอง

ส่วนท้องถิ่นที่ให้บริการกำจัดขยะมูลฝอย แต่มีพื้นที่รองรับการกำจัดอยู่ในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีใช้ของตนเองทำให้ต้องทำความเข้าใจและแก้ไขปัญหาดังกล่าวอย่างเป็นรูปธรรม

จากการดำเนินการที่ผ่านมาพบว่า แนวทางการจัดการขยะมูลฝอยที่เหมาะสมควรมุ่งส่งเสริมการจัดการขยะมูลฝอยที่ต้นทาง นำแนวทางการจัดการจัดการขยะมูลฝอยโดยใช้หลัก 3รมาใช้, เร่งสร้างความรู้ความเข้าใจ ความตระหนักและปลูกจิตสำนึกแก่ประชาชนด้านการจัดการจัดการขยะมูลฝอย, รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ให้บริการการจัดการขยะมูลฝอยให้มีการจัดการอย่างถูกหลักวิชาการ, สร้างองค์ความรู้ แก่บุคลากรที่ปฏิบัติงานรวมถึงการส่งเสริมและสนับสนุนงบประมาณการดำเนินงาน

ทรัพยากรน้ำ

1) แม่น้ำสายหลัก ได้แก่

1) แม่น้ำยมมีต้นกำเนิดจากเทือกเขาภูหลวงในเขตอำเภอปง จังหวัดพะเยา และอำเภอบ้านหลวง จังหวัดน่าน ไหลผ่านอำเภอเชียงม่วน ความยาวแม่น้ำช่วงนี้ ประมาณ 60 กิโลเมตรก่อนที่จะเข้าสู่จังหวัดแพร่ แล้วไหลผ่านจังหวัดสุโขทัย พิษณุโลก พิจิตร และบรรจบแม่น้ำที่จังหวัดนครสวรรค์

2) แม่น้ำอิงมีต้นกำเนิดจากลำน้ำสาขาต่าง ๆ ที่อยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติดอยหลวงและอุทยานแห่งชาติแม่ปืม รวมถึงหนองเล็งทราย ไหลลงมาทางทิศใต้ลงสู่กว๊านพะเยา วนขึ้นทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือ ผ่านอำเภอเมืองพะเยา กิ่งอำเภอภูกามยาว อำเภอจุน อำเภอเชียงคำ และไหลเข้าสู่จังหวัดเชียงราย อำเภอเทิง จนบรรจบแม่น้ำโขง ที่อำเภอเชียงของ รวมความยาวที่อยู่ในเขตจังหวัดพะเยาประมาณ 160 กิโลเมตร

2) แม่น้ำสายรอง ได้แก่

- 1) น้ำจิม เป็นลำน้ำสาขาแม่น้ำยมตอนบนอยู่ในเขตอำเภอปง ความยาวลำน้ำ ประมาณ 20 กิโลเมตร
- 2) น้ำควร เป็นสาขาแม่น้ำยมทางทิศตะวันออก ในเขตอำเภอปง ความยาวลำน้ำประมาณ 25 กิโลเมตร
- 3) น้ำปี้ เป็นสาขาแม่น้ำยมทางฝั่งตะวันออก ในเขตอำเภอเชียงม่วน ความยาวลำน้ำประมาณ 15 กิโลเมตร
- 4) น้ำร่องช้าง เป็นสาขาหนึ่งของแม่น้ำอิงตอนกลาง ไหลจากทิศใต้ขึ้นทิศเหนือ ไปลงแม่น้ำอิง ที่อำเภอเมืองพะเยา ความยาวประมาณ 30 กิโลเมตร
- 5) น้ำจุน เป็นสาขาหนึ่งของแม่น้ำอิงตอนกลาง ไหลจากทิศใต้ขึ้นทิศเหนือ ไปลงแม่น้ำอิง ที่อำเภอจุน ความยาวประมาณ 40 กิโลเมตร
- 6) แม่น้ำลาว เป็นสาขาของแม่น้ำอิง อยู่ในเขตอำเภอเชียงคำ ไหลลงแม่น้ำอิงที่อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย มีลำน้ำสาขาที่สำคัญ คือ น้ำญวน น้ำแวน

3) ทะเลสาบ/พื้นที่ชุ่มน้ำ ได้แก่

(1) กว๊านพะเยา พื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระดับนานาชาติ

ที่ตั้งและพื้นที่ ตำบลเวียง อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา เนื้อที่ 20.5296 ตารางกิโลเมตร (12,831 ไร่) ตำแหน่งที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ 19° 09' -13' N และ 99° 51' -56' E ระวัง 4947 II ความสูงจากระดับน้ำทะเล โดยเฉลี่ย 386.40 เมตร

สภาพทางกายภาพ

กว๊านพะเยาเป็นพื้นที่ชุ่มน้ำที่ได้รับการประกาศให้เป็นพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระดับนานาชาติ โดยเป็นกลุ่มน้ำใหญ่ที่ตั้งอยู่บริเวณที่ลุ่มด้านตะวันตกของจังหวัดพะเยา ประกอบด้วยกลุ่มน้ำอิง และกลุ่มน้ำกว๊านพะเยา ที่มีลักษณะเป็นที่ราบก้นกระทะ เกิดจากการทรุดตัวตามแนวเลื่อนในบริเวณแนวแม่น้ำอิง บริเวณนี้นอกจากมีกว๊านพะเยาแล้ว

ยังมีหนองน้ำต่างๆ ประมาณ 10 แห่ง ที่มีร่องน้ำเชื่อมต่อระหว่างหนองน้ำ และมีร่องน้ำเชื่อมต่อกว้านพะเยากับแม่น้ำอิง โดยในฤดูฝนจะมีพื้นที่น้ำมาก แต่ในฤดูแล้งจะมีน้ำเฉพาะในแม่น้ำอิงและบริเวณหนองต่างๆ

คุณค่าและการใช้ประโยชน์

ในส่วนของคุณค่าและการให้ประโยชน์ของกว้านพะเยา ที่เป็นแหล่งน้ำจัดขนาดใหญ่ที่สุดในภาคเหนือตอนบน มีการใช้ประโยชน์โดยรอบกว้านพะเยาส่วนใหญ่เป็นนาข้าว ตลอดจนใช้น้ำเพื่อการบริโภคและการเกษตร การประมงและผลิตภัณฑ์พื้นบ้านต่างๆ กว้านพะเยามีความสำคัญในการช่วยบรรเทาอุทกภัยบริเวณพื้นที่ด้านล่างของแหล่งน้ำ แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์และโบราณคดี ตลอดจนเป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจที่สำคัญ และเป็นที่ตั้งของพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติจัดตั้งจังหวัดพะเยา จึงมีความสำคัญและเกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตของชุมชนเป็นอย่างยิ่ง

การจัดการและการคุกคาม

บริเวณพื้นที่กว้านพะเยาทั้งหมดและขอบกว้านบางส่วนเป็นพื้นที่สาธารณะ แต่มีที่ดินโดยรอบบางส่วนที่มีเอกสารสิทธิ์ครอบครอง ซึ่งส่วนใหญ่อยู่ในรูปของโฉนด สถานการณ์และปัญหาปัจจุบันในกว้านพะเยา พบว่า กว้านพะเยาตื้นเขินจากการสะสม ของตะกอนดินจากลำห้วยและการทับถมของซากพืชหรือพรรณไม้ น้ำ รวมทั้งการพังทลายของดินการบุกรุกถือครอง และใช้ประโยชน์จากพื้นที่ การแพร่ระบาดของพืชและสัตว์น้ำต่างถิ่น ซึ่งมีผลกระทบต่อระบบการแพร่พันธุ์ของสิ่งมีชีวิตท้องถิ่น การทำประมงผิดประเภทที่ทำให้สัตว์น้ำท้องถิ่นมีจำนวนลดลง การก่อสร้างสิ่งปลูกสร้างบริเวณพื้นที่ชุ่มน้ำซึ่งเป็นการตัดเส้นทางไหลเวียนของน้ำและการวางไข่ของสัตว์น้ำ ปริมาณน้ำลดลงเนื่องจากการตื้นเขินและน้ำตื้นเขินในฤดูแล้งมีน้อยตลอดจนคุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรมที่อาจมีผลกระทบต่อระบบนิเวศและความสัมพันธ์ของพื้นที่ ชุ่มน้ำต่อวิถีการดำเนินชีวิตของชุมชนในพื้นที่ ถึงแม้ว่าได้รับการประกาศให้เป็นพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญในระดับนานาชาติแล้วก็ตาม จากการเสื่อมดุลของระบบน้ำตามธรรมชาติและการบุกรุกทั้ง จากชุมชนการขยายตัวของชุมชนการท่องเที่ยวและสถานประกอบการซึ่งเป็นปัญหาที่ต้องได้รับการแก้ไขและฟื้นฟูอย่างเร่งด่วน

(2) หนองเล็งทราย

เป็นแหล่งน้ำจืดที่รองลงมาจากกว้านพะเยา อยู่ในเขตอำเภอแม่ใจมีเนื้อที่ 5,400 ไร่หรือ 8.64 ตารางกิโลเมตร ประเมินสถานการณ์ด้านทรัพยากรแหล่งน้ำ จากการสูญเสียความสามารถในการเก็บกักน้ำของแหล่งน้ำตามธรรมชาติ ได้แก่ กว้านพะเยา หนองเล็งทราย แม่น้ำอิง ลำน้ำสาขา และแม่น้ำยม มีความสามารถในการเก็บกักน้ำน้อยลงอันเนื่องมาจากตื้นเขินของแหล่งน้ำ ซึ่งเกิดจากการชะล้างพังทลายของดินก่อให้เกิดตะกอน ลงไปสะสมอยู่ในแหล่งน้ำต่าง ๆ นอกจากนี้ยังเกิดจากการทับถมของซากวัชพืช การก่อสร้างฝาย หรือทำนบกั้นน้ำโดยไม่มีประตูระบายทรายและการบุกรุกที่ดินริมน้ำ และอีกสาเหตุหนึ่งความเสื่อมโทรมและการสูญเสียแหล่งน้ำ อันเป็นน้ำลำธาร จากการลักลอบตัดไม้ทำลายป่า การบุกรุกพื้นที่ป่าเพื่อขยายพื้นที่เกษตรกรรม การทำไร่เลื่อนลอย รวมทั้งการถูกไฟป่าเผาทำลาย จนภูเขากลายเป็นเขาหัวโล้น โดยเฉพาะบริเวณเทือกเขาด้านตะวันออกเฉียงใต้ของจังหวัด เริ่มจากด้านใต้ของอำเภอดอกคำใต้ เรื่อยขึ้นไปจนถึงทิศเหนือของอำเภอจุน

ส่วนที่ 2

ความสอดคล้องกับแผน 3 ระดับและนโยบายที่เกี่ยวข้อง

กรอบแนวคิด

แผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดพะเยา (พ.ศ. 2566 – 2570) ได้จัดทำภายใต้กรอบแนวคิด แผนระดับ 1 ระดับ 2 และแนวนโยบายของคณะรัฐมนตรีที่แถลงต่อรัฐสภา แผนการศึกษาแห่งชาติ นโยบาย ยุทธศาสตร์ จุดเน้น แผน รายงานผลการปฏิบัติราชการ และการวิเคราะห์ SWOT ที่เกี่ยวข้องกับภารกิจของจังหวัดพะเยา รวมทั้งเชื่อมโยงข้อมูลสู่ระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (Electronic Monitoring and Evaluation System of National Strategy and country Reform : eMENS CR) ดังนี้

- 1) รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560
- 2) ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561-2580
- 3) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2566-2580) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม)
- 4) แผนปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา
- 5) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ.2566 – 2570)
- 6) นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2566-2570)
- 7) เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs)
- 8) นโยบายของคณะรัฐมนตรี (นายเศรษฐา ทวีสิน นายกรัฐมนตรี)
- 9) นโยบายด้านการศึกษา (พลตำรวจเอกเพิ่มพูน ชิดชอบ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ)
- 10) แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579
- 11) แผนปฏิบัติราชการของกระทรวงศึกษาธิการ (ระยะเวลา 5 ปี พ.ศ. 2566 – 2570)
- 12) แผนปฏิบัติการด้านศึกษากลุ่มจังหวัดภาคเหนือ ตอนบน 2
- 13) เป้าหมายการพัฒนาจังหวัดพะเยา 20 ปี (พ.ศ. 2566 - 2585)
- 14) เป้าหมายการพัฒนาจังหวัดพะเยา (พ.ศ. 2566 – 2570) ฉบับทบทวนปีงบประมาณ พ.ศ. 2568
- 15) การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT Analysis) การพัฒนาการศึกษาของจังหวัดพะเยา

1. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560

ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ให้ความสำคัญในการปกครองประเทศ ได้กำหนดหมวดสำคัญๆ ที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษา การส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษา และการเข้ารับบริการการศึกษาของประชาชน

หมวดหน้าที่ของปวงชนชาวไทย มาตรา 50 (4) บุคคลมีหน้าที่เข้ารับการศึกษาอบรมในการศึกษาภาคบังคับ

หมวดหน้าที่ของรัฐ มาตรา 54 รัฐต้องดำเนินการให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาเป็นเวลาสิบสองปีตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับอย่างมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย รัฐต้อง ดำเนินการให้เด็กเล็ก ได้รับการดูแลและพัฒนา ก่อนเข้ารับการศึกษาภาคบังคับ เพื่อพัฒนาร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ให้สมกับวัย โดยส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคเอกชน เข้ามามีส่วนร่วม ในการดำเนินการด้วย รัฐต้องดำเนินการให้ประชาชนได้รับการศึกษาตามความต้องการ

ในระบบต่าง ๆ รวมทั้งส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิตและจัดให้มีการร่วมมือระหว่างรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคเอกชนในการจัดการศึกษาทุกระดับ โดยรัฐมีหน้าที่ดำเนินการ กำกับ ส่งเสริม และสนับสนุนให้การจัดการศึกษาดังกล่าว มีคุณภาพและได้มาตรฐานสากล ทั้งนี้ ตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติซึ่งอย่างน้อยต้องมีบทบัญญัติเกี่ยวกับการจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ และการดำเนินการและตรวจสอบการดำเนินการให้เป็นไปตามแผนการศึกษาแห่งชาติด้วย การศึกษาทั้งปวงต้องมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดีมีวินัย ภูมิใจในชาติ มีความสามารถเชี่ยวชาญได้ตามความถนัดของตน และมีความรับผิดชอบต่อครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ ในการดำเนินการให้เด็กเล็กได้รับการดูแล และพัฒนาก่อนเข้ารับการศึกษาภาคบังคับหรือให้ประชาชนได้รับการศึกษาตามความต้องการในระบบต่าง ๆ และได้รับการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต รัฐต้องดำเนินการให้ผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ได้รับการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาตามความถนัดของตน ให้จัดตั้งกองทุนเพื่อใช้ในการช่วยเหลือผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ เพื่อลดความเหลื่อมล้ำในการศึกษาและเพื่อเสริมสร้างและพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพครู โดยให้รัฐจัดสรรงบประมาณให้แก่กองทุนหรือใช้มาตรการหรือกลไกทางภาษี รวมทั้งการให้ผู้บริจาคทรัพย์เงินเข้ากองทุนได้รับประโยชน์ในการลดหย่อนภาษีด้วย ทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติซึ่งกฎหมายดังกล่าวอย่างน้อยต้องกำหนดให้การบริหารจัดการกองทุนเป็นอิสระและกำหนดให้มีการใช้จ่ายเงินกองทุนเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าว

หมวดการปฏิรูปประเทศ มาตรา 258 (จ) ให้ดำเนินการปฏิรูปประเทศในด้านการศึกษาให้เกิดผลดังต่อไปนี้

(1) เริ่มดำเนินการให้เด็กเล็กได้รับการดูแลและพัฒนาก่อนเข้ารับการศึกษาภาคบังคับ เพื่อให้เด็กเล็กได้รับการพัฒนาร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ให้สมกับวัยโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย

(2) ดำเนินการตรากฎหมายเพื่อจัดตั้งกองทุนเพื่อใช้ในการช่วยเหลือผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ เพื่อลดความเหลื่อมล้ำในการศึกษา และเพื่อเสริมสร้างและพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพครู ให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปีนับตั้งแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้

(3) ให้มีกลไกและระบบการผลิต คัดกรอง และพัฒนาผู้ประกอบวิชาชีพครูและอาจารย์ให้ได้ผู้มีจิตวิญญาณแห่งความเป็นครูมีความรู้ความสามารถอย่างแท้จริง ได้รับค่าตอบแทนที่เหมาะสมกับความสามารถ และประสิทธิภาพในการสอน รวมทั้งมีกลไกสร้างระบบคุณธรรมในการบริหารงานบุคคลของผู้ประกอบวิชาชีพครู

(4) ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนทุกระดับเพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนได้ตามความถนัด และปรับปรุงโครงสร้างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อบรรลุเป้าหมายดังกล่าว โดยสอดคล้องกันทั้งในระดับชาติ และระดับพื้นที่ดังกล่าว

หมวดการปฏิรูปประเทศ มาตรา 261 ในการปฏิรูปตามมาตรา 258 จ. ด้านการศึกษา ให้มีคณะกรรมการที่มีความเป็นอิสระคณะหนึ่งที่คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งดำเนินการศึกษาและจัดทำข้อเสนอแนะ และร่างกฎหมายที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการให้บรรลุเป้าหมาย เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีดำเนินการ

2. ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561 - 2580

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา 65 บัญญัติให้รัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติ เป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกันเพื่อให้เกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมาย

วิสัยทัศน์ “ประเทศไทย มีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”

เป้าหมายการพัฒนาประเทศ คือ “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนา อย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน”

ยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ 6 ด้าน และภารกิจสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพะเยา สนับสนุนให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญทั้ง 6 ด้าน ดังนี้

- 1) ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง
- 2) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน
- 3) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์
- 4) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม
- 5) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- 6) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

การประเมินผลการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติ

- 1) ความอยู่ดีมีสุขของคนไทยและสังคมไทย
- 2) ชีตความสามารถในการแข่งขัน การพัฒนาเศรษฐกิจ และการกระจายรายได้
- 3) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ
- 4) ความเท่าเทียมและความเสมอภาคของสังคม
- 5) ความหลากหลายทางชีวภาพ คุณภาพสิ่งแวดล้อม และความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติ
- 6) ประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการเข้าถึงการให้บริการของภาครัฐ

3. แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2566 - 2580) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม)

(1) ประเด็น 12 การพัฒนาการเรียนรู้ (หลัก)

(1.1) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ

- เป้าหมายที่ 1 คนไทยมีการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานสากลเพิ่มขึ้น มีทักษะที่จำเป็นของโลกศตวรรษที่ 21 สามารถในการแก้ปัญหา ปรับตัว สื่อสารและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น มีนิสัยใฝ่เรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต
- เป้าหมายที่ 2 คนไทยได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพตามความถนัดและความสามารถของพหุปัญญาดีขึ้น

● การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เป็นหน่วยงานหลักในการบูรณาการ จัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะและทักษะที่จำเป็นในโลกยุคใหม่ โดยมีเป้าหมายสำคัญ คือ ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบและ การศึกษาตามอัธยาศัยให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงในโลกยุคใหม่ และส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาระบบบริหารงาน บุคคลและพัฒนาสมรรถนะของข้าราชการ ครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงในโลกยุคใหม่ เพื่อส่งเสริมและขับเคลื่อนการศึกษาทั้งในระดับสากล และระดับประเทศมีคุณภาพเพิ่มขึ้น ทั้งคะแนน PISA ผลการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขัน ด้านการศึกษา (IMD World Competitiveness Ranking) ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ผลการประเมินความสามารถด้านการอ่านของผู้เรียน (Reading Test) ผลการทดสอบความสามารถพื้นฐานของผู้เรียนระดับชาติ (National Test) และผล การทดสอบทางการ ศึกษาในระดับชาติด้านศึกษานอกระบบโรงเรียน (N-NET) รวมทั้งส่งเสริมการเรียนรู้แบบ พหุปัญญาผ่านการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลายขึ้น ซึ่งจะส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายของแผนแม่บท ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (Y2) ประเด็นที่ 12 การพัฒนาการเรียนรู้ ข้อที่ 2.1 “คนไทยเป็นคนดี คนเก่ง มีคุณภาพ พร้อมสำหรับวิถีชีวิตในศตวรรษที่ 21” และ 2.2 “สังคมไทยมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อและสนับสนุนต่อการพัฒนา คนตลอดช่วงชีวิต”

(1.2) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ

1.2.1) แผนย่อยที่ 3.1 การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21

● แนวทางการพัฒนา

1) ปรับเปลี่ยนระบบการเรียนรู้สำหรับศตวรรษที่ 21 โดยการ (1) พัฒนาระบบการเรียนรู้ในทุกๆระดับชั้น ตั้งแต่ปฐมวัยจนถึงอุดมศึกษา ที่ใช้ฐานความรู้และระบบคิดในลักษณะสหวิทยาการ มีการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นหลักสูตรฐานสมรรถนะให้ได้มาตรฐานกับ หลักสูตรในระบบการศึกษาชั้นนำที่ได้รับการยอมรับในระดับนานาชาติอย่างต่อเนื่อง มีการจัดทำรายงาน ประจำปีที่เปิดเผยต่อสาธารณะเกี่ยวกับการนิเทศ การติดตามประเมินผล และการปรับปรุงหลักสูตรฐาน สมรรถนะ (2) พัฒนาระบบการเรียนรู้ของผู้เรียนทุกระดับการศึกษา รวมถึงจัดกิจกรรมเสริมทักษะเพื่อ พัฒนาทักษะสำหรับศตวรรษที่ 21 มีการผสมผสานเทคโนโลยีเข้ากับเนื้อหาและวิธีการสอน โดยใช้เทคโนโลยี สนับสนุนทฤษฎีการเรียนรู้แบบใหม่ในการพัฒนาเนื้อหาและทักษะแบบใหม่ เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ ในศตวรรษที่ 21 ควรมีคุณลักษณะที่มีชีวิต มีพลวัต มีปฏิสัมพันธ์ การเชื่อมต่อและมีส่วนร่วม (3) พัฒนาระบบ การเรียนรู้ เชิงบูรณาการที่เน้นการลงมือปฏิบัติ มีการสะท้อนความคิด/ทบทวนไตร่ตรอง โดยเน้นการเรียน การสอนที่เสริมสร้างทักษะชีวิต และสามารถนำมาใช้ต่อยอดในการประกอบอาชีพได้จริง และ (4) พัฒนา ระบบการ เรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนสามารถกำกับการเรียนรู้ของตนได้ เพื่อให้สามารถนำองค์ความรู้ไปใช้สร้างรายได้ รวมถึงมี ทักษะด้านวิชาชีพและทักษะชีวิต โดยใช้สื่อผสมอย่างหลากหลาย ปรับเปลี่ยน ตามความสามารถและ ระดับของผู้เรียน มีเนื้อหาที่ไม่ยึดติดกับตัวสื่อ เลือกประกอบเนื้อหา ได้เอง ค้นหา แก้ไข จัดบันทึกได้ เก็บ ประวัติการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ มีระบบการประเมินผลการเรียนรู้ที่รวดเร็วและต่อเนื่อง โดยผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ และสมรรถนะที่เป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน

2) เปลี่ยนโฉมบทบาท “ครู” ให้เป็นครูยุคใหม่ โดยการ (1) วางแผนการผลิต พัฒนาและปรับปรุงบทบาท “ครู คณาจารย์ยุคใหม่” ให้เป็น “ผู้อำนวยการการเรียนรู้” (2) ปรับระบบการผลิตและพัฒนาครูตั้งแต่การดึงดูด คัดสรร ผู้มีความสามารถสูงให้เข้ามาเป็นครู ปฏิรูประบบการผลิตครูยุคใหม่โดยใช้หลักสูตรฐานสมรรถนะของวิชาชีพครูที่สามารถสร้างทักษะในการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นหลักสูตร ฐานสมรรถนะ และมีครูที่ชำนาญในด้านการสอนภาษาอังกฤษและภาษาที่ 3 ที่ได้มาตรฐานในระดับนานาชาติ ในจำนวนที่เพียงพอต่อความต้องการของนักเรียน อีกทั้งยังมีระบบการอบรมและเสริมสมรรถนะครูที่ผ่านการศึกษาระบบเดิม หรือครูภาษาอังกฤษ และภาษาที่ 3 ที่ยังไม่ผ่านการประเมินมาตรฐานในระดับนานาชาติ และ (3) ส่งเสริมสนับสนุนระบบการพัฒนาศักยภาพและสมรรถนะครูอย่างต่อเนื่อง ครอบคลุมทั้งเงินเดือน สายอาชีพและระบบสนับสนุนอื่น ๆ

3) เพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการศึกษาในทุกระดับ ทุกประเภท โดยการ (1) ปฏิรูปโครงสร้างองค์กรด้านการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ โดยเน้นการสร้างควมรับผิดชอบต่อผลลัพธ์ ตั้งแต่ระดับบนสุดลงไปจนถึงระดับโรงเรียน รวมถึงมีโครงสร้างแรงจูงใจและความรับผิดชอบของหน่วยงานและบุคลากรทางการศึกษา ทั้งระบบที่เหมาะสม (2) จัดให้มีมาตรฐานขั้นต่ำของโรงเรียนในทุกระดับ เพื่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น มีการกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำของโรงเรียนในทุกระดับ ที่เหมาะสมกับบริบทของประเทศ ในด้านความพร้อมของโครงสร้างพื้นฐาน อุปกรณ์การเรียนการสอน การบริหารจัดการโรงเรียน จำนวนครูที่ครบชั้น ครบวิชา จำนวนพนักงานสนับสนุนงานบริหารจัดการโรงเรียน (3) ปรับปรุงโครงสร้างการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ และเพิ่มคุณภาพการศึกษา มีการปรับปรุงโครงสร้างการศึกษาที่เน้นสายอาชีพมากขึ้น มีการเรียนการสอนและการเรียนรู้ที่ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ เกิดทักษะความเข้าใจและใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ทักษะภาษาที่ 3 ทักษะและความรู้ในการประกอบอาชีพใหม่ ๆ อย่างคล่องตัว เพิ่มประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากรทางการศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม (4) เพิ่มการมีส่วนร่วมจากภาคเอกชนในการจัดการศึกษา ส่งเสริมภาคประชาสังคมปรับปรุงแหล่งเรียนรู้ในชุมชนให้เป็นพื้นที่เรียนรู้เชิงสร้างสรรค์และมีชีวิต รวมถึงการเรียนรู้และทบทวนทักษะพื้นฐาน ได้แก่ การอ่านออก เขียนได้ คิดเลขเป็น โดยระดมทรัพยากร จากภาคเอกชนและภาคประชาสังคม (5) พัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา โดยแยกการประกันคุณภาพการศึกษาออกจากการประเมินคุณภาพและการรับรองคุณภาพ และการกำกับดูแลคุณภาพการศึกษา และปฏิรูประบบการสอบที่นำไปสู่การวัดผลในเชิงทักษะที่จำเป็นสำหรับศตวรรษที่ 21 มากกว่าการวัดระดับความรู้ และ (6) ส่งเสริม การวิจัยและใช้เทคโนโลยีในการสร้างและจัดการความรู้ การเรียนการสอน และการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพที่สอดคล้องกับบริบทพื้นที่ ซึ่งรวมถึงการบูรณาการ ความร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับภาคอุตสาหกรรม ชุมชน และภาครัฐ เพื่อเสริมสร้างระบบนิเวศนวัตกรรมที่เข้มแข็ง

4) พัฒนาระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยการ (1) จัดให้มีระบบการศึกษาและระบบฝึกอบรม ฐานสมรรถนะที่มีคุณภาพสูงและยืดหยุ่น (2) มีมาตรการจูงใจและส่งเสริมสนับสนุนให้คนเข้าสู่ใฝ่เรียนรู้ พัฒนาตนเอง รวมถึงการยกระดับทักษะวิชาชีพ (3) พัฒนาระบบการเรียนรู้ชุมชนให้เข้าถึงได้ทุกที่ทุกเวลา โดยความร่วมมือจากภาครัฐ ภาคเอกชนและภาคประชาสังคม (4) พัฒนาระบบเครือข่ายเทคโนโลยีดิจิทัลและดิจิทัลแพลตฟอร์ม สื่อดิจิทัลเพื่อการศึกษาในทุกระดับ ทุกประเภทการศึกษาอย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ และ (5) พัฒนาโปรแกรมประยุกต์หรือสื่อการเรียนรู้ดิจิทัลที่มีคุณภาพที่นักเรียน นักศึกษา และประชาชนสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองผ่านเทคโนโลยีสมัยใหม่ได้

- เป้าหมายของแผนย่อย

คนไทยได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐาน มีทักษะการเรียนรู้และทักษะที่จำเป็นของโลกศตวรรษที่ 21 สามารถเข้าถึงการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตดีขึ้น

- การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บท

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์พัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพ โดยการส่งเสริมการเรียนการสอน พัฒนาระบบการคิดอย่างเป็นระบบผ่านประสบการณ์ตรงจากการลงมือปฏิบัติ ควบคู่กับการเรียนรู้ผ่านสื่อเทคโนโลยีดิจิทัล สร้างแพลตฟอร์มดิจิทัลรองรับการเรียนรู้ที่หลากหลาย ควบคู่กับการบูรณาการ จัดกระบวนการเรียนรู้ที่ส่งเสริมระเบียบ วินัย คุณธรรม จริยธรรม จิตสาธารณะ ความเป็นพลเมืองและความปลอดภัยของผู้เรียน การส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้แก่กลุ่มเป้าหมายและการเรียนรู้ ในชุมชนให้เข้าถึงความรู้ได้ทุกที่ ทุกเวลา และการพัฒนาระบบบริหารงานบุคคลของครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อยกระดับสมรรถนะในการปฏิบัติงาน รวมทั้งส่งเสริมการวิจัยและนวัตกรรมการบริหารและการจัดการศึกษา ผ่านโครงการและกิจกรรมต่าง ๆ เช่น โครงการพัฒนาหลักสูตร กระบวนการจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล โครงการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โครงการพัฒนาหลักสูตรโรงเรียนนอกระบบที่เชื่อมโยงมาตรฐานอาชีพ/มาตรฐานฝีมือแรงงาน โครงการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและการเสริมสร้างจิตสาธารณะและการเป็นพลเมืองดี โครงการลูกเสือ เนตรนารี บำเพ็ญตนเพื่อสาธารณประโยชน์ โครงการพัฒนาระบบบริหารจัดการเพื่อการพัฒนาครู และบุคลากรทางการศึกษา โครงการพัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โครงการพัฒนาทักษะด้านดิจิทัลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เป็นต้น ซึ่งจะส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายระดับแผนย่อย (Y1) การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 “คนไทยได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐาน มีทักษะการเรียนรู้และทักษะที่จำเป็นของโลกศตวรรษที่ 21 สามารถเข้าถึงการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตดีขึ้น”

1.2.2) แผนย่อยที่ 3.2 การตระหนักถึงพหุปัญญาของมนุษย์ที่หลากหลาย

- แนวทางการพัฒนา

พัฒนาและส่งเสริมพหุปัญญา โดยพัฒนาระบบบริหารจัดการกลไกการคัดกรอง และการส่งต่อเพื่อส่งเสริมการพัฒนาคนไทยตามพหุปัญญาให้เต็มตามศักยภาพ ส่งเสริมสนับสนุนครอบครัวในการเสริมสร้างความสามารถพิเศษตามความถนัดและศักยภาพทั้งด้านกีฬา ภาษาและวรรณกรรม สุนทรียศิลป์ ส่งเสริม สนับสนุนระบบสถานศึกษาและสภาพแวดล้อมที่เอื้อ ต่อการสร้างและพัฒนาเด็กและเยาวชนที่มีความสามารถพิเศษบนฐานพหุปัญญา และส่งเสริม สนับสนุนมาตรการจูงใจแก่ภาคเอกชนและสื่อในการมีส่วนร่วมและผลักดันให้ผู้มีความสามารถพิเศษมีบทบาทเด่นในระดับนานาชาติ

- เป้าหมายของแผนย่อย

ประเทศไทยมีระบบข้อมูลเพื่อการส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพ ตามพหุปัญญา เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาและการส่งต่อพัฒนาให้เต็มตามศักยภาพเพิ่มขึ้น

- การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ มุ่งหวังให้ผู้เรียนมีสมรรถนะ มีคุณภาพ มีทักษะ มีองค์ความรู้ และคุณลักษณะที่เหมาะสมต่อการเรียนรู้ในโลกยุคใหม่ อีกทั้งกระทรวงศึกษาธิการยังกำหนดจุดเน้นการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ค้นพบพรสวรรค์ ความสนใจ ความถนัด ในอาชีพของตนเองด้วยการเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติ (Active Learning) ทั้งในห้องเรียน สถานประกอบการ รวมทั้งการเรียนรู้ผ่านแพลตฟอร์มและห้องดิจิทัล ผ่านโครงการและกิจกรรม ต่าง ๆ เช่น โครงการส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาคอมพิวเตอร์ (Coding) โครงการ Innovation For Thai Education (IFTE) เป็นต้น ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายระดับแผนย่อย (Y1) การตระหนักถึง พหุปัญญาของมนุษย์ที่หลากหลาย “ประเทศไทยมีระบบข้อมูลเพื่อการส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพ ตามพหุปัญญา เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาและการส่งต่อการพัฒนา ให้เต็มตามศักยภาพเพิ่มขึ้น”

(2) ประเด็น 11 ศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต (รอง)

(2.1) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ

- เป้าหมาย

คนไทยทุกช่วงวัยมีคุณภาพเพิ่มขึ้น ได้รับการพัฒนาอย่างสมดุล ทั้งด้านร่างกาย สติปัญญาและคุณธรรมจริยธรรม เป็นผู้ที่มีความรู้และทักษะในศตวรรษที่ 21 รักการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

- การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เป็นหน่วยงานหลักในการบูรณาการ จัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ มุ่งให้ผู้เรียนมีคุณภาพ ทักษะและคุณลักษณะที่เหมาะสมต่อการเรียนรู้ในโลกยุคใหม่ในทุกช่วงวัยและทุกระดับ (ระดับปฐมวัย วัยเรียน/วัยรุ่น วัยแรงงานและวัยผู้สูงอายุ) ให้ผู้เรียน มีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีจิตสาธารณะรับผิดชอบต่อสังคมและทักษะที่จำเป็นในโลกอนาคต ผ่านกระบวนการจัดการเรียนการสอน พัฒนาระบบการคิดอย่างเป็นระบบ มีแพลตฟอร์มดิจิทัลที่รองรับ การเรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพ ทักษะและคุณลักษณะที่เหมาะสมต่อการเรียนรู้ในโลกยุคใหม่ รวมทั้งแสวงหาความร่วมมือจากประชาชน ชุมชน องค์กรภาครัฐและภาคเอกชนให้มีส่วนร่วมในการพัฒนา ซึ่งจะส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายระดับประเด็น (Y2) ศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต “คนไทยทุกช่วงวัยมีคุณภาพ เพิ่มขึ้น ได้รับการพัฒนา อย่างสมดุล ทั้งด้านร่างกาย สติปัญญาและคุณธรรมจริยธรรม เป็นผู้ที่มีความรู้และทักษะ ในศตวรรษที่ 21 รักการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต”

(2.2) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ

2.2.1) แผนย่อย 3.2 การพัฒนาเด็กตั้งแต่ช่วงการตั้งครรภ์จนถึงปฐมวัย

- แนวทางการพัฒนา

1) จัดให้มีการพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีพัฒนาการ สมรรถนะ และคุณลักษณะ ที่ดีที่ สมวัยทุกด้าน โดยการพัฒนาหลักสูตรการสอนและปรับปรุงสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีคุณภาพ ตามมาตรฐานที่เน้นการพัฒนาทักษะสำคัญด้านต่าง ๆ อาทิ ทักษะทางสมอง ทักษะ ด้านความคิดความจำ ทักษะ การควบคุมอารมณ์ ทักษะการวางแผนและการจัดระบบ ทักษะการรู้จักประเมินตนเอง ควบคู่กับการยกระดับ บุคลากรในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีความพร้อมทั้งทักษะ ความรู้ จริยธรรม และความเป็นมืออาชีพ ตลอดจน ผลักดันให้มีกฎหมายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ให้ครอบคลุมทั้งการพัฒนาทักษะการเรียนรู้เน้นการเตรียมความพร้อม

เข้าสู่ระบบการศึกษา การพัฒนาสุขภาพอนามัยให้มีพัฒนาการที่สมวัยและการเตรียมทักษะการอยู่ในสังคม ให้มีพัฒนาการอย่างรอบด้าน

- เป้าหมายของแผนย่อย

เด็กเกิดอย่างมีคุณภาพ มีพัฒนาการสมวัย สามารถเข้าถึงบริการที่มีคุณภาพมากขึ้น

- การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ให้ความสำคัญการพัฒนา เด็กปฐมวัย ให้มีพัฒนาการ สมรรถนะ และคุณลักษณะที่ดีที่สมวัยทุกด้าน และจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการจัดการศึกษาปฐมวัยของกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาปฐมวัยนำไปเป็นกรอบในการจัดการศึกษา รวมทั้งดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยพร้อมทั้งพัฒนาครูและบุคลากรที่ดูแลเด็กปฐมวัยให้มีทักษะความเชี่ยวชาญในการดูแลเด็กปฐมวัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน การขับเคลื่อนการพัฒนาการจัดการศึกษาปฐมวัยในระดับพื้นที่ โดยการขับเคลื่อนของสำนักงานศึกษาธิการภาคและสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ซึ่งจะส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายระดับแผนย่อย (Y1) การพัฒนา เด็กตั้งแต่ช่วงการตั้งครรภ์จนถึงปฐมวัย “เด็กเกิดอย่างมีคุณภาพ มีพัฒนาการสมวัย สามารถเข้าถึงบริการที่มีคุณภาพมากขึ้น”

2.2.2) แผนย่อย 3.3 การพัฒนาช่วงวัยเรียน/วัยรุ่น

- แนวทางการพัฒนา

- 1) จัดให้มีการพัฒนาทักษะที่สอดคล้องกับทักษะในศตวรรษที่ 21 โดยเฉพาะทักษะด้านการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ ความสามารถในการแก้ปัญหาที่ซับซ้อน ความคิดสร้างสรรค์ การทำงานร่วมกับผู้อื่น
- 2) จัดให้มีการพัฒนาทักษะด้านภาษา ศิลปะ และความสามารถในการใช้เทคโนโลยีที่สอดคล้องกับความสามารถ ความถนัดและความสนใจ
- 3) จัดให้มีการพัฒนาทักษะในการวางแผนชีวิตและวางแผนการเงิน ตลอดจนทักษะที่เชื่อมต่อกับโลกการทำงาน
- 4) จัดให้มีการพัฒนาทักษะอาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ การบ่มเพาะการเป็นนักคิด นักนวัตกรรม และการเป็นผู้ประกอบการใหม่ รวมทั้งทักษะชีวิตที่สามารถอยู่ร่วมและทำงานภายใต้สังคมที่เป็นพหุวัฒนธรรม

- เป้าหมายของแผนย่อย

วัยเรียน/วัยรุ่น มีความรู้และทักษะในศตวรรษที่ 21 ครบถ้วน รู้จักคิด วิเคราะห์ รักการเรียนรู้ มีสำนึกพลเมือง มีความกล้าหาญทางจริยธรรม มีความสามารถในการแก้ปัญหา ปรับตัว สื่อสาร และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพตลอดชีวิตดีขึ้น

- การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ในฐานะที่เป็นหน่วยงานเจ้าภาพ (จ.3) ในการขับเคลื่อนเป้าหมายของแผนย่อยการพัฒนาช่วงวัยเรียน/วัยรุ่น ให้ความสำคัญกับการพัฒนาทักษะ ความรู้ ความสามารถของผู้เรียนให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคใหม่ โดยเฉพาะทักษะการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ ความสามารถในการแก้ปัญหาที่ซับซ้อน ควบคู่กับปลูกฝังความเป็นคนดี มีวินัย โดยดำเนินโครงการ/กิจกรรมเกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนสำหรับศตวรรษที่ 21 การพัฒนา ปรับปรุงระบบดิจิทัล

แพลตฟอร์มเพื่อการเรียนรู้แห่งชาติ (National Digital Learning Platform) โครงการส่งเสริมเวทีและประชาคม เพื่อการจัดทำรูปแบบและการพัฒนาหลักสูตรต่อเนื่องเชื่อมโยงการศึกษาขั้นพื้นฐานกับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา การพัฒนาสมรรถนะครูด้านการสร้างสื่อดิจิทัลเพื่อการจัดการเรียนรู้ยุคใหม่ การพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในศตวรรษที่ 21 เป็นต้น เพื่อส่งผลกระทบต่อการบรรลุเป้าหมายระดับแผนย่อย (Y1) การพัฒนาช่วงวัยเรียน/วัยรุ่น “วัยเรียน/วัยรุ่น มีความรู้และทักษะในศตวรรษที่ 21 ครบถ้วน รู้จักคิด วิเคราะห์ รักการเรียนรู้ มีสำนึกพลเมืองมีความกล้าหาญทางจริยธรรม มีความสามารถในการแก้ปัญหา ปรับตัว สื่อสาร และทำงานร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีประสิทธิภาพตลอดชีวิตดีขึ้น”

2.2.3) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ 3.4 การพัฒนาและยกระดับศักยภาพวัยแรงงาน

- **แนวทางการพัฒนา**

ยกระดับศักยภาพ ทักษะและสมรรถนะของคนในช่วงวัยทำงานให้มีคุณภาพ มาตรฐานสอดคล้องกับความสามารถเฉพาะบุคคลและความต้องการของตลาดงาน รวมทั้งเทคโนโลยีสมัยใหม่ เพื่อสร้างความเข้มแข็งเศรษฐกิจและผลิตภาพเพิ่มขึ้นให้กับประเทศ

- **เป้าหมายของแผนย่อย**

แรงงานมีศักยภาพในการเพิ่มผลผลิต มีทักษะอาชีพสูง ตระหนักในความสำคัญที่จะพัฒนาตนเองให้เต็มศักยภาพ สามารถปรับตัวและเรียนรู้สิ่งใหม่ตามพลวัตของโครงสร้างอาชีพและความต้องการของตลาดแรงงานเพิ่มขึ้น

- **การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ**

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนพัฒนาระบบการคิดอย่างเป็นระบบ ผ่านประสบการณ์ตรงจากการลงมือปฏิบัติ ควบคู่กับการเรียนรู้ผ่านสื่อเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อสนับสนุนการพัฒนาทักษะแรงงานให้มีความรู้ พัฒนาต่อยอดความรู้ในการสร้างสรรค์ผลงานใหม่ ๆ มีโอกาสและมีทางเลือกในการทำงานและสร้างงาน พร้อมทั้งสร้างทักษะทางวิชาชีพต่าง ๆ โดยสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ หรือ สกร. มีหน้าที่หลักในการจัดทำหลักสูตรการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ประสานความร่วมมือและความช่วยเหลือกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน ทั้งในและต่างประเทศ ได้จัดทำโครงการและกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การพัฒนาหลักสูตรโรงเรียนนอกระบบที่เชื่อมโยงกับมาตรฐานอาชีพ/มาตรฐานฝีมือแรงงาน โครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน เป็นต้น ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อ การบรรลุเป้าหมายระดับแผนย่อย (Y1) การพัฒนาและยกระดับศักยภาพวัยแรงงาน “แรงงานมีศักยภาพในการเพิ่มผลผลิต มีทักษะอาชีพสูง ตระหนักในความสำคัญที่จะพัฒนาตนเอง ให้เต็มศักยภาพ สามารถปรับตัวและเรียนรู้สิ่งใหม่ตามพลวัตของโครงสร้างอาชีพและความต้องการของตลาดแรงงานเพิ่มขึ้น”

2.2.4) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ 3.5 การส่งเสริมศักยภาพผู้สูงอายุ

- **แนวทางการพัฒนา**

ส่งเสริมการมีงานทำของผู้สูงอายุให้พึ่งพาตนเองได้ทางเศรษฐกิจ และร่วมเป็นพลังสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ ชุมชนและประเทศ ตลอดจนจัดทำหลักสูตรพัฒนาทักษะในการประกอบอาชีพที่เหมาะสมกับวัย สมรรถนะทางกาย ลักษณะงาน และส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ในการทำงานร่วมกันระหว่างกลุ่มวัย

- เป้าหมายของแผนย่อย

ผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความมั่นคงในชีวิต มีทักษะการดำรงชีวิต เรียนรู้พัฒนาตลอดชีวิต มีส่วนร่วมในกิจกรรมสังคม สร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่สังคมเพิ่มขึ้น

- การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ มุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนทุกช่วงวัยให้มีคุณภาพมีทักษะและคุณลักษณะที่เหมาะสมต่อการเรียนรู้ในโลกยุคใหม่ สำหรับการขับเคลื่อน การดำเนินงาน เพื่อบรรลุเป้าหมายการส่งเสริมศักยภาพผู้สูงอายุ ผ่านกระบวนการจัดการโครงการและกิจกรรมของสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ เช่น การผลิตผู้ดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง โดยความร่วมมือระหว่างกระทรวงศึกษาธิการ และกระทรวงสาธารณสุข การส่งเสริมให้ผู้สูงอายุกลุ่มติดสังคม มีโอกาสเข้ารับการศึกษาตลอดชีวิต เพื่อคงสมรรถนะทางกาย จิตและสมองในรูปแบบกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตที่หลากหลาย เป็นต้น ซึ่งจะส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายระดับแผนย่อย (Y1) การส่งเสริมศักยภาพผู้สูงอายุ “ผู้สูงอายุ มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความมั่นคงในชีวิต มีทักษะการดำรงชีวิต เรียนรู้พัฒนาตลอดชีวิต มีส่วนร่วมในกิจกรรมสังคม สร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่สังคมเพิ่มขึ้น”

(3) ประเด็น 10 การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม (รอง)

(3.1) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ

- เป้าหมาย

คนไทยมีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และมีความรัก และภูมิใจในความเป็นไทยมากขึ้น นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำรงชีวิต สังคมไทย มีความสุขและเป็นที่ยอมรับของนานาประเทศมากขึ้น

- การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ มีหน้าที่และบทบาทสำคัญในการส่งเสริม ประสานการศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมและการกีฬา ร่วมกับส่วนราชการอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สอดคล้องกับการส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงในโลกยุคใหม่ ผ่านการบูรณาการ จัดกระบวนการเรียนรู้ที่ส่งเสริม ระเบียบ วินัย คุณธรรม จริยธรรม จิตสาธารณะ ความเป็นพลเมืองและความปลอดภัยของผู้เรียน และขับเคลื่อนภายใต้กลุ่มโครงการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม จิตสาธารณะ ความเป็นพลเมืองและความปลอดภัยของผู้เรียน เช่น โครงการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนด้านศาสนาในสถานศึกษา การส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิเด็กและเยาวชนในสถานศึกษา การจัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาดในสถานศึกษา เป็นต้น ซึ่งจะส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายในระดับประเด็นของแผนแม่บท (Y2) การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม “คนไทยมีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และมีความรัก และภูมิใจในความเป็นไทยมากขึ้น นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำรงชีวิต สังคมไทยมีความสุขและเป็นที่ยอมรับของนานาประเทศ มากขึ้น”

(3.2) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ 3.1 การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม ค่านิยม และการเสริมสร้างจิตสาธารณะและการเป็นพลเมืองที่ดี

- **แนวทางการพัฒนา**

บูรณาการเรื่องความซื่อสัตย์ วินัย คุณธรรม จริยธรรม และด้านสิ่งแวดล้อมในการจัดการเรียนการสอนในและนอกสถานศึกษา จัดให้มีการเรียนการสอนตามพระราชดำริ และปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา จัดให้มีการเรียนรู้ทางศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมของชาติ และภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมทั้งการตระหนักรู้ และการมีส่วนร่วมด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้รองรับการเปลี่ยนแปลงทั้งในประเทศและต่างประเทศ

- **เป้าหมายของแผนย่อย**

คนไทยเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ มีความพร้อมในทุกมิติตามมาตรฐาน และสมดุลทั้งด้านสติปัญญา คุณธรรม จริยธรรม มีจิตวิญญาณที่ดี เข้าใจในการปฏิบัติตนปรับตัว เข้ากับสภาพแวดล้อมดีขึ้น

- **การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ**

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กำหนดกลยุทธ์การบูรณาการ จัดกระบวนการเรียนรู้ที่ส่งเสริมระเบียบ วินัย คุณธรรม จริยธรรม จิตสาธารณะ ความเป็นพลเมืองและความปลอดภัยของผู้เรียน เพื่อเป็นการปลูกฝัง สร้างความตระหนักรู้ ผ่านโครงการต่าง ๆ เช่น โครงการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและการเสริมสร้างจิตสาธารณะและการเป็นพลเมืองดี โครงการโรงเรียนดีวิถีลูกเสือ โครงการลูกเสือ เนตรนารีบำเพ็ญตนเพื่อสาธารณประโยชน์ โครงการส่งเสริมระเบียบวินัยลูกเสือ เนตรนารี โครงการเยาวชนเสริมสร้างเอกลักษณ์ วัฒนธรรมไทยแนวใหม่ เป็นต้น ซึ่งจะส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายระดับแผนย่อย (Y1) การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม ค่านิยม และการเสริมสร้างจิตสาธารณะและการเป็นพลเมืองที่ดี “คนไทยเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ มีความพร้อมในทุกมิติตามมาตรฐานและสมดุลทั้งด้านสติปัญญา คุณธรรม จริยธรรม มีจิตวิญญาณที่ดี เข้าใจในการปฏิบัติตนปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมดีขึ้น”

4. แผนปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา

วัตถุประสงค์ของการปฏิรูปการศึกษา มีดังนี้

1) **ยกระดับคุณภาพของการจัดการศึกษา (enhance Quality of education)** ครอบคลุม

(1.1) ผลลัพธ์ทางการศึกษาและการเรียนรู้ (learning outcomes) ทั้งด้านความรู้ ทักษะเจตคติ ที่ถูกต้อง และรู้จักดูแลสุขภาพ เพื่อการจัดการในเรื่องการดำรงชีวิตของตนเองและการใช้ชีวิตร่วมกับผู้อื่น ตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญมาตรา 54 วรรค 4

(1.2) ครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา ที่ต้องเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญ คุรมีจิตวิญญาณของความเป็นครู

(1.3) หลักสูตรและกระบวนการจัดการศึกษาและการเรียนรู้ที่ยืดหยุ่น หลากหลาย ถูกต้อง ทันสมัย ทันเวลา และมุ่งเน้นการสร้างเสริมคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม(educational core processes) ทางสังคมที่ถูกต้อง

(1.4) สถานศึกษาและระบบสนับสนุน (educational institutions and support systems) ที่ตอบสนองต่อความต้องการของการจัดการศึกษา ตลอดจนทรัพยากรด้านการศึกษาที่มีคุณภาพ ได้แก่งบประมาณและเทคโนโลยี

2. ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา (reduce disparity In education) เป็นส่วนหนึ่งของการสร้างความเสมอภาคทางการศึกษา (equity in education) ประกอบด้วย

(2.1) โอกาสในการเข้าถึงการศึกษาและเทคโนโลยีที่สนับสนุนการเรียนรู้ (equity in access)

(2.2) โอกาสในการได้รับทางเลือกในการศึกษาและการเรียนรู้พัฒนาที่เหมาะสมกับศักยภาพของผู้เรียน (equity in choosing Appropriate process in education)

(2.3) โอกาสในการได้รับประโยชน์จากการเรียนรู้และการพัฒนาทักษะในการประกอบอาชีพที่เหมาะสมกับศักยภาพตามความถนัดของผู้เรียน (equity in benefiting from aptitude-based quality of education) ทั้งในและนอกระบบการศึกษา รวมถึงการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ

3. มุ่งความเป็นเลิศและสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ (leverage excellence and competitiveness) หมายถึง การสร้างสมรรถนะและคุณลักษณะของผู้เรียนที่มีศักยภาพสูง ความเป็นผู้นำ ริเริ่มสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ๆ และการผลิตนักวิจัยและนักเทคโนโลยีชั้นนำให้สามารถต่อยอดงานวิจัยที่สามารถตอบโจทย์การพัฒนาประเทศ การสร้างความร่วมมือและเชื่อมต่อกับสถาบันวิจัยอื่น ๆ ทั่วโลก สอดคล้องกับทิศทางการขับเคลื่อนทางเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อมของประเทศ อีกทั้งสถาบันการศึกษาของไทยและระบบการศึกษาไทยต้องได้รับการยอมรับว่าเทียบเคียงได้กับประเทศชั้นนำอื่นๆ

4. ปรับปรุงระบบการศึกษาให้มีประสิทธิภาพในการใช้ทรัพยากร เพิ่มความคล่องตัวในการรองรับความหลากหลายของการจัดการศึกษา และสร้างเสริมธรรมาภิบาล (improve Efficiency,agility and good governance) โดยเฉพาะการส่งเสริมและสร้างสมดุลของความคุ้มค่า ความโปร่งใสความรับผิดชอบ คุณธรรมและจริยธรรม

ทั้งนี้ ระบบการศึกษาของประเทศที่มีธรรมาภิบาลจะเอื้อต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ข้อ 1 - 3 ข้างต้นอย่างครอบคลุมและสมดุล (balanced and inclusive achievement) ทั้งนี้ การศึกษาที่จะได้รับการปฏิรูปตามวัตถุประสงค์ที่กล่าวถึงข้างต้นนี้จะครอบคลุมถึงการเรียนรู้ตลอดชีวิต มิได้จำกัดเฉพาะการจัดการศึกษาเพื่อคุณวุฒิตามระดับเท่านั้น

กอปศ. ได้กำหนดแผนงานเพื่อการปฏิรูปการศึกษา 7 เรื่อง เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของการปฏิรูปการศึกษาข้างต้น ไว้ดังนี้

เรื่องที่ 1 : การปฏิรูประบบการศึกษาและการเรียนรู้โดยรวมของประเทศ โดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติฉบับใหม่และกฎหมายลำดับรอง

มีประเด็นปฏิรูป 5 ประเด็น ได้แก่

- การมีพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.... และมีการทบทวน จัดทำ แก้ไข และปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
- การสร้างความร่วมมือระหว่างรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเอกชน เพื่อการจัดการศึกษา
- การขับเคลื่อนการจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาตนเองและการศึกษาเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อรองรับการพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต
- การทบทวนและปรับปรุงแผนการศึกษาแห่งชาติ
- การจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติ

เรื่องที่ 2 : การปฏิรูปการพัฒนาเด็กเล็กและเด็กก่อนวัยเรียน

มีประเด็นปฏิรูป 2 ประเด็น ได้แก่

- การพัฒนาระบบการดูแล พัฒนา และจัดการเรียนรู้ เพื่อให้เด็กปฐมวัยได้รับการพัฒนา ร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้สมกับวัย
- การสื่อสารสังคมเพื่อสร้างความเข้าใจในการพัฒนาเด็กปฐมวัย

เรื่องที่ 3 : การปฏิรูปเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา

มีประเด็นปฏิรูป 3 ประเด็น ได้แก่

- การดำเนินการเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา
- การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลพิการ บุคคลที่มีความสามารถพิเศษ และบุคคลที่มีความต้องการการดูแลเป็นพิเศษ
- การยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาในพื้นที่ห่างไกล หรือในสถานศึกษาที่ต้องมีการยกระดับคุณภาพอย่างเร่งด่วน

เรื่องที่ 4 : การปฏิรูปกลไกและระบบการผลิต คัดกรอง และพัฒนาผู้ประกอบวิชาชีพครู และอาจารย์

มีประเด็นปฏิรูป 5 ประเด็น ได้แก่

- การผลิตครู และการคัดกรองครู เพื่อให้ได้ครูที่มีคุณภาพตรงกับความต้องการของประเทศ และมีจิตวิญญาณของความเป็นครู
- การพัฒนาวิชาชีพครู
- เส้นทางวิชาชีพครู เพื่อให้ครูมีความก้าวหน้า ได้รับค่าตอบแทนและสวัสดิการที่เหมาะสม
- การพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาในสถานศึกษา องค์กรวิชาชีพครู และการปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

เรื่องที่ 5 : การปฏิรูปการจัดการเรียนการสอนเพื่อตอบสนองการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 2.

ประกอบด้วยประเด็นปฏิรูป 8 ประเด็น ได้แก่

- การปรับหลักสูตร พร้อมกระบวนการจัดการเรียนการสอน และการประเมินเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ เป็นหลักสูตรฐานสมรรถนะ
- การจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรม
- การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาระดับชาติและระบบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อ
- การพัฒนาคุณภาพระบบการศึกษา
- ระบบความปลอดภัย และระบบสวัสดิภาพของผู้เรียน
- การปฏิรูปอาชีวศึกษา เพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ
- การปฏิรูปอุดมศึกษาเพื่อยกระดับคุณภาพ เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ประสิทธิภาพ และธรรมาภิบาลของระบบอุดมศึกษา
- การจัดตั้งสถาบันหลักสูตรและการเรียนรู้แห่งชาติ (National Institute of Curriculum and Learning)

เรื่องที่ 6 : การปรับโครงสร้างของหน่วยงานในระบบการศึกษา เพื่อบรรลุเป้าหมายในการปรับปรุง การจัดการเรียนการสอน และยกระดับคุณภาพของการจัดการศึกษา ประกอบด้วยประเด็นปฏิรูป 3 ประเด็น ได้แก่

- สถานศึกษามีความเป็นอิสระในการบริหารและจัดการศึกษา
- พื้นที่นวัตกรรมการศึกษา
- การปรับปรุงโครงสร้างของกระทรวงศึกษาธิการ

เรื่องที่ 7 : การปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้โดยการพลิกโฉมด้วยระบบดิจิทัล (Digitalization for Educational and Learning Reform)

ประกอบด้วยประเด็นปฏิรูป 3 ประเด็น ได้แก่

- การปฏิรูปการเรียนรู้ด้วยดิจิทัลผ่านแพลตฟอร์มการเรียนรู้ด้วยดิจิทัลแห่งชาติ (Digital Learning Reform: National Digital Learning Platform (NDLP)
- ระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการศึกษา (big data for education)
- การพัฒนาความเป็นพลเมืองดิจิทัล (digital citizenship) ในด้านความฉลาดรู้ดิจิทัล (digital literacy) ความฉลาดรู้สารสนเทศ (information literacy) ความฉลาดรู้สื่อ(media lterag) เพื่อการเรียนรู้วิธีการเรียนรู้ (learning how to learn) ในการเรียนรู้ตลอดชีวิตตลอดจนการมี พฤติกรรมที่สะท้อนการรู้คิดกา มารยาท จริยธรรมเกี่ยวกับการใช้สื่อและการสื่อสารบน อินเทอร์เน็ต

การบรรลุผลของการปฏิรูปการศึกษาตามแผนข้างต้น จะแบ่งเป็น 3 ระยะ คือ (1) ระยะเร่งด่วน หรือภายในวันที่ 30 พฤษภาคม พศ. 2562 ซึ่งครบวาระการทำงานของ กอปศ. (2) ระยะสั้น หรือภายใน 3 ปี และ (3) ระยะกลาง-ระยะยาว หรือภายใน 5 - 10 ปี ทั้งนี้ ประเด็นปฏิรูปที่มีลำดับสำคัญสูงสุดและต้อง ดำเนินการให้บรรลุผลให้ได้ในระยะเร่งด่วน มี 6 ประเด็น ได้แก่

(1) ยกเครื่องระบบการศึกษาโดยการบังคับใช้ร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติฉบับใหม่ รวมถึงกฎหมายสำคัญอื่นที่เสนอโดย กอปศ. ซึ่งจะเป็นเครื่องมือสำคัญในการปฏิรูปการศึกษา ได้แก่ร่าง พระราชบัญญัติการพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ....ร่างพระราชบัญญัติ พื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ.ร่าง พระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ.....และการจัดตั้งสถาบันหลักสูตรและการเรียนรู้แห่งชาติ

(2) บุกเบิกนวัตกรรมของการจัดการศึกษาระดับโรงเรียน กลุ่มโรงเรียน หรือการจัดการระดับพื้นที่ โดยให้โรงเรียนเป็นศูนย์กลางของการยกระดับคุณภาพของการศึกษา ผ่านการขับเคลื่อนเรื่องสถานศึกษา ที่มีความเป็นอิสระในการบริหารจัดการ และระบบนิเวศที่สนับสนุนการดำเนินการของสถานศึกษา

(3) นำเสนอแนวทางการปรับหลักสูตรการจัดการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานไปสู่หลักสูตร ฐานสมรรถนะ และรูปแบบการปรับหลักสูตรในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 จัดตั้งสถาบันและการเรียนรู้ แห่งชาติเพื่อเป็นเสมือนศูนย์กลางความเป็นเลิศในการวิจัย พัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และการประเมินผลการเรียนรู้ สำหรับการจัดการศึกษาในระดับต่างๆ

(4) สร้าง "ดิจิทัลแพลตฟอร์มเพื่อการเรียนรู้แห่งชาติ" ใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัลนำความรู้ และวิธีการเรียนรู้ไปสู่โรงเรียน นักเรียน และครูทั่วประเทศ โดยเฉพาะในท้องถิ่นห่างไกล

(5) จัดระบบการผลิตครูให้มีคุณภาพและสมรรถนะความเป็นครู ผ่านการจัดตั้งกองทุนหรือแผนงาน เพื่อการผลิตและพัฒนาครู สำหรับครูรุ่นใหม่ และพัฒนาบัณฑิตครูที่มีอยู่ ให้ตรงตามความจำเป็นของประเทศ ในระยะแรกเน้นครูปฐมวัย และครูประถมศึกษา สำหรับท้องถิ่นขาดแคลน

(6) ให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติ ตามที่กำหนดไว้ในร่างพระราชการศึกษาแห่งชาติฉบับใหม่ เพื่อเป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติและการปฏิรูปการศึกษาให้เริ่มดำเนินการได้ และมีความต่อเนื่องในระยะยาว

5. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ.2566 – 2570)

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566-2570) มีจุดมุ่งหมาย เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศให้สามารถบรรลุตามเป้าหมายการพัฒนาระยะยาวที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ เป็นกลไกในการชี้ประเด็นที่มีลำดับความสำคัญสูงต่อการพัฒนาประเทศในระยะ 5 ปี และผลักดันให้ประเทศสามารถก้าวข้ามความท้าทายต่างๆ เพื่อขับเคลื่อนสู่ความเจริญเติบโตที่ทุกภาคส่วนได้รับประโยชน์อย่างเท่าเทียมกัน ภายใต้เป้าหมายหลักและตัวชี้วัดที่สำคัญ 5 ประการ ได้แก่ 1) การปรับโครงสร้างภาคการผลิตและบริการสู่เศรษฐกิจฐานนวัตกรรม 2) การพัฒนาคนสำหรับโลกยุคใหม่ 3) การมุ่งสู่สังคมแห่งโอกาสและความเป็นธรรม 4) การเปลี่ยนผ่านไปสู่ความยั่งยืน และ 5) การเสริมสร้างความสามารถของประเทศในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงและความเสี่ยงภายใต้บริบทโลกใหม่ โดยประเด็นการพัฒนาที่มีความสำคัญสูงต่อการพลิกโฉมประเทศไทยสู่ “สังคมก้าวหน้า เศรษฐกิจสร้างมูลค่าอย่างยั่งยืน” และการบรรลุเป้าหมายหลักในช่วงระยะ 5 ปี ของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 คือ หมุดหมายการพัฒนา 13 ประการ

ภารกิจสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพะเยา มีส่วนเกี่ยวข้องกับหมุดหมายการพัฒนาที่เชื่อมโยงกับเป้าหมาย ประกอบด้วย 5 หมุดหมาย ดังนี้

หมุดหมายที่ 8 ไทยมีพื้นที่และเมืองอัจฉริยะที่น่าอยู่ ปลอดภัย เติบโตได้อย่างยั่งยืน กลยุทธ์ที่ 1 การสร้างความเข้มแข็งเศรษฐกิจฐานราก กลยุทธ์ย่อยที่ 1.2 สร้างความเข้มแข็งให้กับเศรษฐกิจชุมชน โดยสร้างเสริมองค์ความรู้ให้กับชุมชนจากสถาบันการศึกษาในพื้นที่ กลยุทธ์ที่ 2 การส่งเสริมกลไกความร่วมมือภาครัฐ เอกชน ประชาชนและประชาสังคมเพื่อการพัฒนาพื้นที่และเมือง กลยุทธ์ย่อยที่ 2.1 สนับสนุนการพัฒนาพื้นที่และเมืองด้วยความร่วมมือของภาคส่วนต่าง ๆ หลากหลายรูปแบบ เป้าหมาย : 1) การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของภาค และการลงทุนในเขตเศรษฐกิจพิเศษขยายตัวเพิ่มขึ้น 2) การพัฒนาเมืองให้มีความน่าอยู่อย่างยั่งยืน มีความพร้อมในการรับมือและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงฯ

หมุดหมายที่ 9 ไทยมีความยากจนข้ามรุ่นลดลงและคนไทยทุกคนมีความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอ เหมาะสม กลยุทธ์ที่ 2 การสร้างโอกาสที่เสมอภาคแก่เด็กจากครัวเรือนยากจนข้ามรุ่น กลยุทธ์ที่ 2.2 ส่งเสริมโอกาสทางการศึกษาและการพัฒนาทักษะอาชีพที่ไร้คุณภาพ เป้าหมาย : 1) ครัวเรือนยากจนข้ามรุ่นมีโอกาสในการเลื่อนสถานะทางเศรษฐกิจและสังคมฯ 2) คนไทยทุกช่วงวัยได้รับการคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอต่อการดำรงชีวิต

หมุดหมายที่ 11 ไทยสามารถลดความเสียหายและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ กลยุทธ์ที่ 2 การพัฒนาและเพิ่มศักยภาพประชาชนและชุมชนในการรับมือภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ กลยุทธ์ย่อย 2.1 ส่งเสริมให้ประชาชนทุกภาคส่วนมีความรู้

ความเข้าใจ ตระหนักถึงความเสี่ยงและปรับตัวรับมือผลกระทบจากภัยธรรมชาติและ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เป้าหมาย : สังคมไทยมีภูมิคุ้มกันจากภัยธรรมชาติและ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

หมวดหมู่ที่ 12 ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต กลยุทธ์ที่ 1 การพัฒนาคนไทยทุกช่วงวัยในทุกมิติ กลยุทธ์ย่อยที่ 1.1 พัฒนาเด็กช่วงตั้งครรภ์ถึงปฐมวัยให้มีพัฒนาการรอบด้าน มีอุปนิสัยที่ดี กลยุทธ์ย่อยที่ 1.2 พัฒนาผู้เรียนระดับพื้นฐานให้มีความตระหนักรู้ในตนเอง มีสมรรถนะที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ การดำรงชีวิตและการทำงาน กลยุทธ์ย่อยที่ 1.4 พัฒนาวัยแรงงานให้มีสมรรถนะที่จำเป็นเพื่อการประกอบอาชีพและเชื่อมโยงกับโลกของการทำงานในอนาคต กลยุทธ์ย่อยที่ 1.5 พัฒนาผู้สูงอายุให้เป็นพลเมืองมีคุณค่าของสังคม โดยพัฒนาผู้สูงอายุให้เป็นพลังของสังคม กลยุทธ์ที่ 3 การเรียนรู้ตลอดชีวิต กลยุทธ์ย่อยที่ 3.1 พัฒนาระบบนิเวศเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต กลยุทธ์ย่อยที่ 3.2 พัฒนาทางเลือกในการเข้าถึงการเรียนรู้สำหรับผู้ที่ไม่สามารถเรียนในระบบการศึกษาปกติ เป้าหมาย : 1) คนไทยได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพในทุกช่วงวัย มีสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับโลกยุคใหม่ 2) ประชาชนทุกกลุ่มเข้าถึงการเรียนรู้ตลอดชีวิต

หมวดหมู่ที่ 13 ไทยมีภาครัฐที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพและตอบโจทย์ประชาชน กลยุทธ์ที่ 1 การพัฒนาคุณภาพในการให้บริการภาครัฐที่ตอบโจทย์ สะดวกและประหยัด กลยุทธ์ย่อยที่ 1.1 ยกเลิกภารกิจให้บริการที่สามารถเปิดให้ภาคส่วนอื่นให้บริการแทน กลยุทธ์ย่อยที่ 1.2 ทบทวนกระบวนการทำงานของภาครัฐควบคู่กับพัฒนาการบริการภาครัฐในรูปแบบดิจิทัลแบบเบ็ดเสร็จ กลยุทธ์ที่ 2 การปรับเปลี่ยนการบริหารจัดการและโครงสร้างของภาครัฐให้ยืดหยุ่น เชื่อมโยง เปิดกว้างและมีประสิทธิภาพเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงที่เอื้อต่อการพัฒนาประเทศ กลยุทธ์ย่อยที่ 2.1 ทบทวนบทบาทภาครัฐและกระจายอำนาจการจัดการภาครัฐ กลยุทธ์ย่อยที่ 2.2 สร้างความโปร่งใสและธรรมาภิบาลภาครัฐ กลยุทธ์ที่ 3 การปรับเปลี่ยนภาครัฐเป็นรัฐบาลดิจิทัลที่ใช้ข้อมูลในการบริหารจัดการเพื่อการพัฒนาประเทศ กลยุทธ์ย่อยที่ 3.1 ปรับเปลี่ยนข้อมูลภาครัฐทั้งหมดให้เป็นดิจิทัล กลยุทธ์ย่อยที่ 3.2 ปรับเปลี่ยนกระบวนการทำงานภาครัฐเป็นดิจิทัล กลยุทธ์ที่ 4 การสร้างระบบบริหารภาครัฐที่ส่งเสริมการปรับเปลี่ยนและพัฒนาบุคลากรให้มีทักษะที่จำเป็นในการให้บริการภาคดิจิทัล และปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบ มาตรการ ภาครัฐให้เอื้อต่อการพัฒนาประเทศ กลยุทธ์ย่อยที่ 4.1 ปรับระบบบริหารทรัพยากรบุคคลภาครัฐเพื่อดึงดูดและรักษาผู้มีศักยภาพมาขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ กลยุทธ์ย่อยที่ 4.2 ยกเลิกกฎหมายที่หมดความจำเป็นและพัฒนากฎหมายที่เอื้อต่อการพัฒนาประเทศ เป้าหมาย : 1) การบริการภาครัฐ มีคุณภาพ เข้าถึงได้ 2) ภาครัฐมีขีดสมรรถนะคล่องตัว

6. นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2566 - 2570)

นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2566 - 2570) ใช้เป็นกรอบทิศทางในการป้องกัน แจ่งเตือน แก้ไข หรือระงับยับยั้งภัยคุกคาม เพื่อธำรงไว้ซึ่งความมั่นคงแห่งชาติ และรักษาผลประโยชน์แห่งชาติ อันเป็นเป้าหมายสูงสุดของประเทศ โดยมีวิสัยทัศน์ว่า “ประเทศชาติมีเสถียรภาพ ประชาชนอยู่ดีมีสุข ปลอดภัยจากภัยคุกคามทุกรูปแบบ มีศักยภาพบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม และรักษาไว้ซึ่งผลประโยชน์แห่งชาติอย่างยั่งยืน” และมีเป้าหมายในภาพรวม : ประเทศไทยมีความมั่นคงและมีเสถียรภาพมากขึ้น ประชาชนดำรงชีวิตโดยปกติสุข รวมทั้งมีการพัฒนาศักยภาพบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงแบบองค์รวมและรักษาไว้ซึ่งผลประโยชน์แห่งชาติ โดยมีทั้งสิ้น 17 นโยบายและแผนความมั่นคง จังหวัดพะเยามีส่วนเกี่ยวข้อง จำนวน 7 นโยบายและแผนความมั่นคง ดังนี้

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ 1 การเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ

กลยุทธ์หลักที่ 1 การปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์ กลยุทธ์ย่อยที่ 1.1 ส่งเสริมการเรียนรู้และการจัดทำหรือพัฒนาหลักสูตรการศึกษาเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ในทุกระดับอย่างเหมาะสม สอดคล้องกับทุกช่วงวัย เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจและการตระหนักถึงความสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์ ในฐานะศูนย์รวมจิตใจของประชาชนในชาติ กลยุทธ์ย่อยที่ 1.2 ส่งเสริมการจัดทำและเผยแพร่ชุดข้อมูลความรู้เกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ พระราชประวัติ พระราชกรณียกิจ โครงการพระราชดำริ หลักการทรงงานแก่เด็ก เยาวชน และประชาชนทั่วไป โดยมุ่งเน้นการจัดทำสื่อที่มีความทันสมัย มีการเผยแพร่ในหลายช่องทาง รวมถึงมีการจัดทำระบบการบริหารจัดการ ชุดข้อมูลระหว่างส่วนราชการ ภาคเอกชน และภาคประชาชน โดยเฉพาะการเข้ามามีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชน

กลยุทธ์หลักที่ 2 การส่งเสริมการอยู่ร่วมกันของคนในชาติอย่างสันติและเคารพในความแตกต่างหลากหลาย บนพื้นฐานสิทธิมนุษยชน กลยุทธ์ย่อยที่ 2.4 สร้างความตระหนักรู้ การเสริมสร้าง ทักษะ และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการสิทธิมนุษยชนในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ชุมชน สถานศึกษา สถานที่ทำงาน ให้บุคคลตระหนักและปกป้องถึงสิทธิของตนเอง รวมถึงเคารพและไม่ละเมิดสิทธิของบุคคลอื่น กลยุทธ์ย่อยที่ 2.10 ส่งเสริมให้สถาบันครอบครัวและสถาบัน การศึกษาเป็นหน่วยทางสังคม ที่สำคัญในการวางรากฐานความมั่นคงของประเทศ โดยมุ่งเน้นแนวคิดการแบ่งปันและการทำประโยชน์เพื่อสังคม ส่วนรวม ตลอดจนการอยู่ร่วมกัน บนความแตกต่างหลากหลายของคนในชาติ

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ 5 การป้องกันและแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้

กลยุทธ์หลักที่ 2 การยกระดับการพัฒนาที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตและบริบทของพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ กลยุทธ์ย่อยที่ 2.2 พัฒนาศักยภาพและคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ โดยเสริมสร้างองค์ความรู้และทักษะที่จำเป็นอย่างทั่วถึงผ่านการพัฒนาคุณภาพการศึกษา การพัฒนาหลักสูตรที่สอดคล้องกับความต้องการและวิถีชีวิต การส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต การขยายโอกาสการเข้าถึงการศึกษาอย่างไม่เลือกปฏิบัติเพื่อให้การศึกษาที่เท่าเทียมและทั่วถึง (Inclusive Education) ทั้งการศึกษาในระบบและนอกระบบของรัฐและเอกชน การเสริมสร้างบทบาทของครอบครัว และชุมชนให้มีความเป็นปึกแผ่นและสามารถพึ่งพาตนเองได้ การส่งเสริมการเรียนรู้และใช้ภาษาไทยควบคู่กับการใช้ภาษาที่หลากหลาย ตลอดจนการแก้ไขปัญหาความยากจน และลดความเหลื่อมล้ำในพื้นที่

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ 6 การบริหารจัดการผู้พลหนีเข้าเมืองและ

ผู้โยกย้ายถิ่นฐาน แบบไม่ปกติ กลยุทธ์หลักที่ 1 การป้องกันและแก้ไขปัญหาผู้พลหนีเข้าเมืองกลุ่มที่มีปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล กลยุทธ์ย่อยที่ 1.3 ค้ำครองและส่งเสริมสวัสดิการ อาชีพ สิทธิด้านการศึกษา สิทธิด้านสาธารณสุข และสิทธิในการทำงานของกลุ่มที่มีปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคลให้เข้าถึงเป็นไปตามกฎหมายภายใน และพันธกรณีระหว่างประเทศที่ไทยเป็นรัฐภาคี รวมทั้งการมีกองทุนสนับสนุนงบประมาณรองรับการดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ 7 การป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ กลยุทธ์หลัก

ที่ 2 การพัฒนาขีดความสามารถและสมรรถนะในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ กลยุทธ์ย่อยที่ 2.4 จัดทำและพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนในสถานศึกษาเพื่อให้เด็ก และเยาวชนสามารถป้องกันตนเองจากการค้ามนุษย์

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ 8 การป้องกัน ปรามปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด กลยุทธ์หลักที่ 1 การเสริมสร้างความเข้มแข็งในระดับปัจเจกบุคคล ครอบครัว ชุมชน และสังคม ให้มี ภูมิคุ้มกันและสถานะแวดล้อมที่เอื้อต่อการสร้างพื้นที่ปลอดภัยและลดความต้องการ ยาเสพติด กลยุทธ์ย่อยที่ 1.1 สร้างภูมิคุ้มกันระดับบุคคล ด้วยการเสริมสร้างทัศนคติและความรู้ เท้าทันยาเสพติดทั้งการเสพและการค้า รวมถึงการพัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมกิจกรรม เชิงสร้างสรรค์ให้สอดคล้องกับแต่ละกลุ่มเป้าหมาย ทั้งรูปแบบ เนื้อหา วิธีการ และช่องทางการสื่อสาร และให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของกลุ่มเป้าหมาย ในทุกขั้นตอน

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ 9 การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กลยุทธ์หลักที่ 1 การลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยให้มีประสิทธิภาพ กลยุทธ์ย่อยที่ 1.3 เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ รวมถึงการรับรู้และตระหนักรู้การจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยที่ถูกต้องให้กับ ทุกภาคส่วน ทั้งมิติ การวิเคราะห์ภัยที่อาจเกิดขึ้น ความอ่อนแอในพื้นที่ และประเมินสภาพ ความเปราะบางที่อาจก่อให้เกิด อันตรายทั้งต่อชีวิตและทรัพย์สิน

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ 10 การป้องกันและแก้ไขปัญหาคาความมั่นคงทางไซเบอร์ กลยุทธ์หลักที่ 1 การป้องกัน รับมือ และลดความเสี่ยงภัยคุกคามทางไซเบอร์ที่กระทบ ต่อระบบ โครงสร้างพื้นฐานสำคัญทางสารสนเทศ กลยุทธ์ย่อยที่ 1.2 ส่งเสริมให้หน่วยงานโครงสร้างพื้นฐานสำคัญทางสารสนเทศ มีมาตรฐาน และแนวทางปฏิบัติในการป้องกัน รับมือ ลดความเสี่ยง รักษาและฟื้นฟูความเสียหายจากภัยคุกคามทางไซเบอร์ที่เท่าทันต่อเหตุการณ์ที่สอดคล้องกับมาตรฐานสากล

7. เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs)

การประชุมสมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติ (United Nations General Assembly – UNGA) เมื่อวันที่ 25 กันยายน 2558 ผู้นำประเทศสมาชิกสหประชาชาติและประเทศไทย รวม 193 ประเทศ ได้ลงนามรับรองเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals; SDGs) ทดแทนเป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ (Millennium Development Goals ; MDGs) ซึ่งหมดอายุลงในปี 2558 เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนจะถูกใช้ป็นเครื่องกำหนดทิศทางการพัฒนาทั้งของประเทศไทยและของโลกจนถึงปี ค.ศ. 2030 (พ.ศ. 2573) ครอบคลุมระยะเวลา 15 ปี ที่ประกอบด้วย 17 เป้าหมาย (Goal) 169 เป้าประสงค์ (Target) ครอบคลุมประเด็นการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุล อันเป็นสามเสาหลักของการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยมีเป้าหมายสูงสุดเพื่อขจัดความยากจน ลดความเหลื่อมล้ำ โดยไม่ทิ้งใครไว้เบื้องหลัง ไม่ทำลายแหล่งทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งให้ความสำคัญมากขึ้นต่อการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนซึ่งจะต้องร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาที่ยั่งยืน

ประเทศไทยได้กำหนดกลไกการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในรูปแบบคณะกรรมการ โดยมี การปรับเปลี่ยนแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้ (มติที่ประชุมคณะกรรมการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน : กพย. เมื่อวันที่ 19 ธันวาคม 2562)

1. เห็นชอบหลักการร่างแผนการขับเคลื่อน SDGs สำหรับประเทศไทยตามที่ สศช. เสนอ
2. มอบหมายให้ สศช. ดำเนินงานตามแผนขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนสำหรับประเทศไทย ร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ

3. เห็นชอบให้ยกเลิกการดำเนินงานต่าง ๆ ตามที่คณะกรรมการต่าง ๆ ภายใต้คณะกรรมการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนที่ได้เคยมีข้อสั่งการหรือเคยมีมติ

4. ปรับการดำเนินงานให้สอดคล้องกับร่างแผนการขับเคลื่อนฯ

ร่าง แผนการขับเคลื่อนการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศไทย ประกอบด้วย

1. การสร้างการตระหนักรู้

2. การเชื่อมโยงเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนระดับที่ 2 และแผนระดับที่ 3 ของประเทศ

3. กลไกการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

3.1 คณะกรรมการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (กพย.) เป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อน ระดับชาติเชิงนโยบาย (นายกรัฐมนตรี : ประธาน ปลัดกระทรวง ผู้แทนส่วนราชการ และหน่วยงานต่าง ๆ : กรรมการ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) : เลขาธิการ)

3.2 คณะอนุกรรมการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน เป็นกลไกในการแปลงนโยบายและยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศไทยสู่การปฏิบัติอย่างบูรณาการ รวม 4 คณะ ประกอบด้วย

3.2.1 คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

3.2.2 คณะอนุกรรมการส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.2.3 คณะอนุกรรมการติดตามและประเมินผลการพัฒนาที่ยั่งยืน

3.2.4 คณะอนุกรรมการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์

4. การจัดทำโครงการ/การดำเนินงานเพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ผ่านการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทฯ ด้วยหลักการความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล (Causal Relationship: XYZ)

5. ภาศึกรพัฒนา (ภาศึกรกิจเอกชน ภาศึกรวิชาการ ภาศึกรประชาสังคม ภาศึกราคาศึกรเพื่อการพัฒนาาระหว่างประเทศ)

กพย. ได้มอบหมายให้กระทรวงศึกษาธิการเป็นหน่วยงานรับผิดชอบและประสานงานหลักการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

1. รายเป้าหมายหลัก (Goal) เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายที่ 4 สร้างหลัก ประกันว่าทุกคนมีการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างครอบคลุมและเท่าเทียม และสนับสนุนโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต

2. รายเป้าหมายย่อย (Target) ที่ 4.1/4.2/4.4/4.5/4.6/4.7/4.A/4.C

เป้าหมายย่อย 4.1 : สร้างหลักประกันว่าเด็กชายและเด็กหญิงทุกคนสำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาที่มีคุณภาพ เท่าเทียม และไม่มีค่าใช้จ่าย นำไปสู่ผลลัพธ์ทางการเรียนที่มีประสิทธิผล ภายในปี พ.ศ. 2573

เป้าหมายย่อย 4.2 : สร้างหลักประกันว่าเด็กชายและเด็กหญิงทุกคนเข้าถึงการพัฒนา การดูแล และการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา สำหรับเด็กปฐมวัยที่มีคุณภาพ เพื่อให้เด็กเหล่านั้นมีความพร้อมสำหรับการศึกษาระดับประถมศึกษา ภายในปี 2573

เป้าหมายย่อย 4.4 เพิ่มจำนวนเยาวชนและผู้ใหญ่ที่มีทักษะที่เกี่ยวข้อง รวมถึงทักษะทางด้านเทคนิคและอาชีพสำหรับการจ้างงาน การมีงานที่มีคุณค่า และการเป็นผู้ประกอบการภายในปี 2573

เป้าหมายย่อย 4.5 ขจัดความเหลื่อมล้ำทางเพศด้านการศึกษาและสร้างหลักประกันว่ากลุ่มที่เปราะบางซึ่งรวมถึงผู้พิการ ชนพื้นเมือง และเด็ก เข้าถึงการศึกษาและการฝึกอาชีพทุกระดับ อย่างเท่าเทียม ภายในปี พ.ศ. 2573

เป้าประสงค์ที่ 4.6 สร้างหลักประกันว่าเยาวชนทุกคนและผู้ใหญ่ในสัดส่วนสูงทั้งชายและหญิงสามารถอ่านออกเขียนได้และคำนวณได้ ภายในปี 2573

เป้าประสงค์ที่ 4.7 สร้างหลักประกันว่าผู้เรียนทุกคนได้รับความรู้และทักษะที่จำเป็นสำหรับส่งเสริมการพัฒนาอย่างยั่งยืน รวมไปถึงการศึกษาสำหรับการพัฒนาอย่างยั่งยืนและการมีวิถีชีวิตที่ยั่งยืน สิทธิมนุษยชน ความเสมอภาคระหว่างเพศ การส่งเสริมวัฒนธรรมแห่งความสงบสุข และไม่ใช้ความรุนแรง การเป็นพลเมืองของโลก และความนิยมในความหลากหลายทางวัฒนธรรมและการมีส่วนร่วมของวัฒนธรรมต่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ภายในปี 2573

เป้าประสงค์ที่ 4.A สร้างและยกระดับอุปกรณ์และเครื่องมือทางการศึกษาที่อ่อนไหวต่อเด็ก ผู้พิการ และเพศภาวะ และให้มีสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ที่ปลอดภัย ปราศจากความรุนแรง ครอบคลุมและมีประสิทธิภาพสำหรับทุกคน

เป้าประสงค์ที่ 4.C เพิ่มจำนวนครูที่มีคุณภาพ รวมถึงการดำเนินการผ่านทางความร่วมมือระหว่างประเทศในการฝึกอบรมครูในประเทศกำลังพัฒนา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศพัฒนาน้อยที่สุดและรัฐกำลังพัฒนาที่เป็นเกาะขนาดเล็ก ภายในปี 2573

ภารกิจของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพะเยา มีส่วนเกี่ยวข้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน รายเป้าหมายหลัก (Goal) ที่ 4 สร้างหลักประกันว่าทุกคนมีการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างครอบคลุมและเท่าเทียม และสนับสนุนโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิตและทุกรายเป้าหมายย่อย (Target) ที่กระทรวงศึกษาธิการ เป็นหน่วยงานรับผิดชอบและประสานงานหลักการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

8. นโยบายรัฐบาล ของคณะรัฐมนตรี (นายเศรษฐา ทวีสิน นายกรัฐมนตรี)

ในด้านการศึกษา รัฐบาลจะดำเนินนโยบายปฏิรูปการศึกษาและสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต มุ่งส่งเสริมให้เป็นคนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ รวมทั้งเสริมสร้างศักยภาพของผู้เรียนตามความถนัด ส่งเสริมการอ่าน เพื่อสร้างอนาคต สร้างรายได้ กระจายอำนาจการศึกษาให้ผู้เรียนได้เข้าถึงการเรียนรู้อย่างทั่วถึง มีอุปกรณ์การเรียนที่เหมาะสมต่อผู้เรียนแต่ละวัย และใช้ระบบเทคโนโลยีการศึกษสมัยใหม่ จัดทำหลักสูตรและให้คำแนะนำที่เหมาะสมกับความรู้ ความสนใจของผู้เรียน ส่งเสริมงานวิจัยและพัฒนาทั้งในด้านสังคม ด้านวิทยาศาสตร์ประยุกต์ (Applied Science) และการวิจัยขั้นแนวหน้า (Frontier Research) เพื่อต่อยอดให้เกิดการพัฒนาองค์ความรู้เทคโนโลยีและนวัตกรรม โดยไม่ละเลยการศึกษาประวัติศาสตร์ความเป็นมาของประเทศและการปลูกฝังความรักในสถาบันหลักของชาติ เพื่อให้มีความพร้อม ต่อการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจสังคม และการเมืองของโลกสมัยใหม่อย่างมีคุณธรรมและจริยธรรม

รัฐบาลจะให้ความสำคัญต่อความมีคุณภาพของครูทั่วประเทศ รวมไปถึงครูแนะแนวเพื่อช่วยให้นักเรียนได้รับคำแนะนำด้านเนื้อหาของวิชาการและการเข้าถึงข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจเลือกเรียนและประกอบอาชีพ รวมไปถึงการดูแลสุขภาพกายและสุขภาพใจของนักเรียนทุกคน นอกจากนี้ รัฐบาลจะส่งเสริมการสร้างรายได้แก่นักเรียน นักศึกษาทั้งสายวิชาการและสายอาชีพให้มีรายได้จากวิชาที่เรียน โอกาสฝึกงานระหว่างเรียน เพื่อสร้างบุคลากรที่มีทักษะและความสามารถตรงต่อความต้องการของการจ้างงาน และที่สำคัญที่สุดรัฐบาลจะดำเนินการแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาที่เป็นรากฐานสำคัญของความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นในสังคมไทย

สรุปประเด็น นโยบายด้านการศึกษาของคณะรัฐมนตรี

1. ปฏิรูปการศึกษาและสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต มุ่งส่งเสริมให้เป็นคนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ
2. เสริมสร้างศักยภาพของผู้เรียนตามความถนัด ส่งเสริมการอ่าน เพื่อสร้างอนาคตสร้างรายได้กระจายอำนาจ ให้ผู้เรียนได้เข้าถึงการเรียนรู้อย่างทั่วถึง มีอุปกรณ์การเรียนที่เหมาะสมต่อผู้เรียนแต่ละวัย และใช้ระบบเทคโนโลยีการศึกษสมัยใหม่
3. จัดทำหลักสูตรและให้คำแนะนำที่เหมาะสมกับความรู้ความสนใจของผู้เรียน
4. ส่งเสริมงานวิจัยและพัฒนาทั้งในด้านสังคม ด้านวิทยาศาสตร์ประยุกต์ (Applied Science) และการวิจัยขั้นแนวหน้า (Frontier Research) เพื่อต่อยอดให้เกิดการพัฒนาองค์ความรู้เทคโนโลยีและนวัตกรรม
5. การศึกษาประวัติศาสตร์ความเป็นมาของประเทศและการปลูกฝังความรักในสถาบันหลักของชาติ เพื่อให้มีความพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองของโลกสมัยใหม่อย่างมีคุณธรรมและจริยธรรม
6. ความมีคุณภาพของครูทั่วประเทศ รวมไปถึงครูแนะแนว เพื่อช่วยให้นักเรียนได้รับคำแนะนำด้านเนื้อหาของวิชาการและการเข้าถึงข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจเลือกเรียนและประกอบอาชีพ รวมถึงการดูแลสุขภาพกายและสุขภาพใจของนักเรียนทุกคน
7. ส่งเสริมการสร้างรายได้ให้นักเรียน นักศึกษาทั้งสายวิชาการและสายอาชีพให้มีรายได้จากวิชาที่เรียน โอกาสฝึกงานระหว่างเรียน เพื่อสร้างบุคลากรที่มีทักษะและความสามารถตรงต่อความต้องการของการจ้างงาน
8. แก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาที่เป็นรากฐานสำคัญของความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นในสังคมไทย

9. นโยบายด้านการศึกษา (พลตำรวจเอกเพิ่มพูน ชิดชอบ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ)

พลตำรวจเอก เพิ่มพูน ชิดชอบ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ได้ประกาศข้อสั่งการและแนวปฏิบัติให้หน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ นำนโยบายด้านการศึกษา ของคณะรัฐมนตรีที่แถลงต่อรัฐสภา และนโยบายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ไปดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรม รวมถึงข้อสั่งการและแนวปฏิบัติอื่นๆ เพื่อให้การขับเคลื่อนนโยบายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียนและประชาชนทุกคน เมื่อวันที่ 14 กันยายน 2566 ตามกรอบนโยบายการศึกษา “เรียนดี มีความสุข” ดังนี้

ข้อสั่งการและแนวปฏิบัติ

1. ให้นำนโยบายด้านการศึกษาของคณะรัฐมนตรีที่แถลงต่อรัฐสภาและนโยบายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการไปดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรม (Action Plan)
2. ดำเนินการป้องกันและปราบปรามการทุจริต เช่น การบรรจุ แต่งตั้งโยกย้าย (ห้ามซื้อ-ขายตำแหน่ง) ห้ามทุจริตการจัดซื้อจัดจ้างวัสดุครุภัณฑ์ ชุดนักเรียน อาหารกลางวัน ฯลฯ และต้องจัดซื้อจัดจ้างวัสดุครุภัณฑ์ที่มีคุณภาพ
3. น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ
4. ให้ร่วมกันรักษาสิ่งแวดล้อมและมุ่งสู่การใช้พลังงานสะอาด
5. ส่งเสริมการอ่านอย่างเป็นกระบวนการ โดยครูต้องเป็นต้นแบบในการรักการอ่าน

6. การลงพื้นที่ตรวจราชการหรือตรวจเยี่ยม ให้เฉพาะผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องมารับการตรวจราชการหรือตรวจเยี่ยม โดยให้มีการดำเนินการอย่างเรียบง่ายและประหยัด เช่น ไม่ต้องติดป้ายต้อนรับ ไม่มีของที่ระลึกหรือของฝาก เป็นต้น

นโยบายการศึกษา

ลดภาระครูและบุคลากรทางการศึกษา

1. ปรับวิธีการประเมินวิทยฐานะครูและบุคลากรทางการศึกษาลดขั้นตอน มุ่งผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน

1.1 ปรับระบบการประเมินวิทยฐานะครูและบุคลากรทางการศึกษาที่เน้นตามสภาพจริง ลดการทำเอกสาร ลดขั้นตอนการประเมิน ไม่ซับซ้อน ไม่ยุ่งยาก และเป็นธรรม โดยเน้นผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนตามช่วงวัยเป็นสำคัญ คำนึงถึงสภาพบริบทของสถานศึกษา และสอดคล้องกับการเรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อไม่ให้เป็นภาระงานให้แก่ครูจนเกินไป

1.2 ปรับระบบการประเมินเพื่อเลื่อนขั้นเงินเดือนและการประเมินวิทยฐานะให้มีความเชื่อมโยงกันและออกแบบการประเมินให้สามารถนำไปใช้กับการประเมินต่าง ๆ ได้อย่างหลากหลาย

1.3 นำเทคโนโลยีเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของการประเมินวิทยฐานะ และสนับสนุนอุปกรณ์สำหรับใช้ในการประเมินให้กับครูและบุคลากรทางการศึกษา

2. ครูและบุคลากรทางการศึกษาคืนถิ่น(โยกย้ายกลับภูมิลำเนาด้วยความโปร่งใส ไม่มีการซื้อขายตำแหน่ง)

2.1 กำหนดหลักเกณฑ์การย้าย การช่วยราชการ ให้มีความชัดเจนและยืดหยุ่นตามแต่กรณี รวมทั้งการใช้บทลงโทษอย่างเข้มงวดและเด็ดขาดกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากการเรียกรับผลประโยชน์ในการโยกย้ายหรือแต่งตั้ง

2.2 สถาบันผลิตครูและหน่วยใช้ครู ร่วมกันสำรวจความต้องการครูในแต่ละสาขาวิชาที่ขาดแคลนในแต่ละพื้นที่ รวมทั้งพิจารณาให้ผู้เรียนที่สำเร็จการศึกษากลับมาเป็นครูหรือครูผู้ช่วยในภูมิลำเนาเดิมของตน

3. แก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษา

3.1 สร้างความเข้าใจที่ถูกต้องในการวางแผนการใช้เงินและการเก็บออมเงินให้ครูและบุคลากรทางการศึกษา รวมทั้งปลูกฝังผู้ที่ได้รับการบรรจุใหม่ ให้มีความรู้ สร้างวินัยการบริหารจัดการเงินได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.2 หน่วยงานต้นสังกัดประสานการจัดการ ให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รีไฟแนนซ์ (Refinance) หรือรวมหนี้เป็นก้อนเดียว เพื่อลดภาระการผ่อนชำระหนี้จากหลายที่ โดยลดดอกเบี้ยให้ถูกลง ระยะเวลาผ่อนส่งยาวขึ้น สามารถชำระเงินต้นเพิ่มเติมจากเงินที่ผ่อนชำระเป็นรายงวดได้

3.3 พักชำระดอกเบี้ยให้แก่ครูทุกคนที่เป็นลูกหนี้สหกรณ์ออมทรัพย์ครู และสถาบันการเงิน โดยรัฐบาลจ่ายดอกเบี้ยให้แก่ผู้มีวงเงินไม่เกิน 1,000,000 บาท เป็นระยะเวลา 3 ปี โดยลูกหนี้ชำระเพียงเงินต้น เพื่อสร้างขวัญกำลังใจและลดภาระค่าใช้จ่ายของครูไทยทั่วประเทศ

4. จัดหาอุปกรณ์การสอนและสวัสดิการ (1 ครู 1 Tablet)

4.1 สนับสนุน จัดหาอุปกรณ์ ในการช่วยจัดการเรียนการสอนต่าง ๆ

4.2 สนับสนุนจัดหาแท็บเล็ต (Tablet) ที่มีประสิทธิภาพ สามารถเชื่อมโยงระบบออนไลน์ รองรับการใช้งานให้เพียงพอกับจำนวนครูผู้สอน เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพและส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

4.3 บูรณาการความร่วมมือระหว่างภาคเอกชน (ผู้เป็นเจ้าของสัมปทานสัญญาณอินเทอร์เน็ต ความเร็วสูง และภาครัฐ ในการพัฒนาเครือข่ายสัญญาณอินเทอร์เน็ตให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ที่มีการสอน)

4.4 สนับสนุนงบประมาณ เป็นงบลงทุนทางด้านโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อพัฒนาให้ครอบคลุมทั้งด้านHardware, Software และ Peopleware

ลดภาระนักเรียนและผู้ปกครอง

1. เรียนได้ทุกที่ ทุกเวลา (Anywhere Anytime) เรียนฟรี มีงานทำ"ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง" มีระบบหรือแพลตฟอร์มการเรียนรู้โดยผู้เรียนไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา (1 นักเรียน 1 Tablet)

1.1 ส่งเสริมบทบาทของภาคเอกชนให้มีส่วนร่วมในการสนับสนุนและจัดการศึกษาและการให้ค่าตอบแทนที่เหมาะสมในระหว่างการเรียนรู้หรือฝึกอาชีพ สร้างโอกาสการมีงานทำ ซึ่งจะเป็นส่วนสำคัญในการผลักดันแรงงานเข้าสู่ตลาดได้เร็วยิ่งขึ้น

1.2 ส่งเสริมการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีอย่างจริงจัง ออกแบบระบบการเรียนการสอนในแหล่งเรียนรู้ต่างๆ เรียนที่ไหนก็ได้ และร่วมกับสถานประกอบการ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพและสมรรถนะตรงตามความต้องการของสถานประกอบการ รวมทั้งสื่อสารให้ผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน ไม่ว่าจะเป็ นสถานประกอบการ ผู้ปกครอง ชุมชน นักเรียน นักศึกษา ให้เห็นถึงความสำคัญในการจัดการศึกษาอาชีวศึกษา ระบบทวิภาคีอย่างจริงจังและต่อเนื่อง

1.3 สนับสนุน จัดหาอุปกรณ์ ในการช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน

1.4 สนับสนุนจัดหาแท็บเล็ต (Tablet) ที่มีประสิทธิภาพ สามารถเชื่อมโยงระบบออนไลน์ รองรับการใช้งานให้เพียงพอกับจำนวนผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4 - 6 และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 - 3 เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียนให้สอดคล้องกับพัฒนาการของโลกยุคดิจิทัล

1.5 บูรณาการความร่วมมือระหว่างภาคเอกชน (ผู้เป็นเจ้าของสัมปทานสัญญาณอินเทอร์เน็ต ความเร็วสูง และภาครัฐ ในการพัฒนาเครือข่ายสัญญาณอินเทอร์เน็ตให้ครอบคลุมทุกพื้นที่)

1.6 พัฒนาแอปพลิเคชัน เพื่อการเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์ โดยจัดทำเนื้อหาสาระการเรียนรู้ ให้ครอบคลุมหลักสูตรการเรียนรู้และวิธีการจัดการเรียนการสอน

1.7 จัดทำระบบหรือแพลตฟอร์มการเรียนรู้ ที่ผู้เรียนสามารถเข้าสู่แหล่งความรู้ โดยไม่มีค่าใช้จ่ายเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ นำแพลตฟอร์มการเรียนรู้แห่งชาติ มาผสมผสานการเรียนการสอนแบบเดิมในห้องเรียนกับการเรียนการสอนออนไลน์ (Hybrid Education) ผู้เรียนจะมีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ผ่านแพลตฟอร์มการเรียนรู้ และขยายการเรียนรู้ ไปถึงประชาชนทุกช่วงวัยทั่วประเทศ ให้มีโอกาสทางการศึกษา เข้าถึงเนื้อหาสาระที่มีคุณภาพ และมีประโยชน์ อันจะนำไปสู่

การเกิดผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของผู้เรียน รวมถึงการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในภาพรวมของประเทศ

1.8 พัฒนาการศึกษาระบบการสะสมหน่วยการเรียนรู้ (Credit Bank System) เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนและประชาชนได้เรียนและทำงานไปในเวลาเดียวกัน สามารถวางแผนการเรียนรู้ได้ตามความต้องการของผู้เรียน ตามเวลา สถานที่ที่เหมาะสมกับสภาพและความสนใจ โดยสามารถนำความรู้หรือความสามารถที่ได้จากทักษะ ประสบการณ์การทำงาน การฝึกอบรม หรือการเรียนรู้ ทั้งจากสถานศึกษาหรือสถาบันการศึกษาการเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งเทียบโอนเป็นหน่วยกิตมาสะสมไว้สำหรับเทียบคุณวุฒิหรือความสามารถในการทำงานทั้งในระบบการศึกษาและนอกระบบการศึกษาได้

1.9 ผู้เรียนสามารถเปลี่ยนสาขาที่เรียนในขณะที่เข้ารับการศึกษแล้ว เพื่อให้ตรงกับความต้องการและความต้องการของผู้เรียน และตรงตามตลาดแรงงานที่ปรับเปลี่ยนไปตามบริบทของสังคมโดยอิสระ

2. หนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนคุณภาพ

2.1 จัดให้มีการพัฒนาโรงเรียนคุณภาพต้นแบบอย่างน้อย 1 โรงเรียนในแต่ละอำเภอหรือเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อนำร่องการพัฒนาโรงเรียนคุณภาพ สนับสนุนโครงสร้างพื้นฐาน สื่อ อุปกรณ์ และงบประมาณในการปรับปรุงสภาพแวดล้อม และบริบทของโรงเรียนให้สอดคล้องกับการเรียนรู้ปัจจุบัน เน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน เช่น บ้าน (ครอบครัว) ผู้นำทางศาสนา และโรงเรียน เพื่อร่วมกันพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

2.2 จัดสรรงบประมาณอย่างต่อเนื่องทุกปีงบประมาณ เพื่อให้การดำเนินงานและการวางแผนเกิดความต่อเนื่องและเป็นรูปธรรม

2.3 จัดสรรครูและบุคลากรทางการศึกษาเพิ่มเติมโดยใช้เกณฑ์พิเศษหรือมีงบประมาณครูอัตราจ้างเพิ่มเติมในวิชาเอกที่ขาดแคลน

2.4 สร้างเสริมประสบการณ์การเรียนรู้ และการจัดการเรียนการสอน

3. ระบบแนะแนวการเรียนรู้ (Coaching) และเป้าหมายชีวิต

3.1 พัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงโลก โดยมุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกระดับการศึกษาให้มีทักษะที่เหมาะสมและจำเป็นต่อการดำรงชีวิต และมีหลักสูตรที่ตอบสนองต่อความสนใจและความต้องการของผู้เรียน เพื่อให้มีรายได้ระหว่างเรียน จบแล้วมีงานทำสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน

3.2 จัดให้มีระบบแนะแนวทางสำหรับผู้เรียน (Coaching) ตั้งแต่ระดับปฐมวัย ระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนได้ค้นพบแนวทางการเรียนและเป้าหมายชีวิตที่ตนเองชอบ สามารถปรับเปลี่ยนได้ตลอดระยะเวลาการเรียน

3.3 เน้นนวัตกรรมการเรียนรู้แบบ STEM Education (วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรมศาสตร์ และคณิตศาสตร์) ให้ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น มุ่งเน้นทักษะจากการปฏิบัติจริง และเสริมความสามารถด้าน Soft Skillควบคู่กับการพัฒนา

3.4 ประสานความร่วมมือกับกรมสุขภาพจิตและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการแก้ปัญหาสุขภาพจิตของผู้เรียนเพื่อให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียนให้สามารถอยู่ในสถานศึกษาได้อย่างมีความสุข

3. การจัดทำระบบวัดผลรับรองมาตรฐานวิชาชีพ (Skill Certificate) ผู้เรียนสามารถเรียนเพิ่มเพื่อรับประกาศนียบัตรในการประกอบอาชีพ

4.1 ผู้เรียนและประชาชนสามารถนำหน่วยกิตที่สะสมมาใช้สำหรับเทียบคุณวุฒิรับรองมาตรฐานวิชาชีพเพื่อรับประกาศนียบัตรในการประกอบอาชีพนำไปใช้ต่อยอดในการเรียนและความก้าวหน้าในการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งยื่นข้อเสนอขอรับเงินเดือนที่เหมาะสมกับประสบการณ์ที่มี

4.2 เปิดโอกาสให้ผู้เรียนสายอาชีวศึกษา สามารถขอการรับรองมาตรฐานวิชาชีพได้ในระหว่างที่กำลังศึกษาอยู่ในระบบ เพื่อให้ผู้เรียนมีทางเลือกที่จะมีรายได้ระหว่างเรียนควบคู่กับการทำงานไปพร้อมกัน และสามารถที่จะขอการรับรองมาตรฐานวิชาชีพ เพื่อยกระดับศักยภาพของตนเอง รวมทั้งการลดระยะเวลาในการเข้าสู่ตลาดแรงงานและเปิดโอกาสทางการศึกษาที่ยืดหยุ่นต่อการประกอบอาชีพ

5. การจัดทำระบบวัดผลเทียบระดับการศึกษา และประเมินผลการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนที่มีความสามารถเป็นเลิศ ไม่ต้องเสียเวลาเรียนในระบบประหยัดเวลาประหยัดค่าใช้จ่าย

5.1 จัดทำระบบการเทียบเคียงหรือเทียบโอนผลการเรียน ทักษะ ความรู้ ประสบการณ์ หรือสมรรถนะจากระบบเดียวกันแต่ต่างสถานศึกษา หรือจากระบบหนึ่งไปสู่อีกระบบหนึ่ง หรือจากต่างประเทศ เพื่อใช้ประโยชน์ในการเข้าศึกษา หรือการรับรองระดับการศึกษาต่างสถานศึกษาหรือต่างระบบได้ หรือไปสะสมเพื่อประโยชน์ในการได้รับการรับรองคุณวุฒิ หรือเพื่อประโยชน์ในการประกอบอาชีพหรือวิชาชีพ และผู้เรียนที่มีความสามารถเป็นเลิศ สามารถเรียนในระดับที่สูงขึ้นโดยไม่ยึดติดกับระยะเวลาในการศึกษา

5.2 จัดระบบวัดแววและความถนัดของผู้เรียนเป็นรายบุคคล โดยสามารถปรับเปลี่ยนแผนการเรียนในระหว่างเรียนได้ รวมทั้งการแนะแนวเลือกเรียนตามเส้นทางอาชีพ ความถนัดและความสนใจ เพื่อส่งเสริมศักยภาพของผู้เรียนในอนาคต

6. มีรายได้ระหว่างเรียน จบแล้วมีงานทำ (Learn to Earn)

6.1 การจัดการอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ต่อเนื่อง) เป็นการจัดการศึกษาวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาสมรรถะกำลังคนระดับเทคนิค โดยมุ่งเน้นการผลิตและพัฒนากำลังคนในสาขาที่มีความจำเป็นเร่งด่วนที่ตรงความต้องการของตลาดแรงงาน สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการศึกษาแห่งชาติ เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ และกรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติ ด้วยความร่วมมืออย่างเข้มแข็งและต่อเนื่องกับภาคประกอบการ องค์กรวิชาชีพ และภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง โดยเน้นรูปแบบการเรียนรู้สู่การปฏิบัติ เพื่อสร้างทักษะอาชีพและทักษะชีวิต ให้ผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษามีความพร้อมในการเข้าสู่อาชีพได้ทันต่อความต้องการกำลังคนของประเทศ และอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข

6.2 จัดหาเงินกองทุน เพิ่มนักเรียนสายอาชีวศึกษา นำเข้าสู่ตลาดแรงงาน โดยประสานกับกระทรวงแรงงานเพื่อให้นักเรียนนักศึกษาที่จบมา มีตลาดรองรับ สามารถประกอบอาชีพได้ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ

6.3 จัดให้มีการเชื่อมโยงหลักสูตรของสายอาชีวศึกษากับมาตรฐานวิชาชีพต่าง ๆ เพื่อเป็นการเสริมศักยภาพแก่ผู้เรียน (Upskill) หรือเพิ่มพูนทักษะใหม่ (Reskill) โดยได้รับการรับรองตามเกณฑ์มาตรฐาน

วิชาชีพและผู้เรียนจะได้รับใบประกาศนียบัตรตามสมรรถนะอาชีพ เพื่อนำไปใช้ประกอบการสมัครงานและการขอขึ้นเงินเดือนและการประกอบวิชาชีพ ทั้งนี้ผู้เรียนอาจเป็นผู้ที่อยู่ในระบบการศึกษาหรือนอกระบบการศึกษาก็ได้

6.4 จัดให้มีการอบรมอาชีพเสริมในชุมชน เพื่อเป็นการเสริมสร้างทักษะใหม่ (New Skill) เพิ่มสมรรถนะ(Upskill) หรือทบทวนทักษะ (Reskill) ให้แก่ผู้เรียนและประชาชนทั่วไป เช่น ช่างไฟฟ้า ช่างประปา ช่างแอร์การค้าขาย การเกษตร ฯลฯ เพื่อเป็นเครื่องมือในการช่วยผู้เรียนและประชาชนลดรายจ่ายในครัวเรือน และอาจสร้างเป็นอาชีพเสริมให้แก่ครอบครัวได้

10. แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579

แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579 เป็นแผนที่วางกรอบเป้าหมายและทิศทางการจัดการศึกษาของประเทศ โดยมุ่งจัดการศึกษาให้คนไทยทุกคนสามารถเข้าถึงโอกาสและความเสมอภาคในการศึกษาที่มีคุณภาพ พัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ พัฒนาคนให้มีสมรรถนะในการทำงานที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและการพัฒนาประเทศ แนวคิดการจัดการศึกษาตามแผนการศึกษาแห่งชาติ ยึดหลักสำคัญในการจัดการศึกษาประกอบด้วย หลักการจัดการศึกษาเพื่อปวงชน (Education for All) หลักการจัดการศึกษาเพื่อความเท่าเทียม และทั่วถึง (Inclusive Education) หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency Economy) และหลักการมีส่วนร่วมของสังคม (All For Education) อีกทั้งยึดตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs 2030) ประเด็นภายในประเทศ (Local Issues) อาทิ คุณภาพของคนช่วงวัย การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรของประเทศ ความเหลื่อมล้ำของการกระจายรายได้ และวิกฤติด้านสิ่งแวดล้อม โดยนำยุทธศาสตร์ชาติมาเป็นกรอบความคิดสำคัญในการจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

วิสัยทัศน์ : คนไทยทุกคนได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ดำรงชีวิตอย่างมีความสุข สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ
2. เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นพลเมืองดี มีคุณลักษณะ ทักษะและสมรรถนะที่สอดคล้องกับทบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และยุทธศาสตร์ชาติ
3. เพื่อพัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ และคุณธรรม จริยธรรม รู้รักสามัคคี และร่วมมือผนึกกำลังมุ่งสู่การพัฒนาประเทศไทยอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
4. เพื่อนำประเทศไทยก้าวข้ามกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลาง และความเหลื่อมล้ำภายในประเทศลดลง

ยุทธศาสตร์แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 ประกอบด้วย 6 ยุทธศาสตร์ซึ่งเกี่ยวข้องกับภารกิจของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพะเยาทั้ง 6 ยุทธศาสตร์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติ

เป้าหมาย 1) คนทุกช่วงวัยมีความรักในสถาบันหลักของชาติ และยึดมั่นการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข 2) คนทุกช่วงวัยในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้และพื้นที่พิเศษได้รับการศึกษาและเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ 3) คนทุกช่วงวัยได้รับการศึกษา การดูแลและป้องกันจากภัยคุกคามในชีวิตรูปแบบใหม่

แนวทางการพัฒนา 1) พัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติและการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข 2) ยกกระดับคุณภาพและส่งเสริมโอกาสในการเข้าถึงการศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ 3) ยกกระดับคุณภาพและส่งเสริมโอกาสในการเข้าถึงการศึกษาในพื้นที่พิเศษ (พื้นที่สูงพื้นที่ตามแนวตะเข็บชายแดน และพื้นที่เกาะแก่ง ชายฝั่งทะเล ทั้งกลุ่มชนต่างเชื้อชาติ ศาสนา และวัฒนธรรม กลุ่มชน-ชายขอบ และแรงงานต่างด้าว) 4) พัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อการจัดระบบการดูแลและป้องกันภัยคุกคามในรูปแบบใหม่ อาทิ อาชญากรรมและความรุนแรงในรูปแบบต่าง ๆ ยาเสพติด ภัยพิบัติจากธรรมชาติภัยจากโรคอุบัติใหม่ภัยจากไซเบอร์ เป็นต้น

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การผลิตและพัฒนากำลังคน การวิจัย และนวัตกรรมเพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

เป้าหมาย 1) กำลังคนมีทักษะที่สำคัญจำเป็นและมีสมรรถนะตรงตามความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ 2) สถาบันการศึกษาและหน่วยงานที่จัดการศึกษาผลิตบัณฑิตที่มีความเชี่ยวชาญและเป็นเลิศเฉพาะด้าน 3) การวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมที่สร้างผลผลิตและมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ

แนวทางการพัฒนา 1) ผลิตและพัฒนากำลังคนให้มีสมรรถนะในสาขาที่ตรงตามความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ 2) ส่งเสริมการผลิตและพัฒนากำลังคนที่มีความเชี่ยวชาญและเป็นเลิศเฉพาะด้าน 3) ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมที่สร้างผลผลิตและมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัย และการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้

เป้าหมาย 1) ผู้เรียนมีทักษะและคุณลักษณะพื้นฐานของพลเมืองไทยและทักษะและคุณลักษณะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 2) คนทุกช่วงวัยมีทักษะความรู้ความสามารถและสมรรถนะตามมาตรฐานการศึกษาและมาตรฐานวิชาชีพ และพัฒนาคุณภาพชีวิตได้ตามศักยภาพ 3) สถานศึกษาทุกระดับการศึกษาสามารถจัดกิจกรรม/กระบวนการเรียนรู้ตามหลักสูตรได้อย่างมีคุณภาพและมาตรฐาน 4) แหล่งเรียนรู้ สื่อตำราเรียน นวัตกรรมและสื่อการเรียนรู้มีคุณภาพและมาตรฐาน และประชาชนสามารถเข้าถึงได้โดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่ 5) ระบบและกลไกการวัด การติดตามและประเมินผลมีประสิทธิภาพ 6) ระบบการผลิตครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาได้มาตรฐานระดับสากล 7) ครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาสมรรถนะตามมาตรฐาน

แนวทางการพัฒนา 1) ส่งเสริม สนับสนุนให้คนทุกช่วงวัยมีทักษะ ความรู้ความสามารถและการพัฒนาคุณภาพชีวิตอย่างเหมาะสม เต็มตามศักยภาพในแต่ละช่วงวัย 2) ส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ สื่อตำราเรียน และสื่อการเรียนรู้ต่าง ๆ ให้มีคุณภาพมาตรฐาน และประชาชนสามารถเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ได้โดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่ 3) สร้างเสริมและปรับเปลี่ยนค่านิยมของคนไทยให้มีวินัย จิตสาธารณะ และพฤติกรรมที่พึงประสงค์ 4) พัฒนาระบบและกลไกการติดตาม การวัดและประเมินผลผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพ 5) พัฒนาล้างข้อมูล สื่อ และนวัตกรรมการเรียนรู้ ที่มีคุณภาพและมาตรฐาน 6) พัฒนาศักยภาพและมาตรฐานการผลิตครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา 7) พัฒนาคุณภาพครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การสร้างโอกาส ความเสมอภาคและความเท่าเทียมทางการศึกษา

เป้าหมาย 1) ผู้เรียนทุกคนได้รับโอกาสและความเสมอภาคในการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ 2) การเพิ่มโอกาสทางการศึกษาผ่านเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาสำหรับคนทุกช่วงวัย 3) ระบบข้อมูลรายบุคคลและสารสนเทศทางการศึกษาที่ครอบคลุม ถูกต้อง เป็นปัจจุบัน เพื่อการวางแผนการบริหารจัดการศึกษา การติดตามประเมินผล และรายงานผล

แนวทางการพัฒนา 1) เพิ่มโอกาสและความเสมอภาคในการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ 2) พัฒนาระบบเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาสำหรับคนทุกช่วงวัย 3) พัฒนาฐานข้อมูลด้านการศึกษาที่มีมาตรฐาน เชื่อมโยงและเข้าถึงได้

ยุทธศาสตร์ที่ 5 การจัดการศึกษาเพื่อสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

เป้าหมาย 1) คนทุกช่วงวัย มีจิตสำนึกรักษ์สิ่งแวดล้อม มีคุณธรรม จริยธรรม และนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ 2) หลักสูตร แหล่งเรียนรู้ และสื่อการเรียนรู้ที่ส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม คุณธรรม จริยธรรม และการนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ 3) การวิจัยเพื่อพัฒนาองค์ความรู้และนวัตกรรมด้านการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

แนวทางการพัฒนา 1) ส่งเสริม สนับสนุนการสร้างจิตสำนึกรักษ์สิ่งแวดล้อม มีคุณธรรม จริยธรรม และนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติในการดำเนินชีวิต 2) ส่งเสริมและพัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้ และสื่อการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม 3) พัฒนาองค์ความรู้ งานวิจัย และนวัตกรรม ด้านการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์ที่ 6 การพัฒนาประสิทธิภาพของระบบบริหารจัดการศึกษา

เป้าหมาย 1) โครงสร้าง บทบาทและระบบการบริหารจัดการการศึกษามีความคล่องตัว ชัดเจน และสามารถตรวจสอบได้ 2) ระบบการบริหารจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผลส่งผลกระทบต่อคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา 3) ทุกภาคส่วนของสังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาที่ตอบสนองความต้องการของประชาชนและพื้นที่ 4) กฎหมายและรูปแบบการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษารองรับลักษณะที่แตกต่างกันของผู้เรียน สถานศึกษา และความต้องการกำลังแรงงานของประเทศ 5) ระบบบริหารงานบุคคลของครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษามีความเป็นธรรม สร้างขวัญกำลังใจ และส่งเสริมให้ปฏิบัติงานได้อย่างเต็มตามศักยภาพ

แนวทางการพัฒนา 1) ปรับปรุงโครงสร้างการบริหารจัดการศึกษา 2) เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสถานศึกษา 3) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษา 4) ปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับระบบการเงินเพื่อการศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพและประสิทธิภาพการจัดการศึกษา 5) พัฒนาระบบบริหารงานบุคคลของครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา

11. แผนปฏิบัติการของกระทรวงศึกษาธิการ (ระยะเวลา 5 ปี พ.ศ. 2566 – 2570)

กระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดกรอบสาระสำคัญของแผนปฏิบัติการของกระทรวงศึกษาธิการ มีดังนี้

วิสัยทัศน์

“ภายในปี 2570 ผู้เรียนทุกช่วงวัยได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ มีคุณธรรม จริยธรรม มีทักษะที่จำเป็นพร้อมเรียนรู้ตลอดชีวิตและปรับตัวสอดคล้องกับวิถีชีวิตโลกยุคใหม่”

พันธกิจ

1. พัฒนาการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน
2. สร้างโอกาสการเรียนรู้ตลอดชีวิต และลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา
3. ผลิต พัฒนาและสร้างเสริมศักยภาพกำลังคนที่มีคุณภาพ สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและความต้องการของประเทศ
4. ส่งเสริม สนับสนุนการสร้างผลงานวิจัย องค์ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรมและสิ่งประดิษฐ์ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์สำหรับการพัฒนาทางการศึกษา สังคม หรือสร้างมูลค่าเพิ่มเชิงเศรษฐกิจ
5. พัฒนาระบบบริหารจัดการการศึกษาให้ทันสมัย มีประสิทธิภาพตามหลักธรรมาภิบาล

ผลสัมฤทธิ์และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการใช้จ่ายงบประมาณ

ผลสัมฤทธิ์/ประโยชน์	ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย
1. ผู้เรียนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ มีทักษะการเรียนรู้ และทักษะที่จำเป็นของโลกยุคใหม่ สามารถเข้าถึงการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ได้รับการพัฒนาศักยภาพตามพหุปัญญา	<ol style="list-style-type: none"> 1) อันดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ด้านการศึกษา (IMD) 2) คะแนน PISA ด้านการอ่าน คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ 3) ผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นได้รับการพัฒนาให้มีทักษะอาชีพ เพื่อการมีงานทำหรือประกอบอาชีพ อย่างน้อย 1 หลักสูตร/อาชีพ
2. กำลังคนมีสมรรถนะสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและความต้องการของประเทศ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษาที่มีงานทำหรือประกอบอาชีพได้ภายใน 1 ปี 2) ร้อยละความพึงพอใจของนายจ้างหรือผู้ประกอบการที่มีต่อความสามารถในการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา 3) ร้อยละของผู้เรียนที่เข้าร่วมการจัดการศึกษาเชิงบูรณาการกับการทำงานเพิ่มขึ้น
3. ประชาชนกลุ่มเป้าหมายได้รับบริการทางการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม ด้วยรูปแบบและวิธีการที่เหมาะสม	<ol style="list-style-type: none"> 1) สัดส่วนของประชากรนอกระบบการศึกษาระดับการศึกษาภาคบังคับ (ป.1-ม.3) อายุ 6-14 ปี 2) อัตราการเข้าเรียนของผู้เรียนแต่ระดับการศึกษาต่อประชากรกลุ่มอายุ <ul style="list-style-type: none"> - ระดับก่อนประถมศึกษา - ระดับประถมศึกษา - ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น - ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (สามัญ – อาชีวศึกษา)

12. แผนปฏิบัติการด้านการศึกษากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2

วิสัยทัศน์

“น้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาสู่การพัฒนาโดยการบูรณาการและบริหารจัดการศึกษาภายใต้บริบทวัฒนธรรมล้านนา”

พันธกิจ

1. ส่งเสริม การบริหารและการจัดการศึกษาแบบบูรณาการในระดับภาคอย่างมีประสิทธิภาพ
2. ส่งเสริม การพัฒนาสมรรถนะของข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา ที่ส่งผล

ต่อการพัฒนาทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21

3. การสร้างโอกาส และความเสมอภาค ในการเข้าถึงการศึกษาอย่างทั่วถึง ตามศักยภาพของผู้เรียน เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา

4. พัฒนาประสิทธิภาพของระบบบริหารจัดการศึกษา

เป้าประสงค์รวม

1. บริหารจัดการศึกษาแบบบูรณาการในระดับภาคได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. ข้าราชการ ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาสมรรถนะ ที่ส่งผลต่อผู้เรียนในศตวรรษที่ 21
4. ผู้เรียนได้รับโอกาสและความเสมอภาค ในการเข้าถึงการศึกษาอย่างทั่วถึง ตามศักยภาพของตนเองรวมทั้งความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา
5. บริหารจัดการระบบการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ประเด็นยุทธศาสตร์

1. บูรณาการศาสตร์พระราชากับวัฒนธรรมล้านนาสู่สังคม
2. บูรณาการความร่วมมือด้านการศึกษาของหน่วยงานการศึกษาในพื้นที่
3. การพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัย กับสังคมแห่งการเรียนรู้และมีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21
4. การสร้างโอกาส ความเสมอภาคและความเท่าเทียมทางการศึกษา
5. พัฒนาประสิทธิภาพของระบบบริหารจัดการศึกษา

ประเด็นยุทธศาสตร์ ที่ 1 บูรณาการศาสตร์พระราชากับวัฒนธรรมล้านนาสู่สังคม

กลยุทธ์

1.1 พัฒนา และบริหารการจัดการศึกษา โดยบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานทางการศึกษา สอดคล้องกับวัฒนธรรมล้านนา โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในพื้นที่ และภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อสร้างความมั่นคงของสังคม

1.2 ส่งเสริมทักษะความรู้และทัศนคติที่ดีของศาสตร์พระราชาและภูมิปัญญาท้องถิ่นนำไปสู่การปฏิบัติได้จริง

1.3 ส่งเสริมให้สถานศึกษาในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 จัดการเรียนการสอนแบบมีส่วนร่วมโดยใช้แหล่งเรียนรู้ในพื้นที่ และภูมิปัญญาท้องถิ่น

ประเด็นยุทธศาสตร์ ที่ 2 บูรณาการความร่วมมือด้านการศึกษาของหน่วยงานการศึกษาในพื้นที่

กลยุทธ์

- 2.1 พัฒนาบุคลากรทางการศึกษาให้มีทักษะด้านการวิจัยที่สร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมในการสร้างผลผลิตที่ตอบสนองต่อการศึกษา
- 2.2 สร้างคลังความรู้ในหลากหลายรูปแบบเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ทุกช่วงวัย
- 2.3 สร้างความร่วมมือกับหน่วยงานทุกภาคส่วนในพื้นที่ให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาสมรรถนะของบุคลากร

ประเด็นยุทธศาสตร์ ที่ 3 พัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัย กับสังคมแห่งการเรียนรู้และมีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21

กลยุทธ์

- 3.1 พัฒนากำลังคนให้มีทักษะอาชีพที่สำคัญจำเป็นและมีสมรรถนะตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน
- 3.2 พัฒนาศักยภาพหรือสมรรถนะด้านอาชีพเพื่อรองรับการพัฒนาในเขตพัฒนาเศรษฐกิจจังหวัดชายแดนที่เอื้อต่อการลงทุนทั้งภาคการผลิตและเกิดอาชีพใหม่ที่หลากหลาย
- 3.3 ส่งเสริมการจัดการศึกษาด้านอาชีพเพื่อรองรับความเจริญทางเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยีตามบริบทพื้นที่

ประเด็นยุทธศาสตร์ ที่ 4 สร้างโอกาส ความเสมอภาคและความเท่าเทียมทางการศึกษา

กลยุทธ์

- 4.1 สนับสนุนการสร้างโอกาสความเสมอภาคและความเท่าเทียมทางด้านการศึกษาเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม และเข้าถึงรูปแบบการศึกษาที่เหมาะสม
- 4.2 ส่งเสริม สนับสนุนให้มีเทคโนโลยีดิจิทัล หรือนวัตกรรม ในการสร้างโอกาสทางการศึกษาให้ผู้เรียนทุกคน ทุกพื้นที่เข้าถึงการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ
- 4.3 ส่งเสริม สนับสนุนการมีส่วนร่วมกับหน่วยงานทุกภาคส่วน อย่างต่อเนื่องและระดมทรัพยากรเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา

ประเด็นยุทธศาสตร์ ที่ 5 พัฒนาประสิทธิภาพของระบบบริหารจัดการศึกษา

กลยุทธ์

- 5.1 พัฒนาระบบบริหารจัดการศึกษาและข้อมูลสารสนเทศอย่างทั่วถึงและเสมอภาคทุกกลุ่มเป้าหมาย โดยการมีส่วนร่วมทุกภาคส่วน
- 5.2 พัฒนาสมรรถนะบุคลากรด้านเทคโนโลยีในการจัดการศึกษาอย่างปลอดภัยเพื่อเท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลง
- 5.3 พัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้บูรณาการการบริหารจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทเชิงพื้นที่

13. เป้าหมายการพัฒนาจังหวัดพะเยา 20 ปี (พ.ศ. 2566 - 2585)

"พะเยาน่าอยู่ สิ่งแวดล้อมยั่งยืน เมืองแห่งนวัตกรรมเกษตรและอาหาร"

ขับเคลื่อนภายใต้แนวทาง 5P

1. People's well-being of all ages : ส่งเสริมให้ประชาชนมีความสุข สุขภาพดี คุณภาพชีวิตดีทุกช่วงวัย
2. Products of high-value agriculture and food innovation : เป็นแหล่งผลิตผลิตภัณฑ์นวัตกรรมเกษตรอาหารมูลค่าสูง
3. Places of creative and cultural tourism : เป็นพื้นที่เป้าหมายการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและสร้างสรรค์
4. Prosperous and sustainable environment : ส่งเสริมความเจริญรุ่งเรืองด้านสิ่งแวดล้อมและสิ่งแวดล้อมยั่งยืน
5. Partnership : เสริมสร้างความร่วมมือและการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วน

แผนการดำเนินงานที่สำคัญ/แผนที่นำทาง (Roadmap)

1. พัฒนาคุณภาพความเป็นเมืองเพื่อรองรับการขยายตัวของธุรกิจและอุตสาหกรรมบริการให้ได้มาตรฐาน
2. ขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากเชื่อมโยงเศรษฐกิจการค้าชายแดน ยกกระตือรือร้นการค้าการลงทุน
3. บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อให้เกิดความยั่งยืนบนพื้นฐานการมีส่วนร่วมของประชาชน
4. พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้ยั่งยืน และขับเคลื่อนการท่องเที่ยว ภายใต้โมเดลเศรษฐกิจ BCG
5. บริหารจัดการธุรกิจเกษตรพัฒนานวัตกรรมเกษตรและอาหารปลอดภัย
6. พัฒนาเมืองแห่งการเรียนรู้ Learning City เพื่อคุณภาพชีวิต ที่ดีตลอดช่วงชีวิต

14. เป้าหมายการพัฒนาจังหวัดพะเยา (พ.ศ. 2566 - 2570)ฉบับทบทวนปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

"พะเยาเป็นเมืองที่คนมีคุณภาพชีวิตที่ดี ชุมชน ธุรกิจการค้า การเกษตร การท่องเที่ยวเติบโตด้วยเศรษฐกิจสร้างสรรค์ และนวัตกรรมที่มีมาตรฐาน และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม"

ประเด็นการพัฒนาที่ 4 ยกกระดับคุณภาพชีวิต เสริมสร้างความมั่นคง

วัตถุประสงค์

ประชาชนคนพะเยาทุกช่วงวัยมีคุณภาพชีวิตที่ดี ผู้สูงอายุได้รับการพัฒนา ชุมชนเข้มแข็ง สังคมมีความปลอดภัย มีความมั่นคงภายในและตามแนวชายแดน

เป้าหมายและตัวชี้วัด

1. รายได้ครัวเรือนเฉลี่ยเพิ่มขึ้น (ร้อยละ 3/ปี)
2. จำนวนของหมู่บ้าน/ชุมชนมีผลการสำรวจสถานะปัญหาสุขภาพจิตในระดับหมู่บ้าน/ชุมชน เป็นหมู่บ้าน/ชุมชนที่ไม่มีปัญหาสุขภาพจิตไม่น้อยกว่าร้อยละ 75 ของหมู่บ้าน/ชุมชน ทั้งหมดของจังหวัดพะเยา
3. จำนวนของอำเภอที่ผ่านเกณฑ์การประเมินพัฒนาคุณภาพชีวิตที่มีคุณภาพ (อย่างน้อย 2 อำเภอ/ปี)
4. จำนวนของเด็กและเยาวชนได้รับการศึกษาต่อในระดับอาชีวเพิ่มมากขึ้น (ร้อยละ 6/ปี)

5. อัตราการมีรายได้ของแรงงานนอกระบบเพิ่มขึ้น (ร้อยละ 3/ปี)
6. จำนวน/ระบบ/เทคโนโลยีที่สนับสนุน Smart city) (อย่างน้อย 1 ระบบ/ปี)
7. ร้อยละความสำเร็จของการเพิ่มศักยภาพเจ้าหน้าที่ อาสาภาคประชาชนในการป้องกัน การกระทำผิดกฎหมาย การรักษาความสงบเรียบร้อย ในระดับพื้นที่ไม่น้อยกว่าร้อยละ 75 ภายในปี 2570

แนวทางการพัฒนา

1. สร้างความเข้มแข็งให้สถาบันครอบครัวและชุมชน
2. พัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กและเยาวชน
3. พัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกของเมือง เป็นเมืองแห่ง Smart City
4. เสริมสร้างความมั่นคงปลอดภัยในพื้นที่ตามแนวชายแดน
5. เพิ่มประสิทธิภาพและเตรียมความพร้อมป้องกันโรคอุบัติใหม่
6. พัฒนาคุณภาพชีวิตแรงงานทุกช่วงวัยให้มีความรู้ มีทักษะ อาชีพ รายได้ ได้รับสวัสดิการและความปลอดภัย
7. ส่งเสริมให้ผู้มีรายได้น้อย ผู้ด้อยโอกาสให้มีอาชีพ มีรายได้
8. พัฒนาคุณภาพชีวิตและศักยภาพของกลุ่มผู้สูงอายุเพื่อเพิ่มโอกาสในการประกอบอาชีพให้ มีงานทำ มีรายได้เพิ่มขึ้น
9. พัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุและผู้พิการโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน
10. การขยายผลโครงการร้อยใจรักษ์
11. เสริมสร้างศักยภาพ อาสาภาคประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาหายสาบสูญในพื้นที่ เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของหมู่บ้าน/ชุมชน อย่างยั่งยืน
12. เฝ้าระวังป้องกันการลักลอบกระทำผิดกฎหมายในพื้นที่ตอนในและพื้นที่ชายแดนจังหวัดพะเยา
13. เสริมสร้างเครือข่ายภาคประชาชนด้านการข่าวในการรักษาความมั่นคง และรักษาความสงบเรียบร้อยในพื้นที่

15. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT Analysis) การพัฒนาการศึกษาของจังหวัดพะเยา

ประเด็นการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก

โอกาส (Opportunities)	อุปสรรค (Threats)
<ul style="list-style-type: none"> - รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 กำหนดให้มีการจัดทำแผนปฏิรูปการศึกษา - มีพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติเป็นกฎหมายแม่บทในการบริหารและจัดการศึกษา - รัฐบาลมีนโยบายสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษา ตั้งแต่ระดับอนุบาลจนจบการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อลดค่าใช้จ่ายของผู้ปกครองส่งผลให้อัตราการออกกลางคันของนักเรียนลดลงและอัตราการเรียนต่อสูงขึ้น - มีมหาวิทยาลัยพะเยา ที่มีศักยภาพในการจัดการศึกษาและพัฒนาบุคลากร เพื่อสนับสนุนองค์ความรู้ในการพัฒนาจังหวัด - มีกรอบความร่วมมือทางเศรษฐกิจ และกรอบความร่วมมือของประเทศในกลุ่ม GMS AC BIMSTEC ACMECS และ CLMVT ส่งผลให้จังหวัดต้องผลิตและพัฒนากำลังคนเพื่อรองรับการค้า การลงทุน การตลาด และฐานผลิตร่วม สามารถสนับสนุนให้ เกิดการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจสังคมของจังหวัด - จังหวัดพะเยามีแหล่งเรียนรู้ทางธรรมชาติที่สำคัญ เนื่องจากมีกว๊านพะเยาซึ่งเป็นแหล่งน้ำจืดขนาดใหญ่มีพื้นที่เป็นอันดับหนึ่งของภาคเหนือตอนบนและเป็นอันดับสามของประเทศ - จังหวัดพะเยาเป็นแหล่งเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรมล้านนา เนื่องจากเป็นเมืองประวัติศาสตร์ที่มีวิวัฒนาการอย่างยาวนานและต่อเนื่อง และมีความโดดเด่นของกลุ่มชาติพันธุ์เป็นต้นทุนในการส่งเสริม อนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณีและกิจกรรมการท่องเที่ยว ของจังหวัด - รัฐมีนโยบายเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัลส่งเสริม การเชื่อมโยงเครือข่าย และการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ การบริการ และการเรียนรู้ สู่สังคมแห่งปัญญา - รัฐมีนโยบายขับเคลื่อนการบริหารราชการด้วยกลไกประชารัฐ เป็นการเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนของสังคมมีส่วนร่วมพัฒนาคุณภาพการศึกษา 	<ul style="list-style-type: none"> - นโยบายการศึกษาระดับกระทรวงมีการเปลี่ยนแปลงบ่อย ทำให้การปฏิบัติงานขาดความต่อเนื่อง - รายได้ประชากรต่อหัวต่อปี 78,974 บาท อยู่ในลำดับที่ 13 ของภาคเหนือ และอันดับที่ 60 ของประเทศ ซึ่งเป็นตัวบ่งชี้ว่ารายได้ของประชากรยังต่ำ - ความเหลื่อมล้ำและช่องว่างระหว่างรายได้ของกลุ่มประชาชนมีผลต่อโอกาสการเข้าถึงการบริการทางการศึกษาที่มีคุณภาพแตกต่างกัน - โครงสร้างประชากรเปลี่ยนไปอัตราการเกิดลดลง ตัวบ่อนการศึกษาน้อยลง ส่งผลให้ต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสม - จังหวัดพะเยามีแนวโน้มเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ - รัฐบาลส่งเสริมพัฒนาบุคลากรเพื่อรองรับเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษและการค้าชายแดนยังไม่มากเท่าที่ควร - การยุบเลิกหน่วยงานทางการศึกษาระดับอำเภอส่งผลให้ขาดการประสานและบูรณาการการทำงานร่วมกับกับหน่วยงานอื่นในระดับอำเภอ - งบประมาณไม่เพียงพอต่อการจัดการศึกษาทุกระดับ - กระบวนการการปรับปรุง แก้ไขกฎหมายระดับชาติ บางส่วนล่าช้า ไม่ครบถ้วนไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เป็นข้อจำกัดในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมการจัดการศึกษาเอกชนกับภาคส่วนต่างๆ ด้วยกลไกประชารัฐ - กระแสวัฒนธรรมข้ามชาติ ทำให้เกิดการเลียนแบบที่ไม่เหมาะสม ไม่สอดคล้องวิถีวัฒนธรรมล้านนา - การจัดการเรียนการสอนไม่รองรับแบบออนไลน์

ประเด็นการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน

จุดแข็ง (Strengths)	จุดอ่อน (Weaknesses)
<ul style="list-style-type: none"> - มีคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด (กศจ.) ขับเคลื่อนการบริหารจัดการศึกษาของจังหวัด - จังหวัดพะเยาเป็นเมืองสงบมีปัญหาสังคมน้อย (สถาบันชุมชนท้องถิ่นพัฒนา" หรือ สทพ. (LDI) จัดให้เมืองพะเยาเป็นเมืองน่าอยู่ อันดับ 6 ของประเทศ) - สถานศึกษาสามารถให้บริการทางการศึกษาได้อย่างทั่วถึง รองรับทุกกลุ่มประชากร เนื่องจากมีสถานศึกษาทุกระดับ ทุกประเภท ตามความสนใจของผู้เรียน กระจายครอบคลุมทุกพื้นที่ของจังหวัด - มีการดำเนินการตามระบบประกันคุณภาพการศึกษาตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 	<ul style="list-style-type: none"> - ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนยังอยู่ในเกณฑ์ต่ำเนื่องจากเทคนิควิธีการสอนและการจัดกระบวนการเรียนรู้ไม่ส่งเสริมให้เด็กรู้จักคิดวิเคราะห์ - ครูยังไม่เปลี่ยนพฤติกรรมการสอนยังสอนเน้นการท่องจำมากกว่าการสอนให้นักเรียนคิดวิเคราะห์ - ครูมีภาระงานอื่นนอกเหนือจากการสอนเป็นจำนวนมากส่งผลให้สอนได้ไม่เต็มที่ - ผู้บริหารและครูขาดทักษะในการสื่อสารภาษาอังกฤษ - ผู้บริหารบางส่วนมีทักษะทางวิชาการน้อย - ผู้ปกครองนิยมให้บุตรหลานเรียนต่อในสายสามัญมากกว่าในสายอาชีพ - การจัดการศึกษาปฐมวัยยังขาดความเข้มแข็งเนื่องจากกระทรวงศึกษาธิการไม่มีหน่วยงานที่ทำหน้าที่ดูแลพัฒนาเด็กปฐมวัยเป็นการเฉพาะ - เด็กด้อยโอกาส/เด็กพิการ/เด็กกลุ่มที่มีความต้องการพิเศษ ยังไม่ได้รับโอกาสการพัฒนาเต็มตามศักยภาพและการดูแลอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ เนื่องจากขาดรูปแบบวิธีการเรียนการสอนที่หลากหลายสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของแต่ละบุคคลผู้ปกครองไม่ยอมรับความบกพร่องของเด็กในปกครอง - การผลิตกำลังคนไม่ตอบสนองความต้องการของตลาด โดยเฉพาะในสาขาที่ขาดแคลน เนื่องจากสถานศึกษาขาดการปรับตัว ขาดครู คณาจารย์ผู้สอน และสื่อการสอนในสาขาที่ตลาดต้องการ - ผู้เรียนทุกระดับยังขาดทักษะด้านภาษาอังกฤษ - เด็กและเยาวชนส่วนใหญ่ยังขาดวิจาร์ณญาณในการเลือกใช้สื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศส่งผลให้ใช้สื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างไม่เหมาะสม - การขาดแคลนครู คณาจารย์ และบุคลากรในบางสาขา

ส่วนที่ 3

ข้อมูลพื้นฐานด้านการศึกษา

ข้อมูลจำนวนสถานศึกษา นักเรียน นักศึกษา ครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา

ตารางที่ 1 จำนวนสถานศึกษา ปีการศึกษา 2567

สังกัด	แห่ง
รวมทั้งหมด	441
กระทรวงศึกษาธิการ	
สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้	9
สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน	22
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา)	226
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สำนักบริหารการศึกษาพิเศษ)	3
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	8
กระทรวงมหาดไทย	
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	158
สำนักนายกรัฐมนตรี	
สำนักงานตำรวจแห่งชาติ	2
สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ	
กองพุทธศาสนสถาน	9
กระทรวงสาธารณสุข	
สถาบันพระบรมราชชนก	1
กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม	
สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา	3

ตารางที่ 2 จำนวนสถานศึกษา จำแนกตามสังกัด และประเภทการศึกษา ปีการศึกษา 2567

สังกัด	แห่ง
รวมทั้งหมด	441
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	
สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดพะเยา	9
สมาคมโรงเรียนเอกชนจังหวัดพะเยา	22
- ประเภทสามัญศึกษา	16
- ประเภทการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา	2
- ประเภทการศึกษาสงเคราะห์	3
- ประเภทเอกชนนานาชาติ	1
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1	77
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2	131
สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 36	18
ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดพะเยา	1
โรงเรียนศึกษาพิเศษพะเยา	1
โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ที่ 24	1
สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา	
มหาวิทยาลัยพะเยา	1
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตพะเยา	1
โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยพะเยา	1
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	
สถานศึกษาของรัฐ	5
สถานศึกษาของเอกชน	3
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	141
โรงเรียนเทศบาล	17
สำนักงานตำรวจแห่งชาติ	
โรงเรียน ตชด.เบ็ตตี้ คูเมิน	1
ศูนย์การเรียนรู้ตำรวจตระเวนชายแดน.อินทรีอาสา(บ้านห้วยป้อม)	1
สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ	
โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา	9
กระทรวงสาธารณสุข	
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พะเยา	1

ตารางที่ 3 จำนวนนักเรียน นิสิต นักศึกษา ปีการศึกษา 2567

สังกัด	คน
รวมทั้งหมด	87,826
กระทรวงศึกษาธิการ	
สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้	5,036
สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน	8,215
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา)	36,571
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สำนักบริหารการศึกษาพิเศษ)	1,308
สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา	23,474
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	4,576
กระทรวงมหาดไทย	
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	7,380
สำนักนายกรัฐมนตรี	
สำนักงานตำรวจแห่งชาติ	171
สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ	
กองพุทธศาสนสถาน	672
กระทรวงสาธารณสุข	
สถาบันพระบรมราชชนก	423

ตารางที่ 4 จำนวนนักเรียน นักศึกษา จำแนกตามสังกัด และประเภทสถานศึกษา ปีการศึกษา 2567

สังกัด	คน
รวมทั้งหมด	87,826
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	
สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดพะเยา	5,036
สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน	8,215
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36	14,753
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1	8,150
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2	13,668
สำนักบริหารการศึกษพิเศษ	1,308
สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา	
มหาวิทยาลัยพะเยา	22,416
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตพะเยา	303
โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยพะเยา	755
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	
สถานศึกษาของรัฐ	3,572
สถานศึกษาของเอกชน	1,004
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	3,652
โรงเรียนเทศบาล	3,728
สำนักงานตำรวจแห่งชาติ	
โรงเรียน ตชด.เบ็ตตี้ คูเมน	107
ศูนย์การเรียนตำรวจตระเวนชายแดน.อินทรีอาสา(บ้านห้วยป้อม)	64
สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ	
โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา	672
กระทรวงสาธารณสุข	
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พะเยา	423

ตารางที่ 5 จำนวนนักเรียน นิสิต นักศึกษา จำแนกตามระดับ และประเภทการศึกษา ปีการศึกษา 2567

รวมทั้งหมด	87,826
การศึกษาในระบบ	82,790
ระดับก่อนประถมศึกษา	11,432
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	3,704
เตรียมความพร้อม	245
อนุบาล 1	1,237
อนุบาล 2	2,907
อนุบาล 3	3,339
ระดับประถมศึกษา	22,667
ประถมศึกษาปีที่ 1	3,517
ประถมศึกษาปีที่ 2	3,643
ประถมศึกษาปีที่ 3	3,579
ประถมศึกษาปีที่ 4	3,728
ประถมศึกษาปีที่ 5	3,959
ประถมศึกษาปีที่ 6	4,241
ระดับมัธยมศึกษา	25,260
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	12,065
มัธยมศึกษาปีที่ 1	4,250
มัธยมศึกษาปีที่ 2	4,020
มัธยมศึกษาปีที่ 3	3,795
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (สามัญศึกษา)	8,908
มัธยมศึกษาปีที่ 4	3,009
มัธยมศึกษาปีที่ 5	2,929
มัธยมศึกษาปีที่ 6	2,970
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (อาชีวศึกษา)	4,647
ระดับ ปวช.	3,084
ระดับ ปวส.	1,432
ทวิศึกษา	71
ปริญญาตรี (อาชีวศึกษา)	60
ระดับอุดมศึกษา	23,142
หลักสูตรประกาศนียบัตร	34
ปริญญาตรี	21,935
ปริญญาตรีควบปริญญาโท	121
ปริญญาโท	800
ปริญญาเอก	252
การศึกษานอกระบบ	5,036
สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดพะเยา	5,036

ตารางที่ 6 จำนวนครู และบุคลากรทางการศึกษา จำแนกตามสังกัด ปีการศึกษา 2567

สังกัด	จำนวน
รวมทั้งหมด	5,535
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	662
สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดพะเยา	190
สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน	472
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	3,304
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36	920
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1	889
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2	1,297
สำนักบริหารการศึกษพิเศษ	198
สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา	169
มหาวิทยาลัยพะเยา/โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยพะเยา	115
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตพะเยา	54
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	407
สำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดพะเยา	407
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	122
สถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	122
สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ	113
โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา	113
สำนักงานตำรวจแห่งชาติ	19
โรงเรียน ตชด.เบ็ตตี้ ดุเม่น	12
ศูนย์การเรียนรู้ตำรวจตระเวนชายแดน.อินทรีอาสา(บ้านห้วยป้อม)	7
กระทรวงสาธารณสุข	86
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พะเยา	86

ตารางที่ 7 จำนวนนักเรียนในระบบ ระดับก่อนประถมศึกษา จำแนกตามประเภทการศึกษารายสังกัด ปีการศึกษา 2567

สังกัด	เตรียมความพร้อม	ศูนย์พัฒนาเด็ก/ เตรียมอนุบาล	อนุบาล 1	อนุบาล 2	อนุบาล 3	รวม
กระทรวงศึกษาธิการ						
สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน	-	52	560	726	774	2,112
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1	-	-	149	605	738	1,492
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2	-	-	94	1,102	1,377	2,573
สำนักบริหารการศึกษาศาพิเศษ	245	-	-	-	-	245
กระทรวงมหาดไทย						
สถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	-	3,652	431	458	434	4,975
สำนักนายกรัฐมนตรี						
โรงเรียน ตชด.เบ็ตตี้ ดุเมาน	-	-	3	11	8	22
ศูนย์การเรียนรู้ตำรวจตระเวนชายแดน.อินทรีอาสา (บ้านห้วยป้อม)	-	-	-	5	8	13
รวมทั้งหมด	245	3,704	1,237	2,907	3,339	11,432

ตารางที่ 8 จำนวนนักเรียนในระบบ ระดับประถมศึกษา จำแนกตามชั้นเรียนรายสังกัด ปีการศึกษา 2567

สังกัด	ระดับการศึกษา						
	ป.1	ป.2	ป.3	ป.4	ป.5	ป.6	รวม
กระทรวงศึกษาธิการ							
สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน	774	847	836	821	923	928	5,129
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1	853	943	891	974	1,028	1,074	5,763
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2	1,569	1,530	1,538	1,586	1,652	1,851	9,726
สำนักบริหารการศึกษพิเศษ	12	26	36	38	42	55	209
กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม							
โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยพะเยา	26	26	14	24	28	22	140
กระทรวงมหาดไทย							
สถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	259	249	249	264	257	286	1,564
สำนักนายกรัฐมนตรี							
โรงเรียน ตชด.เบ็ตตี้ คูเมน	12	12	9	14	20	18	85
ศูนย์การเรียนรู้ตำรวจตระเวนชายแดน.อินทรีอาสา(บ้านห้วยป้อม)	12	10	6	7	9	7	71
รวมทั้งหมด	3,517	3,643	3,579	3,728	3,959	4,241	22,667

ตารางที่ 9 จำนวนนักเรียนในระบบ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำแนกตามชั้นเรียนรายสังกัด ปีการศึกษา 2567

สังกัด	ระดับการศึกษา			
	ม.1	ม.2	ม.3	รวม
กระทรวงศึกษาธิการ				
สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน	191	207	183	581
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1	338	274	283	895
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2	465	463	441	1,369
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา	2,629	2,520	2,405	7,554
สำนักบริหารการศึกษาศึกษาพิเศษ	195	163	108	466
กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม				
โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยพะเยา	66	57	72	195
กระทรวงมหาดไทย				
สถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	228	208	178	614
สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ				
โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา	138	128	125	391
รวมทั้งสิ้น	4,250	4,020	3,795	12,065

ตารางที่ 10 จำนวนนักเรียนในระบบ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ประเภทสามัญศึกษา) จำแนกตามชั้น รายสังกัด ปีการศึกษา 2567

สังกัด	ระดับการศึกษา			
	ม.4	ม.5	ม.6	รวม
กระทรวงศึกษาธิการ				
สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน	134	124	135	393
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา	2,401	2,374	2,424	7,199
สำนักบริหารการศึกษพิเศษ	154	123	111	388
กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม				
โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยพะเยา	144	143	133	420
กระทรวงมหาดไทย				
สถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	56	84	87	227
สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ				
โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา	120	81	80	281
รวมทั้งหมด	3,009	2,929	2,970	8,908

ตารางที่ 11 จำนวนนักเรียนในระบบ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ประเภทอาชีวศึกษา) จำแนกตามชั้นเรียนรายสังกัด ปีการศึกษา 2567

สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา	ระดับการศึกษา								
	ปวช.1	ปวช.2	ปวช.3	รวม ปวช.	ปวส.1	ปวส.2	รวม ปวส.	ทวิศึกษา	รวม
สถานศึกษาของรัฐ	506	549	577	1,632	366	494	860	71	2,563
สถานศึกษาของเอกชน	459	439	554	1,452	227	345	572	-	2,024
รวมทั้งหมด	965	988	1,131	3,084	593	839	1,432	71	4,587

ตารางที่ 12 จำนวนนิสิต นักศึกษาในระบบ ระดับอุดมศึกษา จำแนกตามระดับการศึกษารายสังกัด ปีการศึกษา 2567

สังกัด	ระดับการศึกษา							รวม
	อนุปริญญา /เทียบเท่า	ประกาศนียบัตร	ปริญญาตรี	ปริญญาตรี ควบปริญญาโท	ปริญญาโท	ปริญญาเอก		
กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม								
มหาวิทยาลัยพะเยา	-	34	21,279	121	742	240	22,416	
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ ราชวิทยาลัย วิทยาเขตพะเยา	-	-	233	-	58	12	303	
กระทรวงศึกษาธิการ								
สถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 2	-	-	60	-	-	-	60	
กระทรวงสาธารณสุข								
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนีพะเยา	-	-	423	-	-	-	423	
รวม	-	34	21,995	121	800	252	23,202	

ตารางที่ 13 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนจากการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) เปรียบเทียบ ปีการศึกษา 2565 และ 2566

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

กลุ่มสาระ	ปีการศึกษา		เพิ่ม/ลด
	2565	2566	
ภาษาไทย	59.13	61.79	+2.66
ภาษาอังกฤษ	41.57	40.41	-1.16
คณิตศาสตร์	33.08	34.57	+1.49
วิทยาศาสตร์	43.94	45.23	+1.29

ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

กลุ่มสาระ	ปีการศึกษา		เพิ่ม/ลด
	2565	2566	
ภาษาไทย	57.27	53.73	-3.54
ภาษาอังกฤษ	33.45	32.27	-1.18
คณิตศาสตร์	26.22	26.80	+0.58
วิทยาศาสตร์	35.38	31.04	-4.34

ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

กลุ่มสาระ	ปีการศึกษา		เพิ่ม/ลด
	2565	2566	
ภาษาไทย	48.28	43.54	-4.74
สังคมศึกษา	34.75	34.47	-0.28
ภาษาอังกฤษ	24.08	28.33	+4.05
คณิตศาสตร์	23.78	20.63	-3.15
วิทยาศาสตร์	29.52	30.26	+0.74

ตารางที่ 14 การประเมินคุณภาพผู้เรียน (NT) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เปรียบเทียบ ปีการศึกษา 2565 และ 2566

ด้าน	ปีการศึกษา		เพิ่ม/ลด
	2565	2566	
ด้านคณิตศาสตร์ (Mathematics)	47.89	54.80	+6.91
ด้านภาษาไทย (Thai Language)	54.90	63.07	+8.17
รวม 2 ด้าน	51.40	59.82	+8.42

ตารางที่ 15 การประเมินความสามารถด้านการอ่านของผู้เรียน (RT) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เปรียบเทียบ ปีการศึกษา 2565 และ 2566

ด้าน	ปีการศึกษา		เพิ่ม/ลด
	2565	2566	
การอ่านออกเสียง	79.43	80.77	+1.34
การอ่านรู้เรื่อง	77.31	77.85	+0.54
รวม 2 ด้าน	78.37	79.32	+0.95

ตารางที่ 16 ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ ด้านอาชีวศึกษา (V-Net) เปรียบเทียบปีการศึกษา 2565 และ ปีการศึกษา 2566

ระดับชั้น/วิชา	ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ ด้านอาชีวศึกษา (V-Net)		
	ปีการศึกษา 2565	ปีการศึกษา 2566	เพิ่ม/ลด
	ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)		
511 สมรรถนะที่จำเป็นในการเข้าสู่อาชีพ (1-6)	48.69	44.07	-4.46
512 สมรรถนะภาษาอังกฤษ (7)	33.70	24.89	-8.81
514 สมรรถนะเทคโนโลยีดิจิทัล (8)	32.42	36.74	+4.32
ค่าเฉลี่ย ปวช.	40.52	38.04	-2.48

ตารางที่ 17 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติดการศึกษานอกระบบโรงเรียน (N-Net) เปรียบเทียบปีการศึกษา 2565 และ 2566

ระดับชั้น/สาระวิชา	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติดการศึกษานอกระบบโรงเรียน (N-Net)		
	ปีการศึกษา 2565	ปีการศึกษา 2566	เพิ่ม/ลด
ประถมศึกษา			
การประกอบอาชีพ	47.20	49.51	+2.31
การพัฒนาสังคม	41.29	56.52	+15.23
ความรู้พื้นฐาน	41.97	47.45	+5.48
ทักษะการดำเนินชีวิต	47.82	57.64	+9.82
ทักษะการเรียนรู้	40.82	50.12	+9.3
ค่าเฉลี่ยประถมศึกษา	43.83	52.25	+8.42
มัธยมศึกษาตอนต้น			
การประกอบอาชีพ	44.36	46.97	+2.61
การพัฒนาสังคม	39.02	42.89	+3.87
ความรู้พื้นฐาน	39.06	41.02	+1.96
ทักษะการดำเนินชีวิต	42.24	52.42	+10.18
ทักษะการเรียนรู้	38.80	41.10	+2.3
ค่าเฉลี่ยมัธยมศึกษาตอนต้น	40.69	44.88	+4.19
มัธยมศึกษาตอนปลาย			
การประกอบอาชีพ	39.16	38.93	-0.23
การพัฒนาสังคม	35.06	37.86	+2.8
ความรู้พื้นฐาน	32.89	30.77	-2.12
ทักษะการดำเนินชีวิต	42.93	39.32	-3.61
ทักษะการเรียนรู้	28.98	34.67	+5.69
ค่าเฉลี่ยมัธยมศึกษาตอนปลาย	35.80	36.31	+0.51

ส่วนที่ 4

สาระสำคัญของแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดพะเยา พ.ศ. 2566-2570

(ฉบับทบทวน พ.ศ. 2568)

ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 มาตรา 9 การบริหารราชการเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐให้ส่วนราชการปฏิบัติดังต่อไปนี้ (1) ก่อนจะดำเนินการตามภารกิจใดส่วนราชการต้องจัดทำแผนปฏิบัติราชการไว้เป็นการล่วงหน้า (2) การกำหนดแผนปฏิบัติราชการของส่วนราชการตาม (1) ต้องมีรายละเอียดของขั้นตอนระยะเวลาและงบประมาณที่จะต้องใช้ในการดำเนินการของแต่ละขั้นตอนเป้าหมายของภารกิจผลสัมฤทธิ์ของภารกิจและตัวชี้วัดความสำเร็จของภารกิจและมาตรา 16 ให้ส่วนราชการจัดทำแผนปฏิบัติราชการของส่วนราชการนั้นโดยจัดทำเป็นแผนสี่ปี ซึ่งจะต้องสอดคล้องกับแผนการบริหารราชการแผ่นดินและในวรรค 2 ในแต่ละปีงบประมาณให้ส่วนราชการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา โดยให้ระบุสาระสำคัญเกี่ยวกับนโยบายการปฏิบัติราชการของส่วนราชการเป้าหมายและผลสัมฤทธิ์ของงาน รวมทั้งประมาณการรายได้และรายจ่ายและทรัพยากรอื่นที่จะต้องใช้อื่นรัฐมนตรีเพื่อความเห็นชอบนั้น จังหวัดพะเยาได้จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดพะเยา (พ.ศ. 2566 – 2570) โดยมีรายละเอียดดังนี้

วิสัยทัศน์

“ภายในปี 2570 คนพะเยาได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ดำรงชีวิตอย่างมีความสุขตามวิถีล้านนา

พันธกิจ

1. ส่งเสริม สนับสนุนการบริหารและจัดการศึกษา ทั้งทางด้านคุณภาพทางการศึกษา และคุณธรรมแบบบูรณาการทุกระดับ ทุกพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ
2. ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงในโลกยุคใหม่
3. ส่งเสริม สนับสนุนการสร้างโอกาส และความเสมอภาคทางการศึกษาอย่างทั่วถึงเหมาะสม ดำรงชีวิตอย่างมีความสุขตามวิถีล้านนา ตามศักยภาพและช่วงวัยของผู้เรียน
4. ส่งเสริม สนับสนุน การพัฒนาสมรรถนะของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงในโลกยุคใหม่
5. ส่งเสริม สนับสนุนการสร้างผลงานวิจัย องค์ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรมและสิ่งประดิษฐ์ ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์สำหรับการพัฒนาทางการศึกษา สังคม หรือสร้างมูลค่าเพิ่มเชิงเศรษฐกิจ
6. พัฒนาระบบบริหารจัดการการศึกษาให้ทันสมัย มีประสิทธิภาพตามหลักธรรมาภิบาล

ค่านิยมร่วม

“เรียนดี มีความสุข”

ประเด็นยุทธศาสตร์

1. การจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคมและประเทศ
2. การผลิตและพัฒนากำลังคนเพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ
3. การพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัยและการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตามวิถีล้านนา
4. การสร้างโอกาสเข้าถึงบริการทางการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึงและเสมอภาค
5. การจัดการศึกษาเพื่อการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
6. การพัฒนาระบบบริหารจัดการศึกษา ให้ทันสมัย มีประสิทธิภาพตามหลักธรรมาภิบาล

เป้าประสงค์รวม

1. ผู้เรียนได้รับการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต ที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึง และเสมอภาค
2. ผู้เรียนมีคุณลักษณะและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้
3. ผู้เรียนสามารถ ดำรงชีวิตอย่างมีความสุขตามวิถีล้านนา
4. ข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษามีสมรรถนะที่ส่งผลต่อการพัฒนาผู้เรียนให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงในโลกยุคใหม่
5. ผู้เรียนได้รับโอกาสทางการศึกษาที่มีคุณภาพ อย่างทั่วถึง และเสมอภาคด้วยรูปแบบที่หลากหลาย
6. หน่วยงานและสถานศึกษามีการส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
7. หน่วยงานมีระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล ตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และโปร่งใส

เป้าประสงค์รายประเด็นยุทธศาสตร์

1. ผู้เรียนมีจิตสำนึกความรู้ความสามารถทักษะความคิดทัศนคติความเชื่อค่านิยมและพฤติกรรมที่เหมาะสมรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมและโลกศตวรรษที่ 21 สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างสันติและสงบสุข
2. ผู้เรียนได้รับการศึกษาเรียนรู้และพัฒนาตนเองตลอดชีวิต ด้วยรูปแบบการจัดการศึกษาทั้งในระบบนอกระบบและตามอัธยาศัยและมีทักษะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ดำรงชีวิตอย่างมีความสุขตามวิถีล้านนา
3. ผู้เรียนทุกช่วงวัยได้รับการศึกษาและการเรียนรู้ที่มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ และมาตรฐานสากล
4. หน่วยงานทางการศึกษา มีการจัดการศึกษาส่งเสริมอาชีพ วัฒนธรรม ประเพณี เพื่อให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าและภูมิใจในวัฒนธรรมล้านนา
5. ครูและบุคลากรทางการศึกษามีคุณภาพตามมาตรฐานวิชาชีพ และได้รับการส่งเสริมให้มีความก้าวหน้าในวิชาชีพและมีคุณภาพชีวิตที่ดี
6. มีผลงานวิจัย องค์ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรมและสิ่งประดิษฐ์ที่สามารถ นำไปใช้ประโยชน์เพื่อพัฒนาการศึกษา สังคม หรือสร้างมูลค่าเพิ่มเชิงเศรษฐกิจ
7. ผู้เรียนทุกช่วงวัยได้รับโอกาสเข้าถึงบริการทางการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึง เสมอภาคและเหมาะสมกับช่วงวัย
8. หน่วยงานและสถานศึกษามีการส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

9. หน่วยงานมีระบบบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล ตอบสนองความต้องการของของผู้รับบริการได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และโปร่งใส

ตัวชี้วัด เป้าประสงค์และค่าเป้าหมาย

เป้าหมายการให้บริการ/เป้าประสงค์/ตัวชี้วัด

เป้าหมายการให้บริการ/เป้าประสงค์ /ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย					หน่วยงาน
	2566	2567	2568	2569	2570	
<p>ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 การจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคมและประเทศ</p> <p>เป้าประสงค์ : ผู้เรียนมีจิตสำนึกความรู้ความสามารถทักษะความคิดที่ศรัทธาความเชื่อค่านิยมและพฤติกรรมที่เหมาะสมรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมและโลกศตวรรษที่ 21 สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างสันติและสงบสุข</p>						
1) ร้อยละของสถานศึกษาที่จัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจและสร้างจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับสถาบันหลักของชาติ ยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข	ร้อยละ 100	ร้อยละ 100	ร้อยละ 100	ร้อยละ 100	ร้อยละ 100	ศจ.สพ., อว.,สพม., สกร.,สช., ,พศ.,สศศ., สอจ.
2) ร้อยละของผู้เรียนที่ได้รับการสร้างภูมิคุ้มกันจากภัยคุกคามรูปแบบใหม่ (ยาเสพติด บุหรี่ไฟฟ้าภัยไซเบอร์ ภัยสังคม ภัยพิบัติธรรมชาติ โรคอุบัติใหม่ ฯลฯ)	ร้อยละ 80	ร้อยละ 80	ร้อยละ 83	ร้อยละ 86	ร้อยละ 90	ศจ.สพ., อว.,สพม., สช.,สกร., พศ.,สศศ., สอจ.
<p>ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 การผลิตและพัฒนากำลังคน การวิจัย และนวัตกรรมเพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ</p> <p>เป้าประสงค์ : 2) ผู้เรียนได้รับการศึกษาเรียนรู้และพัฒนาตนเองตลอดชีวิต ด้วยรูปแบบการจัดการศึกษาทั้งในระบบนอกระบบและตามอัธยาศัยและมีทักษะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ดำรงชีวิตอย่างมีความสุขตามวิถีล้านนา</p>						
3) ร้อยละของหลักสูตรฝึกอบรมวิชาชีพระยะสั้น ที่ตอบสนองต่อการพัฒนากำลังคน	ร้อยละ 30	ร้อยละ 30	ร้อยละ 35	ร้อยละ 38	ร้อยละ 40	อว.,สพม., สกร.,สช. สอจ.
4) ร้อยละของผู้เรียนที่ได้รับการพัฒนาทักษะอาชีพ เพื่อการมีงานทำหรือนำไปประกอบอาชีพในท้องถิ่นที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานในพื้นที่	ร้อยละ 90	ร้อยละ 90	ร้อยละ 93	ร้อยละ 95	ร้อยละ 99	อว.,สพม., สกร.,สช., สอจ.
5) สัดส่วนผู้เรียนมัธยมศึกษาตอนปลายประเภทอาชีวศึกษาต่อสามัญศึกษา	40 : 60	40 : 60	42 : 58	44 : 56	50 : 50	ศจ.สพ., อว.,สพม., สอจ., สกร.,สช., พศ.

เป้าหมายการให้บริการ/เป้าประสงค์ /ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย					หน่วยงาน
	2566	2567	2568	2569	2570	
<p>ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัยและการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตามวิถีล้านนา</p> <p>เป้าประสงค์ : 3) ผู้เรียนทุกช่วงวัยได้รับการศึกษาและการเรียนรู้ที่มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ และมาตรฐานสากล</p> <p>4) หน่วยงานทางการศึกษา มีการจัดการศึกษาส่งเสริมอาชีพ วัฒนธรรม ประเพณี เพื่อให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าและภูมิใจ ในวัฒนธรรมล้านนา</p> <p>5) ครูและบุคลากรทางการศึกษามีคุณภาพตามมาตรฐานวิชาชีพ และได้รับการส่งเสริมให้มีความก้าวหน้าในวิชาชีพ และมีคุณภาพชีวิตที่ดี</p> <p>6) มีผลงานวิจัย องค์ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรมและสิ่งประดิษฐ์ที่สามารถ นำไปใช้ประโยชน์เพื่อพัฒนาการศึกษา สังคม หรือสร้างมูลค่าเพิ่มเชิงเศรษฐกิจ</p>						
6) ร้อยละของเด็กปฐมวัยที่มีพัฒนาการ สมวัย	ร้อยละ 81	ร้อยละ 85	ร้อยละ 85	ร้อยละ 85	ร้อยละ 85	ศจ.สพ., อปท.
7) คะแนน O-NET ในระดับจังหวัด เพิ่มขึ้นทุกวิชา (วิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	เพิ่มขึ้น ร้อยละ 3	เพิ่มขึ้น ร้อยละ 3	เพิ่มขึ้น ร้อยละ 3	เพิ่มขึ้น ร้อยละ 3	เพิ่มขึ้น ร้อยละ 3	ศจ.,สช., สพป.,สพม., อว.
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	เพิ่มขึ้น ร้อยละ 3	เพิ่มขึ้น ร้อยละ 3	เพิ่มขึ้น ร้อยละ 3	เพิ่มขึ้น ร้อยละ 3	เพิ่มขึ้น ร้อยละ 3	
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6	เพิ่มขึ้น ร้อยละ 3	เพิ่มขึ้น ร้อยละ 3	เพิ่มขึ้น ร้อยละ 3	เพิ่มขึ้น ร้อยละ 3	เพิ่มขึ้น ร้อยละ 3	
8) คะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบ ทางการศึกษาระดับชาติด้านการศึกษา นอกระบบ (N-NET)	ร้อยละ 40.54	ร้อยละ 40.54	ร้อยละ 40.54	ร้อยละ 40.54	ร้อยละ 40.54	สกร.
9) คะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบ ทางการศึกษาระดับชาติ (V-NET)	ร้อยละ 43	ร้อยละ 45	ร้อยละ 50	ร้อยละ 50	ร้อยละ 50	สอจ.
10) คะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบ ทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (B-NET)	เพิ่มขึ้น ร้อยละ 3	เพิ่มขึ้น ร้อยละ 3	เพิ่มขึ้น ร้อยละ 3	เพิ่มขึ้น ร้อยละ 4	เพิ่มขึ้น ร้อยละ 5	พศ.
11) ร้อยละของนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามหลักสูตรระดับดีขึ้น	ร้อยละ 90	ร้อยละ 90	ร้อยละ 90	ร้อยละ 90	ร้อยละ 90	ศจ.,สช., สพป.,สพม., อว.,สกร., สอจ.
12) ร้อยละของผู้เรียนที่ได้รับการคัด กรองและหรือส่งต่อเพื่อพัฒนา พหุปัญญา รายบุคคล	ร้อยละ 35	ร้อยละ 35	ร้อยละ 40	ร้อยละ 45	ร้อยละ 50	สพป.,สพม., สช.,อว., สศศ.

เป้าหมายการให้บริการ/เป้าประสงค์ /ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย					หน่วยงาน
	2566	2567	2568	2569	2570	
13) อัตราการสำเร็จศึกษาระดับ ประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	ร้อยละ 99.98	ร้อยละ 99.98	ร้อยละ 99.98	ร้อยละ 99.98	ร้อยละ 100	สพป.,สพม., สช.
14) อัตราการสำเร็จศึกษาระดับ มัธยมศึกษาตอนปลาย ปวช. ปวส.	ร้อยละ 80	ร้อยละ 80	ร้อยละ 80	ร้อยละ 80	ร้อยละ 80	สพม.,สช., สอจ.,พศ.
15) ร้อยละของสถานศึกษาที่มีผล ประเมินคุณภาพภายใน (ด้านผู้เรียน ด้านการบริหารจัดการ และด้าน การจัดการเรียนการสอน) ระดับดีขึ้นไป (ด้านผู้เรียน)						สพม.,สพป., สช.,สอจ., สศศ.,
ระดับก่อนประถมศึกษา	ร้อยละ 96	ร้อยละ 97	ร้อยละ 98	ร้อยละ 99	ร้อยละ 100	
ระดับประถมศึกษา - มัธยมศึกษา	ร้อยละ 96	ร้อยละ 97	ร้อยละ 98	ร้อยละ 99	ร้อยละ 100	
ระดับอาชีวศึกษา	ร้อยละ 81	ร้อยละ 85	ร้อยละ 90	ร้อยละ 95	ร้อยละ 100	
16) ร้อยละของหน่วยงานทางการศึกษา มีการจัดการศึกษาส่งเสริมอาชีพ วัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่น เพื่อให้ผู้เรียนได้เห็นคุณค่า และมีความภาคภูมิใจในวิถีล้านนา	ร้อยละ 100	ร้อยละ 100	ร้อยละ 100	ร้อยละ 100	ร้อยละ 100	สพม.,สอจ., สกร.,สช., อว.
17) ร้อยละของครูผู้สอนภาษาอังกฤษ ที่ได้รับการทดสอบความสามารถ ทางภาษาอังกฤษ ตามเกณฑ์มาตรฐาน CEFR						ศธจ.,สพม., สพป.,สช., สอจ.,
สังกัด สพฐ.	ร้อยละ 80	ร้อยละ 80	ร้อยละ 80	ร้อยละ 80	ร้อยละ 80	
สังกัด อาชีวะ	ร้อยละ 50	ร้อยละ 80	ร้อยละ 80	ร้อยละ 80	ร้อยละ 80	
สังกัด เอกชน	ร้อยละ 50	ร้อยละ 80	ร้อยละ 80	ร้อยละ 80	ร้อยละ 80	
18) ร้อยละของครูที่ได้รับการพัฒนา เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน แบบ Active Learning /ครูยุคใหม่	ร้อยละ 80	ร้อยละ 82	ร้อยละ 84	ร้อยละ 86	ร้อยละ 90	ศธจ.,สพม., สพป.,อว., สอจ.,สกร
19) ร้อยละของครูและบุคลากร ทางการศึกษาทุกระดับและประเภท การศึกษา ได้รับการส่งเสริมและพัฒนา ตามมาตรฐานวิชาชีพ เพื่อให้สามารถ ปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	ร้อยละ 95	ร้อยละ 95	ร้อยละ 96	ร้อยละ 97	ร้อยละ 98	ศธจ.,สพป., อว.,สพม., สกร.,สช., สอจ.,พศ.
20) ร้อยละของครูและบุคลากรทางการ ศึกษาได้รับการส่งเสริมความก้าวหน้า ทางวิชาชีพ สวัสดิการ สวัสดิภาพ	ร้อยละ 90	ร้อยละ 90	ร้อยละ 91	ร้อยละ 92	ร้อยละ 93	ศธจ.,สพป., อว.,สพม., สกร.,สช.,

เป้าหมายการให้บริการ/เป้าประสงค์ /ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย					หน่วยงาน
	2566	2567	2568	2569	2570	
เพื่อเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่ดี เป็นแรงจูงใจในการปฏิบัติหน้าที่ได้ อย่างมีประสิทธิภาพ						สอจ.,พศ., สศศ.
21) ร้อยละของผลงานวิจัยนวัตกรรม เทคโนโลยี องค์ความรู้และสิ่งประดิษฐ์ ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ ในการพัฒนาการศึกษา สังคม หรือสร้าง มูลค่าเพิ่มเชิงเศรษฐกิจ	ร้อยละ 82	ร้อยละ 82	ร้อยละ 84	ร้อยละ 85	ร้อยละ 86	ศธจ., สพป., ,อว.,สพม., สกร.,สช., สอจ.,พศ., สศศ.
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 การสร้างโอกาสเข้าถึงบริการทางการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึงและเสมอภาค						
เป้าประสงค์ : 7) ผู้เรียนทุกช่วงวัยได้รับโอกาสเข้าถึงบริการทางการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึง เสมอภาคและเหมาะสมกับช่วงวัย						
22) ร้อยละของผู้พิการ/ผู้ด้อยโอกาส ได้รับโอกาสในการเข้าถึงบริการการศึกษา การพัฒนาสมรรถภาพหรือบริการ ทางการศึกษาที่เหมาะสมตามความ ต้องการจำเป็น	ร้อยละ 100	ร้อยละ 100	ร้อยละ 100	ร้อยละ 100	ร้อยละ 100	ศธจ.,สพป., อว.,สพม., สกร.,สช., สอจ.,พศ., สศศ.
23) จำนวนผู้เรียนสำเร็จการศึกษา หลักสูตรการศึกษานอกระบบ ชั้นพื้นฐาน	ร้อยละ 50	ร้อยละ 50	ร้อยละ 55	ร้อยละ 58	ร้อยละ 60	สกร.
24) จำนวนครั้งของประชาชนที่เข้าถึง หลักสูตร สื่อ แหล่งเรียนรู้ที่จัดการศึกษา ในรูปแบบการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Life long learning) ห้องสมุด ประชาชน, TK Park)	300,000 ครั้ง	350,000 ครั้ง	400,000 ครั้ง	450,000 ครั้ง	500,000 ครั้ง	ศธจ.,สพป., อว.,สพม., สกร.,สช., สอจ.,พศ., สศศ.,อปท.
25) ร้อยละของนักเรียนที่ได้รับเงิน อุดหนุนปัจจัยพื้นฐานสำหรับนักเรียน ยากจน	ร้อยละ 40	ร้อยละ 40	ร้อยละ 40	ร้อยละ 40	ร้อยละ 40	สพป., สพม., สช.
26) ร้อยละของเด็กตกหล่น ที่กลับเข้าสู่ระบบการศึกษา - อายุ 6 – 14 ปี (การศึกษาภาคบังคับ) - อายุ 15 – 17 ปี (ม.ปลาย)	ร้อยละ 70	ร้อยละ 70	ร้อยละ 80	ร้อยละ 85	ร้อยละ 90	ศธจ.,สพป., สพม.,สช.
27) อัตราการเข้าเรียนต่อในระดับ อุดมศึกษา	ร้อยละ 60	ร้อยละ 62	ร้อยละ 64	ร้อยละ 66	ร้อยละ 68	สพม.,สอจ., สกร.,สช., อว.

เป้าหมายการให้บริการ/เป้าประสงค์ /ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย					หน่วยงาน
	2566	2567	2568	2569	2570	
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5 การจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เป้าประสงค์ : 8) หน่วยงานและสถานศึกษามีการส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม						
28) ร้อยละของสถานศึกษาที่ดำเนินโครงการหรือกิจกรรมเกี่ยวกับการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	ร้อยละ 100	ร้อยละ 100	ร้อยละ 100	ร้อยละ 100	ร้อยละ 100	ศธจ.,สพป., อว.,สพม., สกร.,สช., สอจ.,พศ., สศศ.,อปท.
29) ร้อยละของหน่วยงานและสถานศึกษาที่น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษามาบูรณาการในการจัดการเรียนการสอน	ร้อยละ 100	ร้อยละ 100	ร้อยละ 100	ร้อยละ 100	ร้อยละ 100	ศธจ.,สพป., อว.,สพม., สกร.,สช., สอจ.,พศ., สศศ.,อปท.
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 6 การพัฒนาประสิทธิภาพของระบบบริหารจัดการศึกษาให้ทันสมัย มีประสิทธิภาพ ตามหลักธรรมาภิบาล เป้าประสงค์ : 9) หน่วยงานมีระบบบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล ตอบสนองความต้องการของของผู้รับบริการได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และโปร่งใส						
30) ผลคะแนนประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของแต่ละหน่วยงานทางการศึกษาจังหวัดพะเยาอยู่ในระดับผ่านตามเกณฑ์ ITA (Integrity & Transparency Assessment)	ร้อยละ 90	ร้อยละ 90	ร้อยละ 90	ร้อยละ 91	ร้อยละ 92	ศธจ.,สพป., อว.,สพม., สกร.,สช., สอจ.,พศ., สศศ.อปท.
31) ร้อยละของระดับความสำเร็จของการใช้แพลตฟอร์มเพื่อการศึกษา และการบริหารจัดการ	ร้อยละ 100	ร้อยละ 100	ร้อยละ 100	ร้อยละ 100	ร้อยละ 100	ศธจ.,สพป., อว.,สพม., สกร.,สช., สอจ.,พศ., สศศ.อปท.
32) ระดับความสำเร็จในการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการศึกษา (Data for Education) (ภาพรวมจังหวัด)	8 ฐานข้อมูล (สะสม)	8 ฐานข้อมูล (สะสม)	8 ฐานข้อมูล (สะสม)	8 ฐานข้อมูล (สะสม)	8 ฐานข้อมูล (สะสม)	ศธจ.,สพป., อว.,สพม., สกร.,สช., สอจ.,พศ., สศศ.,อปท.
33) ร้อยละของหน่วยงานและสถานศึกษาที่มีการใช้กระบวนการ/ระบบบริหาร จัดการสู่องค์กรดิจิทัล	ร้อยละ 80	ร้อยละ 85	ร้อยละ 90	ร้อยละ 95	ร้อยละ 100	ศธจ.,สพป., อว.,สพม., สกร.,สช., สอจ.,พศ., สศศ.,อปท.

กลยุทธ์ภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 การจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคมและประเทศ

กลยุทธ์

- 1.1 ปลูกฝังค่านิยมและหลักคิดที่ถูกต้องเพื่อเสริม สร้างเสถียรภาพสถาบันหลักของชาติตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
- 1.2 ยกระดับคุณภาพและสร้างโอกาสการเข้าถึงการศึกษา และพัฒนาสมรรถนะ การเรียนรู้/อาชีพด้วยศาสตร์พระราชาและตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้และเขตพื้นที่พิเศษ (พื้นที่สูง พื้นที่ตามตะเข็บชายแดนและพื้นที่เกาะแก่ง ชายฝั่งทะเล ทั้งกลุ่มชนต่างเชื้อชาติ ศาสนา และวัฒนธรรม กลุ่มชนชายขอบและแรงงานต่างด้าว)
- 1.3 พัฒนากลไกบูรณาการระบบบริหารจัดการการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดหรือภัยคุกคามรูปแบบใหม่
- 1.4 พัฒนาความร่วมมือด้านการศึกษากับต่างประเทศเพื่อยกระดับคุณภาพและโอกาสทางการศึกษา

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 การผลิตและพัฒนากำลังคนเพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน ของประเทศ

กลยุทธ์

- 2.1 พัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะ และสมรรถนะอาชีพให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานในพื้นที่ ภูมิภาค และประเทศ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัยและการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตามวิถีล้านนา

กลยุทธ์

- 3.1 ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนพัฒนากระบวนการคิดอย่างเป็นระบบผ่านประสบการณ์ตรงจากการลงมือปฏิบัติ ควบคู่กับการเรียนรู้ผ่านสื่อเทคโนโลยีดิจิทัล
- 3.2 สร้างแพลตฟอร์มดิจิทัลรองรับการเรียนรู้ที่หลากหลาย
- 3.3 บูรณาการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ส่งเสริม ระเบียบ วินัย คุณธรรม จริยธรรม จิตสาธารณะ ความเป็นพลเมืองและความปลอดภัยของผู้เรียน
- 3.4 ส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษาตามศักยภาพและช่วงวัยของผู้เรียนให้ดำรงชีวิตอย่างมีความสุขตามวิถีล้านนา
- 3.5 พัฒนาการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อยกระดับสมรรถนะในการปฏิบัติงาน
- 3.6 ส่งเสริมการวิจัยและนวัตกรรมการบริหารและจัดการศึกษา และพัฒนาบุคลากรวิจัยทางการศึกษา

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 การสร้างโอกาสเข้าถึงบริการทางการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึงและเสมอภาค

กลยุทธ์

4.1 เพิ่มและกระจายโอกาสทางการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงโอกาสทางการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตที่มีคุณภาพได้อย่างหลากหลายครอบคลุม ทุกพื้นที่ และกลุ่มเป้าหมาย

4.2 ส่งเสริม พัฒนาสื่อการเรียนรู้ผ่านเทคโนโลยีดิจิทัลที่เหมาะสมต่อการเข้าถึงและพัฒนาการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5 การจัดการศึกษาเพื่อการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

กลยุทธ์

5.1 ส่งเสริมกิจกรรมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และความตระหนักรู้คุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมด้วยรูปแบบที่หลากหลาย

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 6 การพัฒนาระบบบริหารจัดการศึกษา ให้ทันสมัย มีประสิทธิภาพตามหลักธรรมาภิบาล

กลยุทธ์

6.1 ส่งเสริมและพัฒนาการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ในการบริหารราชการและบริการประชาชน

6.2 พัฒนาระบบฐานข้อมูลกลางด้านการศึกษาให้เป็นเอกภาพ เป็นปัจจุบัน และเชื่อมโยงกันในทุกระดับ

6.3 สร้างและพัฒนากลไกการบริหารจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ เชื่อมโยงทุกระดับ ทุกพื้นที่

6.4 เร่งรัด ปรับปรุง แก้ไขกฎหมาย กฎ ระเบียบ และข้อบังคับให้สอดคล้องและเหมาะสมกับบริบทที่เปลี่ยนแปลง

6.5 ปรับปรุงโครงสร้างและอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานให้มีความทันสมัย ยืดหยุ่น เชื่อมโยงและเอื้อต่อการพัฒนาหน่วยงานให้มีประสิทธิภาพ

6.6 พัฒนาเครือข่ายต่อต้านการทุจริตประพฤติมิชอบให้มีส่วนร่วมจัดกิจกรรมรณรงค์ เฝ้าระวัง และติดตามพฤติกรรมเสี่ยงการทุจริต

6.7 พัฒนาระบบงานการบริหารงานบุคคลของข้าราชการพลเรือน และบุคลากรทางการศึกษาอื่น เพื่อยกระดับสมรรถนะการปฏิบัติงาน

แนวทางการจัดการศึกษาของจังหวัดพะเยา

๑. บูรณาการกิจกรรมการเรียนการสอน ปรับรูปแบบกิจกรรมการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน เพิ่มพื้นที่การเรียนรู้ และปรับสภาพแวดล้อมให้ทันสมัยเอื้อต่อการเรียนรู้ (Learning City)
๒. สนับสนุนการจัดการเรียนการสอนแบบ Active Learning ส่งเสริมทักษะทางภาษา สนับสนุนครูต่างชาติที่เป็นเจ้าของภาษา (Native speaker) โครงการนักเรียนแลกเปลี่ยน การทำกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ การค้นคว้าและเน้นการลงมือปฏิบัติจริง
๓. ส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ด้านทักษะอาชีพ สนับสนุนการสร้างรายได้ระหว่างเรียน ทักษะด้านดิจิทัล

การเรียนรู้เท่าทันสื่อออนไลน์ (Online) กฎหมายเรื่องสื่อ ทักษะด้านกีฬาหรือตามความถนัดและความสนใจของผู้เรียนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง

๔. ส่งเสริมให้มีหลักสูตรคู่มือเรียนสายสามัญและสายอาชีพ สนับสนุนการฝึกอาชีพ การฝึกประสบการณ์กับผู้ประกอบการ
๕. สนับสนุนให้มีการแนะแนวผู้เรียนเพื่อวางแผนการศึกษาต่อ และวางแผนการประกอบอาชีพในอนาคต
๖. ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการพัฒนาทักษะคนทุกช่วงวัย การอยู่ร่วมกัน การเคารพในสิทธิของผู้อื่น
๗. ส่งเสริมและสนับสนุนการแก้ปัญหาเสพติด ภัยของบุหรี่ไฟฟ้า ภัยสังคม การพนันออนไลน์ และสุขภาพในวัยเรียน
๘. ส่งเสริมการสร้างคุณธรรม จริยธรรมให้กับนักเรียน ลดปัญหาการฆ่าตัวตาย โรคซึมเศร้าของเยาวชน ปัญหาโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และภาวะตั้งครรภ์ในวัยเรียน
๙. ส่งเสริมและสนับสนุนการติดตามเด็กตกหล่นทั้งในและนอกระบบการศึกษา ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และการคัดกรองนักเรียน การสร้างความตระหนักในค่านิยม ๑๒ ประการ
๑๐. ส่งเสริมให้มีพื้นที่หรือเวทีสร้างสรรค์เพื่อเด็กและเยาวชน และการให้คุณค่ากับเยาวชนในทุกด้าน

ส่วนที่ 5

การแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติ

การนำแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดพะเยา พ.ศ. 2566 – 2570 (ฉบับทบทวน พ.ศ. 2568) ไปสู่การปฏิบัติจำเป็นจะต้องอาศัยปัจจัยสนับสนุนและแนวทางการดำเนินการที่ชัดเจนการดำเนินงานโครงการต่างๆ ภายใต้แผนปฏิบัติราชการฯ ให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามเป้าประสงค์ที่กำหนดไว้จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีการระดมสรรพกำลังทั้งในด้านบุคลากรงบประมาณวัสดุอุปกรณ์เทคโนโลยีต่างๆตลอดจนการสร้างความร่วมมือในการมีส่วนร่วมเป็นเจ้าของและการสื่อสารระหว่างองค์กรตั้งนั้นจังหวัดพะเยาจึงกำหนดกระบวนการที่สำคัญในการนำแผนฯไปสู่การปฏิบัติดังนี้

1. สร้างเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานทางการศึกษาทุกระดับในจังหวัดในการดำเนินการแปลงยุทธศาสตร์กลยุทธ์ตามแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดพะเยา พ.ศ. 2566 – 2570 (ฉบับทบทวน พ.ศ. 2568) ไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมโดยนำไปเป็นกรอบในการจัดทำแผนปฏิบัติราชการประจำปีประกอบด้วยโครงการ/กิจกรรมหลักที่จะนำไปสู่เป้าประสงค์ที่ชัดเจนรวมทั้งการกำหนดความรับผิดชอบต่อการบรรลุเป้าประสงค์หลัก

2. ผู้บริหารระดับสูงและผู้บริหารหน่วยงานทางการศึกษาทุกระดับในจังหวัดต้องให้ความสำคัญในการใช้แผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดพะเยา พ.ศ. 2566 – 2570 (ฉบับทบทวน พ.ศ. 2568) เป็นกรอบในการบริหารงาน

3. ดำเนินการชี้แจงสร้างความรู้ความเข้าใจในสาระสำคัญของแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดพะเยา พ.ศ. 2566 – 2570 (ฉบับทบทวน พ.ศ.2568) ให้บุคลากรในหน่วยปฏิบัติได้รับทราบอย่างชัดเจนเพื่อการมีส่วนร่วมและสนับสนุนให้การดำเนินงานตามแผนฯเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

4. ในแต่ละปีให้หน่วยงานในส่วนกลางสนับสนุนทรัพยากรอย่างเพียงพอสำหรับการปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติราชการประจำปีของทุกหน่วยงานในสังกัดในทุกระดับ

5. การติดตามและประเมินผลตามแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดพะเยา พ.ศ. 2566 – 2570 (ฉบับทบทวน พ.ศ. 2568) ต้องมีการกำหนดทิศทางและกระบวนการที่สำคัญดังนี้

- ให้ความสำคัญกับการติดตามความก้าวหน้าในแต่ละยุทธศาสตร์การประเมินผลสำเร็จและผลกระทบของการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องโดยอาจจำแนกรายไตรมาส

- พัฒนาตัวชี้วัดความสำเร็จของการแปลงแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดพะเยา พ.ศ. 2566 – 2570 (ฉบับทบทวน พ.ศ. 2568) ไปเป็นแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัด โดยนำวิธีการประเมินผลที่เหมาะสมมาใช้

- สร้างระบบการติดตามตรวจสอบประเมินผลและรายงานให้มีประสิทธิภาพเพื่อให้ได้ข้อมูลสารสนเทศที่ถูกต้องเพื่อการทบทวนปรับปรุงการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายได้ทันเหตุการณ์

- สร้างการเชื่อมโยงข้อมูลสารสนเทศระหว่างหน่วยงานส่วนกลางและหน่วยงานในพื้นที่ให้เป็นระบบที่สามารถใช้ประโยชน์ได้สะดวกเพื่อให้ทุกฝ่ายมีข้อมูลที่แม่นยำสำหรับใช้ประโยชน์ในการประเมินผลในระดับต่างๆ ให้มีความสัมพันธ์สอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ภาคผนวก

ประกาศสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพะเยา
เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการทบทวนแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดพะเยา พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐
(ฉบับทบทวนปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘) และแผนปฏิบัติการด้านการศึกษาจังหวัดพะเยา
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

ด้วยพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ หมวด ๓ การบริหารราชการเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ มาตรา ๙ (๑) ก่อนจะดำเนินการตามภารกิจใด ส่วนราชการ ต้องจัดทำแผนปฏิบัติราชการไว้เป็นการล่วงหน้า ประกอบกับคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๙/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๓ เมษายน พ.ศ.๒๕๖๐ เรื่อง การปฏิรูปการศึกษาในภูมิภาคของกระทรวงศึกษาธิการ ข้อ ๑๑ ให้มีสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อปฏิบัติภารกิจของกระทรวงศึกษาธิการ เกี่ยวกับการบริหารและการจัดการศึกษาตามที่กฎหมายกำหนด การปฏิบัติราชการตามอำนาจหน้าที่ นโยบาย และยุทธศาสตร์ของส่วนราชการต่าง ๆ ที่มีอบหมาย โดยให้มีอำนาจหน้าที่ในเขตจังหวัด ดังต่อไปนี้ (๒) กำหนดยุทธศาสตร์ แนวทางการจัดการศึกษา และส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาระดับและทุกประเภท ประสานและส่งเสริมการบริหาร และการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัว องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษาในรูปแบบที่หลากหลาย

เพื่อให้การทบทวนแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดพะเยา พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐ เป็นไปตามระเบียบ ประกาศ และข้อบังคับที่กำหนด สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพะเยาจึงแต่งตั้งคณะกรรมการทบทวนแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดพะเยา พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐ (ฉบับทบทวนปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘) และแผนปฏิบัติการด้านการศึกษาจังหวัดพะเยา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ประกอบด้วย

๑. ศึกษาธิการจังหวัดพะเยา	ประธานกรรมการ
๒. รองศึกษาธิการจังหวัดพะเยา	รองประธานกรรมการ
๓. ผู้อำนวยการกองแผนงานมหาวิทยาลัยพะเยา	กรรมการ
๔. ผู้อำนวยการโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยพะเยา	กรรมการ
๕. ผู้อำนวยการมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตพะเยา	กรรมการ
๖. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต ๑	กรรมการ
๗. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต ๒	กรรมการ
๘. สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาพะเยา	กรรมการ
๙. ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคพะเยา	กรรมการ
๑๐. ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคดอกคำใต้	กรรมการ
๑๑. ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคเชียงคำ	กรรมการ
๑๒. ผู้อำนวยการวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีพะเยา	กรรมการ
๑๓. ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพปง	กรรมการ
๑๔. ผู้อำนวยการโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๒๔	กรรมการ

/๑๕. ผู้อำนวยการ...

๒ -

๑๕. ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลพรชนะวัฒนา	กรรมการ
๑๖. ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดพะเยา	กรรมการ
๑๗. ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดพะเยา	กรรมการ
๑๘. ผู้กำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ ๓๒	กรรมการ
๑๙. ท้องถิ่นจังหวัดพะเยา	กรรมการ
๒๐. นายกเทศมนตรีเมืองพะเยา	กรรมการ
๒๑. ประธานกรรมการคณะกรรมการดำเนินการ สหกรณ์ออมทรัพย์ครูพะเยา จำกัด	กรรมการ
๒๒. ผู้อำนวยการกลุ่มทุกกลุ่ม สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพะเยา	กรรมการ
๒๓. ศึกษาพิเศษทุกคน สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพะเยา	กรรมการ
๒๔. ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพะเยา	กรรมการและเลขานุการ
๒๕. บุคลากรกลุ่มนโยบายและแผนทุกคน สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพะเยา	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ให้คณะกรรมการฯ มีหน้าที่ การจัดทำแนวทางการพัฒนาการศึกษาของจังหวัดพะเยา เพื่อเป็นกลไกขับเคลื่อนเร่งให้เกิดประสิทธิผลในการยกระดับคุณภาพการศึกษาของจังหวัดพะเยา ภายใต้กรอบระยะเวลาที่กำหนด โดยมีการส่งต่อภารกิจ ลดความซ้ำซ้อน ดำเนินการอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ และ ทบทวนแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดพะเยา พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐ (ฉบับทบทวนปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘) ในการขับเคลื่อนแผนพัฒนาการศึกษาของจังหวัดพะเยา ให้ครอบคลุม ครบถ้วน สอดคล้องกับกรอบทิศทางการพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการและจังหวัดพะเยา เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการพัฒนาการศึกษาของจังหวัดพะเยาอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุด

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๓ เดือน กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๗

(นางสาวประไพพร อุธิยา)
ศึกษาธิการจังหวัดพะเยา

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

นางสาวประไพพร อุทธิยา	ศึกษาธิการจังหวัดพะเยา
นางธิดา ชันดาวงศ์	รองศึกษาธิการจังหวัดพะเยา

คณะทำงาน

มหาวิทยาลัยพะเยา
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตพะเยา
สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดพะเยา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2
สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดพะเยา
ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดพะเยา
วิทยาลัยเทคนิคพะเยา
วิทยาลัยเทคนิคดอกคำใต้
วิทยาลัยเทคนิคเชียงคำ
วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีพะเยา
วิทยาลัยการอาชีพปง
เทศบาลเมืองพะเยา
โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 24 จังหวัดพะเยา
โรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
โรงเรียนในสังกัดกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน
โรงเรียนเอกชนในสังกัดจังหวัดพะเยา
กลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพะเยา

บรรณาธิการ เรียบเรียง ออกแบบและจัดทำรูปเล่ม

นางสาวหทัยกรานต์ มุสิกกา	ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและแผน
นางพิไลวรรณ หารกา	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพะเยา

เอกสารหมายเลข 8/ 2567 กลุ่มนโยบายและแผน
588 หมู่ที่ 11 ตำบลบ้านต๋อม อำเภอเมืองพะเยา
จังหวัดพะเยา 56000
Tel. 079 872 - 3 Fax. 079 874

www.pyopeo.com

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพะเยา